

የሐዋርያት ሥራ

የሐዋርያትን ሥራ የሚናገር መጽሐፍ ይኸውም ወንጌላዊው ሉቃስ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ካረገበት ጊዜ ጀምሮ የጻፈው የንጹሐን ሐዋርያት ዜና ነው።

ምዕራፍ ፩

፩፡፳፭ ሉቃስ ሆይ፣ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ ሊያደርገውና ሊያስተምረው የጀመረውን ሥራ ሁሉ አስቀድሜ በመጽሐፍ ጽፌላለሁ። ፤ በመንፈስ ቅዱስ የመረጣቸው ሐዋርያትን አዝዞ እስከ ዐረገባት ቀን ድረስ ያለውን ጽፌላለሁ። ፤ ሕግማትን ከተቀበለ በኋላ ብዙ ተአምራት በማሳየት አርባ ቀን ሙሉ እየተገለጠላቸው፣ ስለ እግዚአብሔር መንግሥትም እየነገራቸውና እያስተማራቸው ሕያው ሆኖ ራሱን ገለጠላቸው።

ስለ ተስፋና ስለ ጥምቀት።

፤ እነርሱም ጋር አብሮ ሳለ፣ “ከእኔ የሰማችሁትን የአብን ተስፋ ጠብቁ” ብሎ ከኢየሩሳሌም እንዳይወጡ አዘዛቸው። ፤ “የሐንስ በውጋ አጠመቀ፣ እናንተ ግን አስከ ቅርብ ቀን ድረስ በመንፈስ ቅዱስ ትጠመቃላችሁ።” አላቸው።

፤ እነርሱም ተሰብስበው ሳሉ፣ “ጌታ ሆይ፣ በዚህ ወራት ለእስራኤል ልጆች መንግሥትን ትመልሳለህን?” ብለው ጠየቁት። ፤ እርሱም መልሶ እንዲህ አላቸው፣ “አብ በገዛ ሥልጣኑ የወሰነውን ቀኑንና ዘመኑን ልታውቁ አልተፈቀደላችሁም። ፤ ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ በእናንተ ላይ በወረደ ጊዜ ነይልን ትቀበላላችሁ፤ በኢየሩሳሌምና በይሁዳ ሁሉ፣ በሰማ

ርያና አስከ ምድር ዳርቻ ድረስም ምስክሮቹ ትሆኑኝላችሁ።”

ስለ ዕርገት

፤ ይህንም እየነገራቸው ከፍ ከፍ አለ፤ ደመናም ተቀበለችው፤ እነርሱም ወደ እርሱ እያዩ ወደ ሰማይ ዐረገ፤ ከዐይናቸውም ተሰወረ። ፤ እነርሱም ወደ ሰማይ አተኮረው ሲመለከቱ እነሆ፣ ሁለት ሰዎች ነጭጭ ልብስ ለብሰው በአጠገባቸው ቆመው ታዩ አቸው። ፤ እነርሱም፣ “እናንተ የገለለ ሰዎች ሆይ፣ ወደ ሰማይ እየሌያችሁ ለምን ቆማችኋል? ይህ ከእናንተ ወደ ሰማይ ያረገው ኢየሱስ፣ ከእናንተ ወደ ሰማይ ሲያርግ እንዳያችሁት እንዲሁ ዳግመኛ ይመጣል” አሏቸው። ፤ ከዚህም በኋላ ደብረ ዘይት ከሚባለው ተራራ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ፤ እርሱም ለኢየሩሳሌም የሰጠውን መንገድ ያህል የራቀ ነው። ፤ ወደ ማደሪያቸውም በደረሱ ጊዜ ጴጥሮስ፣ የሐንስ፣ ያዕቆብ፣ እንድርያስ፣ ፊልጶስ፣ ቶማስ፣ ማቴዎስ፣ በርተሎሜዎስ፣ የአልፍዮስ ልጅ ያዕቆብ፣ ቀናተኛው ስምዖን፣ የያዕቆብ ልጅ ይሁዳም ወደሚኖሩበት ስንት ወጡ። ፤ እነዚህ ሁሉ ከሌቶችና ከጌታችን ከኢየሱስ እናት ከማርያም፣ ከወንድሞቹም ጋር በእንድንት ስጸሎት ይተጉ ነበር።

ስለ ሐዋርያዊት ምርጫ

፤ ይያንጊዜም ጴጥሮስ ተነሣና በወንድሞቹ መካከል ቆመ፤ መቶ ሃያ ያህል ሰዎችም በዚያ

፩ በግእዝ ብቻ የሚገኝ መግቢያ።
 ፪ እንዳንድ የግእዝ ዘርዕ “ታጠምቃላችሁ” ይላል።
 ፫፡፩ ሉቃ. ፩፡፩-፩፡፩። ፫፡፩ ሉቃ. ፳፬፡፳፱። ፫፡፩ ማቴ. ፫፡፩፡፩ ማር. ፩፡፩፡፩ ሉቃ. ፫፡፩፡፩ የሐ. ፩፡፩፡፩
 ፫፡፩ ማቴ. ፳፭፡፲፱፤ ማር. ፲፮፡፲፭፤ ሉቃ. ፳፬፡፱፡፱። ፫፡፩ ማር. ፲፮፡፲፱፤ ሉቃ. ፳፬፡፱፡፱።
 ፫፡፲፫ ማቴ. ፲፡፪-፪፡፪ ማር. ፫፡፲፮-፲፮፡፲፮ ሉቃ. ፮፡፲፬-፲፮፡፲፮

ሳሉ አንድም አላቸው። ፤ “እናንተ ሰዎች ወንድምቻችን ሆይ፤ ስሙ፤ ጌታችን ኢየሱስን ለያዙት መሪ ስለ ሆናቸው ስለ ይሁዳ መንፈስ ቅዱስ አስቀድሞ በዳዊት እና የተናገረው የመጽሐፍ ቃል ይፈጸም ዘንድ ይገባል። ፤ እርሱም ከእኛ ጋር ተቁጥሮ ነበር፤ ለዚህም አገልግሎት ታድሎ ነበር። ፤ ከዚህም በኋላ ይህ ሰው በመጠቀሙ ዋጋው መራት ገዛ፤ በምድር ላይም በግንባሩ ወደቀና ከመካከሉ ተሰነጠቀ፤ አንጀቱም ሁሉ ተዘረገ። ፤ በኢየሱስምም በሚኖሩት ሁሉ ዜናው ተሰማ፤ ያም መራት በቋንቋቸው አኬልዳማ ተብሎ ተጠራ፤ ይኸውም የደም መራት ማለት ነው። ፤ በመዝሙር መጽሐፍ ‘መኖሪያው ምድረ በዳ ትሁን፤ በውስጡም የሚኖር አይኑር፤ ሹመቱንም ሌላ ይውሰድ’ ተብሎ ተጽፎአልና። ፤ እንግዲህ ከዮሐንስ ጥምቀት ጀምሮ ከእኛ ዘንድ እስካረገ በት ቀን ድረስ፤ ፤ ጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስ በእኛ መካከል በገባበትና በወጣበት ዘመን ሁሉ ከእኛ ጋር አብረው ከነበሩት ከእነዚህ ሰዎች አንዱ ከእኛ ጋር የተንግዳው ምስክር ይሆን ዘንድ ይገባል።” ፤ ኢየሱስ ሰዎችን በርናባስ የተባሰውን የሴፍንና ማትያስን ሁለቱን ሰዎች አቆመ። ፤ እንግዲህም ብለው ጸለዩ፤ “አቤቱ፤ ልብን ሁሉ የምታውቅ እንተ፤ ከእነዚህ ከሁለቱ የመረጥኸውን አንዱን ግለጥ። ፤ ይሁዳ ወደ ህገ-ይይድ ዘንድ የተዋትን ይህ ቺን የአገልግሎትና የሐዋርያትን በታ የሚቀበላትን ግለጥ።” ፤ ፅዕጣም አጣጣሏቸው፤ ፅጣጧም በማትያስ ላይ ወጣ፤ ከዐሥራ አንዱ ሐዋርያት ጋራም ተቁጠረ።

ምዕራፍ ፪

ስለ መንፈስ ቅዱስ መውረድ

፤ ጎምሳው ቀንም በተፈጸመ ጊዜ፤ ሁሉም በአንድነት በአንድ በታ ተሰብስበው ነበር። ፤ ድንገትም እንደ ዐውሎ ነፋስ ድምፅ ያስ ከስማይ ድምፅ መጣ፤ የነበሩበትንም ቤት ሞላው። ፤ እንደ እሳት የተከፋፈሉ የእሳት ላንቃዎችም ታዩአቸው፤ በሁሉም ላይ ተቀመጡባቸው። ፤ ሁሉም መንፈስ ቅዱስን ተሞሉ፤ ይናገሩ

ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እንደ አደላቸው መጠንም እየራሳቸው በሀገሩ ሁሉ ቋንቋ ይናገሩ ጀመሩ። ፤ ከስማይ በታች ካሉ አሕዛብ ሁሉ በኢየሱስም የሚኖሩ ደጋግ የአይሁድ ሰዎች ነበሩ። ፤ ይህንም ቃል ሲናገሩ ስምተው ሁሉም ደንግጠው ተሰበስቡ፤ ሁሉም በየሀገራቸው ቋንቋ ሲናገሩ ስምተዋቸዋልና የሚሉትን አጡ። ፤ ተገረሙ፤ አደንቁም፤ እንዲህም አሉ፤ “እነዚህ የሚናገሩት ሁሉ የገሊላ ሰዎች አይደሉምን? ፤ እንግዲህ በየሀገራችን ቋንቋ ሲናገሩ እንዴት እንስማቸዋለን? ፤ እኛ በተወለድንበት በጳርቱ፤ በሚድ፤ በኢላሜጤ፤ በሁለቱ ወንዞች መካከል፤ በይሁዳ፤ በቀጳይቅያ፤ በጳንጦስና በእስያ፤ በፍርግያ፤ በጳንፍልያ፤ በግብፅ፤ በሊብያ አውራጃ፤ በቀርኔን የምንኖር፤ ከሮሜም የመጣን አይሁድ፤ መጻተኞችም፤ ፤ ከክቀርጤስና ከዐረብም የመጣን፤ እነሆ፤ የእግዚአብሔርን ጌትነት በየሀገራችን ቋንቋ ሲናገሩ እንስማቸዋለን?” ፤ ሁሉም ተገረሙ፤ የሚሉትንም አጡ፤ እርስ በርሳቸውም፤ “እንጃ! ይህ ነገር ምን ይሆን?” ተባባሉ። ፤ እኩሎቶቹ ግን “እነዚህን ጉሽ ጠጅ ጠግበው ስከረዋል” ብለው ሳቁባቸው።

የጲጥሮስ ምስክርነት

፤ ጲጥሮስም ከዐሥራ አንዱ ጋር ቆሞ ድምፁን ከፍ አድርጎ እንዲህ አለ፤ “እናንተ የአይሁድ ሰዎች፤ በኢየሱስምም የምትኖሩ ሁሉ፤ ይህን ዕውቁ፤ ቃሉንም ስሙ። ፤ ለእናንተ እንደ መሰላችሁ እነዚህ የስኩራ አይደሉም፤ ከቀኑ ገና ሦስተኛ ሰዓት ነውና። ፤ ነገር ግን ይህ በነበዩ በኢዮሌዳ የተባለው ነው። ፤ በኋለኛዬ ቀን እንዲህ ይሆናል ይላል እግዚአብሔር፡- ሥጋን በለበስ ሁሉ ላይ ከመንፈሴ አፈሰሳለሁ፤ ወንዶች ልጆቻችሁና ሴቶች ልጆቻችሁ ትንቢት ይናገራሉ፤ ጎልግሎቻችሁ ራእይን ያያሉ፤ ሽማግሌዎቻችሁም ሕልምን ያልማሉ። ፤ በወንዶችና በሴቶች ባርቼ ላይም ያንጊዜ መንፈሴን አፈሰሳለሁ፤ ትንቢትም ይናገራሉ። ፤ በላይ በስማይ ተአምራትን፤ በታች በምድርም ምልክቶችን፤ ደምን አሳትንና ጢስንም እሰጣለሁ።

፩ “መጻተኞች” የሚለው ከአረሚነት ወደ ይሁዲነት የገባ ማለትን ያሳያል።
 ፩፤፲፰ ማቴ. ፳፯፤፫-፳፰። ፩፤፳ ሙዝ. ፳፰፤፳፰፤ ፫፳፤፳፰።
 ፩፤፳፱ ማቴ ፫፤፲፯፤ ማር. ፩፤፱፤ ፲፮፤፲፱፤ ሉቃ. ፫፤፳፰፤ ፳፱፤፶፩። ፫፤፩ ዘሌ. ፳፫፤፲፭-፳፩፤ ዘዳ. ፲፮፤፱-፲፩።
 ፫፤፲፮-፳፩ ኢዮ. ፫፤፳፰-፴፱።

የምትገለጠው ታላቅዋ የእግዚአብሔር ቀን ሳትመጣ ፀሐይ ወደ ጨለማ፣ ጨረቃም ወደ ደም ይለወጣል። ።የእግዚአብሔርንም ሰም የሚጠራ ሁሉ ይድናል።

እግዚአብሔር ለሕዝቡ ስለ ገለጠው

።“እናንተ የእስራኤል ሰዎች ሆይ፣ ይህን ነገር ስሙ፤ እንደምታውቁት በመካከላችሁ እግዚአብሔር በእጁ ባደረገው በካላላት በተአምራቱና በድንቅ ሥራዎቹ እግዚአብሔር የገለጠላችሁን ሰው የናዝራቱን ኢየሱስን ስሙ። ።እርሱንም በተወሰነው በእግዚአብሔር ምክርና በቀደመው ዕውቀቱ እናንተ አሳልፋችሁ በታጥሉን እጅ ሰጣችሁት፤ ሰቅላችሁም ገደላችሁት። ።እግዚአብሔር ግን የሞትን ማሰሪያ ፈቶ ከሙታን ለይቶ አስነሣው፤ ሞት እርሱን ሊይዘው አይችልምና። ።ዳዊትም ስለ እርሱ እንዲህ አለ፡- እግዚአብሔርን ሁልጊዜ በፈቱ አየዋለሁ፤ እንዳልታወክ በቀኝ ነውና። ።ስለዚህ ልቤን ደስ አለው፤ አንደበቴም ሐሄት አደረገ፤ ሥጋዬም ደግሞ በተስፋው አደረገ። ።ነፍሴን በሲኦል አትተዋትምና፣ ጸድቅህንም ጥፋትን ያይ ዘንድ አትሰጠውምና። ።የሕይወትን መንገድ አላየኸኝ፤ ከፈትህ ጋራ ደስታን አጠገብኸኝ።፤

።“እናንተ ወንድሞች ሆይ፣ ስለ አባቶች አለቃ ስለ ዳዊት ነገር እንደ ሞተ እንደ ተቀበረም፣ መቃብሩም እስከ ዛሬ ድረስ በእኛ ዘንድ እንደ አለ ገልጬ እንደነግራችሁ ትፈቅዱልኛላችሁን? ።ባህይ ስለ ነበረ፣ ከአብራሁም የተገኘውን በዙፋኑ እንዲያነግሥለት እግዚአብሔር መሐላን እንደ ማለለት ስለ ዐወቀ፣ ።ክርስቶስ ከሙታን ተለይቶ እንደሚነሣ፣ ሥጋዉም በመቃብር እንደማይቀር፣ ጥፋትንም እንደማያይ አስቀድሞ ዐውቆ ተናገረ። ።እርሱን ኢየሱስን እግዚአብሔር አስነሣው፤ ለዚህም እኛ ሁላችን ምስክርቹ ነን። ።የአሁን ግን በእግዚአብሔር ቀኝ ከፍ ከፍ ብሎና የመንፈስ ቅዱስን ተስፋ ከአብ ገንዘብ አድርጎ ይህን ዛሬ የምታዩትንና የምትሰሙትን አፈሰሰው። ።ዳዊት ወደ ሰማይ አልወጣም፣ ነገር ግን እርሱ አለ፡- ጌታ ጌታ ዬን አለው፡- በቀኝ ተቀመጥ። ።ጠላቶችህን

ከእግርህ ሜማ በታች እስከጥላቸው ድረስ። ።እንግዲህ የእስራኤል ወገኖች ሁሉ እናንተ የሰቀላችሁትን ኢየሱስን እግዚአብሔር ጌታም መሢሕም እንዳደረገው በርግጥ ይወቁ።”

።ይህንም በሰሙ ጊዜ ልባቸው ተከፈተ፤ ጴጥርስንና ወንድሞቹ ሐዋርያትንም፣ “ወንድሞቻችን ሆይ፣ ምን አናድርግ?” አሏቸው። ።ጴጥርስም እንዲህ አላቸው፣ “ንስሐ ግብ፣ ሁላችሁም በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ፤ ኅጢአታችሁም ይስረይላችኋል፤ የመንፈስ ቅዱስንም ጸጋ ትቀበላላችሁ። ።ተስፋዉ ለእናንተና ለልጆቻችሁ፣ እግዚአብሔር አምላካችንም ለሚጠራቸው ርቀው ለነበሩ ሁሉ ነውና።” ።ይህም ብዙ ነገር ነገራቸው፤ “ከዚህ ከከፋ ዓለምም ነፍሳችሁን አድኑ” ብሎ መከራቸው።

የክርስቲያን ማኅበር ዕድገት

።ቃሉንም ተቀብለው ተጠመቁ፤ በዚችም ዕለት ሦስት ሺህ ያህል ሰዎች ተጨመሩ። ።በሐዋርያት ትምህርትና በአንድነት ማዕድን በመጣር፣ በጸሎትም ጸንተው ይኖሩ ዝር። ።የሰው ሁሉ ፈራቸው፣ በሐዋርያትም እጅ ብዙ ተአምራትና ድንቅ ሥራ ይደረግ ዝር። ።የመካትም ሁሉ በአንድነት ይኖሩ ዝር። ።ገንዘባቸውም ሁሉ በአንድነት ዝር። ።መራታቸውንና ጥሪታቸውንም አየሸጡ ለእያንዳንዱ እንደሚያሻው ይሰጡ ዝር። ።ሁልጊዜም አንድ ልብ ሆነው በቤተ መቅደስ ያገለግሉ ዝር። በቤትም ኅብስትን ይቆሩ ዝር። በደስታና በልብ ቅንንነትም ምግባቸውን ይመገቡ ዝር። ።እግዚአብሔርንም ያመሰግኑ ዝር። በሕዝቡም ሁሉ ዘንድ መወደድ ዝራቸው፣ እግዚአብሔርም የሚድኑትን ዕለት ዕለት በእነርሱ ላይ ይጨምር ዝር።

ምዕራፍ ፫

ጴጥርስና የሐንስ ድውይ እንደ ፈወሱ

።ጴጥርስና የሐንስም በዘጠኝ ሰዓት ለጸሎት በአንድነት ወደ ቤተ መቅደስ ወጡ። ።ከእናቱ ማኅፀንም ጀምሮ እግሩ ሽባ ሆኖ የተወለደ አንድ ሰው ነበር፤ ወደ መቅደስም ከሚገቡት ምጽዋት ይለምን ዘንድ ሁልጊዜ እየተሸከሙ መልካም በሚልዋት በመቅደስ ደጃፍ ያስቀም

፪ አንዳንድ የገለገዘ ዘርዕ “ደስታም ዘወትር በቀኝ ነው” የሚል ይጨምራል።
፪ ጳጉ ማቴ. ጳጉ፡፳፭፤ ማር. ፲፭፡፳፱፤ ሉቃ. ጳጉ፡፴፫፤ ዮሐ. ፲፱፡፲፰።
፪ ጳጉ ማቴ. ጳጉ፡፭-፮፤ ማር. ፲፮፡፯፤ ሉቃ. ጳጉ፡፭። ፪፡ጳጉ-ጳጉ መዝ. ፲፭፡፭-፲፩።
፪፡ጳጉ መዝ. ፲፱፡፩፤ ፪፡፳፱. ፯፡፲፪-፲፫። ፪፡ጳጉ-ጳጉ መዝ. ፲፱፡፩። ፪፡ጳጉ ሐ.ሥ. ፱፡፴፪-፴፭።

ሙት ነበር። ፤ኢጥሮስንና ዮሐንስንም ወደ መቅደስ ሲገቡ እይቶ ምጽዋት ይስሙት ዘንድ ለመናቸው። ፤ኢጥሮስም ከዮሐንስ ጋር ትኩርብሎ ተመለከተውና “ወደ እኛ ተመልከት” አሰው፤ “ወደ እነርሱም ተመለከተ፤ ምጽዋት እንደሚስሙትም ተስፋ አድርጎ ነበር። ፤ኢጥሮስም፡ “ወርቅና ብር የሰኝም፤ ያሰኝን ግን እስ ጥሃለሁ፤ እነሆ፡ በናዝሬቱ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተነሥተህ ሂድ” አሰው። ፤በቀኝ እጁም ይዞ እስካሳው፤ ያንጊዜም እግሩና ቍርጭም ጭምቱ፤ ጸና። ፤ዘሎም ቆመ፤ እየሮጠና እየተራመደም ሄደ፤ እግዚአብሔርንም እያመሰገነ ነገ ከእነርሱ ጋር ወደ ቤተ መቅደስ ገባ። ፤ሕዝቡም ሁሉ እግዚአብሔርን እያመሰገኑ ሲመለስስ አዩት። ፤እርሱም መልካም በምትባለው በመቅደስ ደጃፍ ተቀምጦ ምጽዋት ይለምን የነበረው እንደ ሆነ ዐወቁት፤ በእርሱም ከሆነው የተነሣ መገረምና መደነቅ ሞላባቸው።

፤ኢጥሮስና ዮሐንስም ይዘውት ወደ መቅደስ ሲገቡ ሕዝቡ ሁሉ ደንግጠው ወደ ስሎሞን መመላለሻ ወደ እነርሱ ሮጡ።

የኢጥሮስ ንግግር በቤተ መቅደስ

፤ኢጥሮስም ሕዝቡን ባያቸው ጊዜ እንዲህ አላቸው፡ “እናንተ የእስራኤል ስዎች ሆይ፤ ይህን ስምን ታደንቃላችሁ? እኛንስ በጎይላችንና በጽድቃችን ይህን ስው በእግሩ እንዲሄድ እንዳደረግነው እስመስላችሁ ለምን ታዩናላችሁ? ፤የአብርሃም አምላክ የይስሐቅ አምላክ፤ የያዕቆብ አምላክ፤ የአባቶቻችንም አምላክ፤ እናንተ አላልፋችሁ የስጣችሁትን፤ እርሱም ሊተወው ወደ ሳለ በዲላጦስ ፊት የካዳችሁትን ልጁን ኢየሱስን ገለጠው። ፤እናንተ ግን ቅዱሱንና ጸድቁን ካዳችሁት፤ ነፍስ ገዳዩን ስውም እንዲያድንላችሁ ለመናቸሁ። ፤የሕይወትን ባለቤት ግን ገደላችሁት፤ እግዚአብሔርም ከሙታን ለይቶ እስካሳው፤ ስዚህም እኛ ምስክሮቹ ነን። ፤ስሙን በማመን ይህን የምታዩትንና የምታውቁትን የእርሱ ስም እጸናው፤ እርሱንም በማመን በፊታችሁ ይህን ሕይወት ሰጠው።

፤“አሁንም ወንድሞቼ ሆይ፤ አለቆቻችሁ እንዳደረጉ ይህን ባስማወቅ እንዳደረጉት

አውቃለሁ። ፤እግዚአብሔር ግን ክርስቶስ መክሪን እንዲቀበል በነቢያት ሁሉ እፍ አስቀድሞ እንደ ተናገረ እንዲሁ ፈጸመ። ፤እንግዲህ ገጢ አታችሁ ይስረይላችሁ ዘንድ ገስላ ግቡ፤ ተመስሱም። ፤እግዚአብሔር ዘንድም የይቅርታ ዘመን ይመጣል። እስቀድሞ የመረጠውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ይልካላችኋል። ፤እግዚአብሔርም ከጥንት ጀምሮ በቅዱሳን ነቢያቱ እፍ እስከ ተናገረው የመደራጀት ዘመን ድረስ ስማይ ይቀበለው ዘንድ ይገባል። ፤ሙሴም አባቶቻችንን እንዲህ ብሎአቸዋል፡- እግዚአብሔር አምላካችን ከወንድሞቻችሁ እንደ እኔ ያስ ነቢይ ያስነሣላችኋል፤ የሚነግራችሁን ሁሉ ስሙት። ፤ይያን ነቢይ የማትሰማው ነፍስም ሁሉ ከወንድሞችዎ ተሰይታ ትጥፋ። ፤ከሳሙኤል ጀምሮ ከእርሱም በኋላ የተነሡ ነቢያት ሁሉ ስለ እነዚህ ቀናች ተናግረዋል፤ አስተምረዋልም። ፤እናንተም የነቢያት ልጆች ናችሁ፤ እግዚአብሔር ስእባቶቻችንን በሠራው ሥርዐትም የተወለዳችሁ ናችሁ፤ ለአብርሃም፡- ‘በዘርህ የምድር አሕዛብ ሁሉ ይባረካሉ’ ብሎታልና። ፤እግዚአብሔርም እስቀድሞ ልጁን እስካሳላችሁ፤ ሁላችሁም ከከፋታችሁ እንድትመሰሉ ይባርካችሁ ዘንድ ላከው።”

ምዕራፍ ፬

ኢጥሮስና ዮሐንስ በካህናት ሸንጎ ፊት

፤ሕዝቡንም ሲያስተምሩ ሊቃነ ካህናትና የቤተ መቅደስ ሹም፤ ሰዱቃውያንም መጡ። ፤ሕዝቡን ስስ አስተማሩና በኢየሱስም የሙታንን ትንሣኤ ስለ ሰበኩ በእነርሱ ተናደዱ። ፤እጃቸውንም ዘርግተው ያዙአቸው፤ ጊዜወም ፈጽሞ መሽቶ ነበርና እስከ ግግሥቱ ድረስ በውጎ ሴት እገቡአቸው። ፤ቃሉንም ስምተው ያመኑ ብዙ ስዎች ናቸው፤ ያመኑት ወንዶች ቍጥርም አምስት ሺህ ያህል ሆነ።

፤በግግሥቱም አለቆቻቸውና ሽማግሎች፤ ጸድችም በኢየሩሳሌም ተሰበስቡ። ፤ሊቀ ካህናቱ ሐና፤ ቀያፋም፤ ዮሐንስና እስእስክንድሮስም፤ የሊቀ ካህናቱም ወገን ሁሉ ከእነርሱ ጋር ነበሩ። ፤በአደባባይም አቆሙና፡ “እና

፩ ግላዙ “ሐቃሁ” ይላል።
 ፪ እንዳንድ የግእዝ ዘርዕ “ተጠመቁ” ይላል።
 ፫፡፲፫ ዘፀ. ፫፡፲፩። ፫፡፲፬ ግዜ. ፳፯፡፲፭-፳፫፤ ግር. ፲፭፡፮-፲፱፤ ሉቃ. ፳፫፡፲፫-፳፫፤ ዮሐ. ፲፱፡፲፪-፲፭።
 ፫፡፳፪ ዘዳ. ፲፰፡፲፭፤ ፲፰። ፫፡፳፫ ዘዳ. ፲፰፡፲፱። ፫፡፳፭ ዘዳ. ፳፪፡፲፰።

ንተ ይህን በማን ስምና በማን ኅይል አደረጋችሁት?” ብለው መረመሩአቸው። ጆያን ዜም በጲጥሮስ መንፈስ ቅዱስ ሞላበትና እንዲህ አላቸው፡- “እናንተ የሕዝብ አለቆችና ሽማግሌዎች ሆይ፤ ስሙ፤ ዛሬ ለበሽተኛው በተደረገው ረድኤት ምክንያት በእናንተ ዘንድ እኛ የሚፈረድብን ከሆነ እንግዲያ ይህ ሰው በምን ዳነ? ፤እንግዲህ እናንተ ሁላችሁ፡ የእስራኤል ልም ወገን ሁሉ፤ እናንተ በሰቀላችሁት፤ እግዚአብሔርም ከሙታን ለይቶ በአስነሣው በናዝሬቱ በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ይህ ሰው እንደዳነና በፊታችሁም እንደ ቆመ በርግጥ ዕውቁ። ፤ይህ እናንተ ግንባሮች የናቃችሁት ድንጋይ ነውና፤ እርሱም የማዕዘን ራስ ሆነ። ፤መዳንም በሌላ በማንም የለም፤ ከሰማይ በታች እንድንበት ዘንድ የሚገባን ሰሰው የተሰጠ ሌላ ስም ከቶ የለምና።”

፤ጲጥሮስና የሐንስም ግልጥ አድርገው ሲናገሩ ባዩአቸው ጊዜ፤ ያልተማሩና መጽሐፍን የማያውቁ ሰዎች እንደ ሆኑ ዐውቀው አደነቁ፤ ሁሉንም ከኢየሱስ ጋር እንደ ነበሩ ዐውቁ። ፤ያን የዳነውን ሰውም ከእነርሱ ጋር ቆም በአይቶ ጊዜ የሚሉትን አጡ። ፤ከሸንጎውም ጥቂት ፈቀቅ አደረጉአቸውና እርስ በርሳቸው ተነጋገሩ። ፤እንዲህም አሉ፡- “እነዚህ ህን ሰዎች ምን እናድርጋቸው? አነሆ፤ በአነርሱ የሚደረገው ተአምር በኢየሩሳሌም በሚኖሩት ሁሉ ዘንድ ታወቀ፤ ግልጥም ሆነ፤ ልንሰውረውም እንችልም። ፤ነገር ግን በሕዝቡ ዘንድ እጅግ አንዳይሰፋፋ ዳግመኛ በኢየሱስ ስም ሰውን አንዳያሰተምሩ አጠንክረን እንገሥዳቸው።” ፤ጠርተውም፡- “በኢየሱስ ስም ፈጽሞ አትናገሩ አታስተምሩም” ብለው አዘዙአቸው። ፤ጲጥሮስና የሐንስም እንዲህ ብለው መለሱላቸው፡- “እግዚአብሔርን ያይደለ እናንተን ልንሰማ በእግዚአብሔር ፊት ይገባልን? አሰኪ እናንተ ራሳችሁ ፍረዱ። ፤እኛስ ያየነውንና የሰማነውን ከመናገር ዝም እንል ዘንድ አንችልም።” ፤እነርሱንም የሚቀጡበት ምክንያት ስለ አጡባቸው ገሥጸው ለቀቁአቸው፤ ስለ ተደረገው ተአምር ሕዝቡ ሁሉ እግዚአብሔርን ያመለግኑ ነበርና። ፤ይህ የድኅነት ምልክት የተደረገለት ያ ሰው ከአርባ ዓመት ይበልጠው ነበረና።

፤ተፈትተውም ወደ ስዎቻቸው ሄዱ፤ ሊቃነ ካህናትና ሽማግሌዎችም ያሉአቸውን ሁሉ ነገሩ አቸው። ፤ይህንም በሰሙ ጊዜ በአንድነት ቃላቸውን ወደ እግዚአብሔር ከፍ አድርገው እንዲህ አሉ፡- “ሰማይንና ምድርን፤ ባሕርንም፤ በውስጣቸው ያለውንም ሁሉ የፈጠርህ አንተ እግዚአብሔር ሆይ፤ ፤አንተ ራስህ በአባታችን በባረያህ በዳዊት አፍ በመንፈስ ቅዱስ እንዲህ ብለህ የተናገርህ፡- አሕዛብ ለምን ተሰበሰቡ? ሕዝቡስ ለምን ከንቱ ነገርን ተናገሩ? ፤የምድር ነገሥታት ለምን ተነሡ? አለቆችስ ከእነርሱ ጋር አብረው በእግዚአብሔርና በመሲሐላይ ለምን ደሉቱ? ፤በቀባሽው በቅዱስ ልጅህ ላይ ሄድድሰና ጳጳሪዎቹው ጳጳሳቸው ከወገናቸው ውና ከእስራኤል ሕዝብ ጋር በአውነት በዚች ሀገር ላይ ደሉቱ። ፤እኚህና ምክርህ እንዲደረግ የወሰኑትን ይፈጽሙ ዘንድ። ፤አሁንም አቤቱ፤ ትምክህታቸውን ተመልከት፤ ቃልህንም በግልጥ ያስተምሩ ዘንድ ለባሮችህ ስጣቸው። ፤በቅዱሱ ልጅህም በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ሕሙማንን ትፈውስ ዘንድ ተአምራትንና ድንቅ ሥራንም ታደርግ ዘንድ እኚህን ዘርጋ።” ፤ሲጸልዩም በአንድነት ተሰብስበው የነበሩበት ቦታ ተናወጠ፤ በሁሉም ላይ መንፈስ ቅዱስ መላባቸውና የእግዚአብሔርን ቃል በግልጥ አሰተማሩ።

ስለ ምእመናን አንድነት

፤ያመኑትም ሁሉ አንድ ልብና አንዲት ነፍስ ሆነው ይኖሩ ነበር፤ በውስጣቸውም የሁሉ ገንዘብ በአንድነት ነበር አንጂ “ይህ የእኔ ገንዘብ ነው” የሚል አልነበረም። ፤ሐዋርያትም የጌታችን ኢየሱስ ክርስቶስን ትንሣኤ በታላቅ ገይል ይመሰክሩ ነበር፤ በሕዝቡም ዘንድ ታላቅ ጸጋ ነበራቸው። ፤ከእነርሱም አንድ ስንኳ ችግረኛ አልነበረም፤ ቤትን መሬት ያላቸውም ሁሉ እየሸጡ ገንዘቡን ያመጡ ነበር። ፤እኔም ተተውም በሐዋርያት ኦግር አጠገብ ያኖሩት ነበር፤ እነርሱም ለእያንዳንዱ እንደ ፍላጎቱ ይከፍሉት ነበር። ፤በሐዋርያትም ዘንድ ትርጓሜዉ የመጽናኛት ልጅ የሚሆን በርናባስ የተባለ የሌዊ ወገን ስሙን የሴፍ የሚሉት አንድ የቆዳሮስ ሰው ነበር። ፤እርሻም ነበረውና ሽጦ ገንዘቡን አምጥቶ በሐዋርያት ኦግር አጠገብ አኖረው።

፬፡፲፩ መዝ. ፻፲፯፡፳፪። ፬፡፳፬ ዘፀ. ፳፡፲፩፤ ነሀ. ፱፡፮፤ መዝ. ፶፱፡፮፤ ፬፡፳፭-፳፮ መዝ. ፪፡፩-፪። ፬፡፳፮ ማቴ. ፳፯፡፩-፪፤ ማር. ፲፭፡፩፤ ሉቃ. ፳፫፡፩፤ ፯፡፲፩፤ የሐ. ፳፡፳፭-፳፬። ፬፡፱፪ ሐ.ሥ. ፪፡፱፬-፱፭።

ምዕራፍ ፭

ስለ ሐናንያና ስለ ሚስቱ

፪ ሐናንያ የተባለ አንድ ስው ነበረ፤ ሚስቱም ስጲራ ትባል ነበር፤ መራቱንም ሸጠ። ፫ ከሚስቱም ጋራ ተማክሮ የዋጋውን እኩሌታ አስቀረ፤ የዋጋውንም እኩሌታ አምጥቶ በሐዋርያት እግር አጠገብ አስቀመጠ። ፬ ጲጥሮስም፣ “ሐናንያ ሆይ፣ መንፈስ ቅዱስን ታታልሰው ዘንድ፣ የመራትህንም ዋጋ ከፍሰህ ታስቀር ዘንድ ስይጣን በልብህ እንዴት አደረገ? ፣ጥንቱን ላትሸጠው ያንተ አልነበረም? ከሸጥኸውስ በኋላ በፈቃድህ አልነበረም? ይህን ነገር በልብህ ለምን ያሰብህ? እግዚአብሔርን እንጂ ስውን አላታሰሁም?” አለው። ፭ ሐናንያም ይህን በስማ ጊዜ ወድቆ ሞተ፤ ጽኑ ፍርሀትም ሆነ፤ የስሙትም ሁሉ ፈሩ። ፮ ከእነርሱም ጉልማሶች ተነሥተው ገነዙት፤ ተሸክመውም ወስደው ቀበሩት።

፯ ይህም ከሆነ ከሞስት ስዓት በኋላ ሚስቱ መጣች፤ ባልዋም የሆነውን ሳታውቅ ገባች። ፪ ጲጥሮስም፣ “እስኪ ንገረኝ፣ መራታችሁን የሸጣችሁት ይህን ሰሚያህል ነው?” አላት፤ እርሷም፣ “አምን? እንዲሁ ነው” አለች። ፫ ጲጥሮስም፣ “እንግዲህ የእግዚአብሔርን መንፈስ ትፈታተት ዘንድ እንዴት ተባበራችሁ? እነሆ፣ ባልሽን የቀበሩት ሰዎች እግሮች በበር ናቸው፤ አንቺንም ይወስዳላል” አላት። ፬ ያንጊዜም ከእግሩ በታች ወድቃ ሞተች፤ ጉልማሶችም በገቡ ጊዜ በድንዋን አገኙ፤ ወስደውም በባልዋ አጠገብ ቀበሩአት። ፭ በአብያተ ክርስቲያናትና ይህንም ነገር በስሙት ሁሉ ላይ ታላቅ ፍርሀት ሆነ።

፮ በሐዋርያት እጅም በሕዝቡ ዘንድ ተአምራትና ድንቅ ሥራዎች ይሠሩ ነበር፤ በቤተ መቅደስም በስሉሞን መመለሻ በአንድነት ነበሩ። ፯ ሕዝቡም እጅግ ያከብሩአቸው ነበር። ከሌሎችም ይቀርባቸው ዘንድ አንድ ስንኳን የሚደፍር አልነበረም። ፱ በጌታችንም የሚያምኑ ብዙዎች ይጨመሩ ነበር፤ ወንዶችና ሴቶችም ብዙዎች ነበሩ።

ድውያንን ስለ መፈወላቸው

፪ ጲጥሮስም አልፎ ሲሄድ ጥላው ያርፍባቸው ዘንድ ድውዮችን በአልጋና በቃራዛ እያመጡ

በአደባባይ ያስቀምጡአቸው ነበር፤ ፫ ደግሞም በኢየሩሳሌም ዙሪያ ከአሉ ከተሞች ብዙዎች ይመጡ ነበር፤ የታመሙትንና ከፋዎች አጋንንት የያዙአቸውንም ያመጡ ነበር፤ ሁሉም ይፈወሱ ነበር።

ለ ቃነ ካህናትና ስዱቃውያን ሐዋርያትን እንደ አሳደዱአቸው

፫ ሊቀ ካህናቱና አብረውት የነበሩት የስዱቃውያን ወገኖችም ቀንተው በእነርሱ ላይ ተነሡ። ፯ አጃቸውንም በሐዋርያት ላይ አነሡ፤ ያዙአቸውም፤ በሕዝቡ ወገኒ ቤትም አስገቧቸው። ፱ የእግዚአብሔር መልአክ ግን በሌሊት የወገኒ ቤቱን ደጃፍ ከፍቶ አወጣቸው፤ እንዲህም አላቸው። “ሚዳ፤ ወደ ቤተ መቅደስም ግቡና ሰሕዝብ ይህን የሕይወት ቃል አስተምሩ አቸው።”

፳ ይህንም በስሙ ጊዜ ጥዋት ገስግሠው ወደ ቤተ መቅደስ ገቡና አስተማሩ፤ ሊቀ ካህናቱና ከእርሱ ጋር የነበሩት ግን ጉባኤውንና ከእስራኤልም ቤት ሽማግሌዎችን ሁሉ ሰበሰቡ፤ ሐዋርያትንም ያመጡአቸው ዘንድ ወደ ወገኒ ቤት ላኩ። ፳፫ አሸከሮቻቸውም መጥተው በወገኒ ቤት አጡአቸውና ተመልሰው ነገሩአቸው። ፳፯ “ወገኒ ቤቱንም ዙሪያውን ተዘግቶ በቀሌፍም ተቋልፎ አገኘነው፤ ወታደሮቹም በሩን ይጠብቁ ነበር፤ ነገር ግን ከፍተን በገባን ጊዜ በውስጥ ያገኘነው የሰም” አሉአቸው። ፳፱ ሊቃነ ካህናትና የቤተ መቅደሱ ሹምም ይህን ነገር በስሙ ጊዜ፣ የሚያደርጉትን አጥተው፣ “እንጂ ይህ ምን ይሆን?” አሉ። ፳፻ አንድ ስውም መጥቶ፣ “ያስራችኋቸው እነዚያ ሰዎች እነሆ፣ በቤተ መቅደስ ውስጥ ናቸው፤ ቆመውም ሕዝቡን ያስተምራሉ” ብሎ ነገራቸው። ፳፻፲ ይህም በኋላ የቤተ መቅደሱ ሹም ከሎሌዎቹ ጋር ሔዶ አባብሎ አመጣቸው፤ በግድም አይደሉም፤ በድንጋይ እንዳይደበድቧቸው ሕዝቡን ይፈሩ ነበርና። ፳፻፮ ለምጥተውም በሸንጎ መካከል አቆሙአቸው፤ ሊቀ ካህናቱም መረመራቸው፣ “ፍጡላቸው አልነበረምን? እነሆ፣ ኢየሩሳሌምን በትምህርታችሁ ሞላችኋት፤ የዚያንም ስው ደም በእኛ ላይ ታመጡብን ዘንድ ትሻላችሁን?” አላቸው። ፳፻፲፫ ሐዋርያት

፳፻፪ ሐ.ሥ. ፱፥፱፱-፱፳፩ ፳፻፲፪ ሐ.ሥ. ፲፩። ፳፻፲፮ ማር. ፯፥፶፩፥፶፯፤ ዮሐ. ፲፬፥፲፪። ፳፻፳ ማቴ. ፲፥፳፯። ፳፻፳፰ ማቴ. ፳፯፥፳፭።

ትም መልሰው እንዲህ አሉአቸው፡- “ሰው ከመታዘዝ ይልቅ ለእግዚአብሔር መታዘዝ ይገባል። ፳፻፲ባቶቻችን አምላክ፣ እናንተ ክዳችሁ በዕንጨት ላይ ሰቅላችሁ የገደላችሁትን ኢየሱስን አስነሣው። ፳፻አግዚአብሔር እርሱን ለእስራኤል ንስሐን፣ የገጠአትንም ስርየት ይሰጥ ዘንድ ራስም አዳኝም አደረገው፤ በቀኙም አስቀመጠው። ፳፻እኛም ለዚህ ነገር ምስክርኛ ነን፤ እግዚአብሔር ለሚታዘዙት የሰጣቸው መንፈስ ቅዱስም ምስክር ነው።” ፳፻ይህንም በሰሙ ጊዜ ተበሳጩ፤ ጥርሳቸውንም አፋጩ፤ ሊገድሉአቸውም ወደዱ።

ስለ ገማልያል ምክር

፳፻በሾንጌውም በሕዝቡ ሁሉ ዘንድ የከበረ የእራት መምህር ስሙን ገማልያል የሚሉት አንድ ፈሪሳዊ ተነሣ፤ ሐዋርያትንም ከጉባኤው ጥቂት ፈቀቅ እንዲያደርጉአቸው አዘዘ። ፳፻እርሱም እንዲህ አላቸው፡- “እናንተ የእስራኤል ሰዎች ሆይ፣ በእነዚህ ሰዎች በምታደርጉት ነገር ሰራሳችሁ ተጠንቀቁ። ፳፻ቀድምም ከዚህ ዘመን በፊት ቴዎዳስ፤ ተነሥቶ ራሱን ከፍ ከፍ አደረገ፤ አራት መቶ ሰዎችም ተከተሉት፤ ነገር ግን እርሱም ጠፋ፤ የተከተሉትም ሁሉ ተበታተኑ፤ እንደ ኢምንትም ሆኑ። ፳፻ከእርሱም በኋላ ሰዎች ለግብር በተቁጠሩበት ወራት ገለላ ዊው ይሁዳ ተነሣ፤ ብዙ ሕዝብም ተከተሉት፤ እርሱም ሞተ፤ የተከተሉትም ሁሉ ተበታተኑ። ፳፻አሁንም እላችኋለሁ፡ ከእነዚህ ሰዎች ራቁ፤ ተወዳቸውም፤ ይህ ምክራቸው፡ ይህም ሥራቸው ከሰው የተገኘ ከሆነ ያልፋል፤ ይጠፋልም። ፳፻ከእግዚአብሔር የመጣ ከሆነ ግን ልታፈርሱት አትችሉም፤ ከእግዚአብሔርም ጋር እንደሚጣላ አትሁኑ።”

፳፻አሺም አስኛቸው፤ ሐዋርያትንም ጠርተው ገረፉአቸው፤ እንግዲህ ወዲህም በኢየሱስ ስም እንዳያስተምሩ ገሥጸው ተወዳቸው። ፳፻እነርሱም ከሾንጌው ፊት ደስ አያላቸው ወጡ፤ ስለ ስሙ መከራ ይቀበሉ ዘንድ መንፈስ ቅዱስ አድሎአቸዋልና። ፳፻ሁልጊዜም በቤተ መቅደስና በቤት ስለ ኔታችን ስለ ኢየሱስ እርሱ ክር

ስቶስ እንደ ሆነ ማስተማርንና መስበክን አልተወደም።

ምዕራፍ ፮

ስለ ስብዕቱ ዲያቆናት መሾም

፻፲፱ያም ወራት ደቀ መዛሙርት በብዙ ጊዜ ከግሪክ የመጡ ደቀ መዛሙርት በአይሁድ ምእመናን ላይ እንጉራጉሩባቸው፤ የዕለት የዕለቱን ምግብ ሲያካፍሉ ባልቴቶቻቸውን ቸል ይሉባቸው ነበርና። ፻፲፱ሁሉም ሐዋርያት ሕዝቡን ሁሉ ጠርተው እንዲህ አሉአቸው፡- “የእግዚአብሔርን ቃል ትተን ማዕድን አናገለግል ዘንድ የሚገባ አይደለም። ፻፲፱ንድም ቻችን ሆይ፡ ከእናንተ ወገን በመልካም የተመሰከረላቸውን መንፈስ ቅዱስና ጥበብ የሞላባቸውን ሰባት ሰዎችን ምረጡ፤ ለዚህ ሥራም አንሾማቸዋለን። ፻፲፱ ግን ለጸሎትና ቃሉን ሰማ ስተማር እንተጋለን።” ፻፲፱ይህም ነገር በእነርሱ ዘንድ የተወደደ ሆነ፤ ሃይማኖቱ የቀና መንፈስ ቅዱስ ያደረገትን ስው አስጠፋኖሰን፤ ራልጰስን፣ ጵርኮሮስን፣ ኒቃርናን፣ ጢምናን፣ ጳርሚናን፣ ወደ ይሁዲነት የተመለሰውን የአንጾኪያውን ኒቆላዎስንም መረጡ። ፻፲፱ሐዋርያትም ራት አቆሙአቸው፤ ጸልየውም እጃቸውን በራሳቸው ላይ ጫኑ።

፻፲፱እግዚአብሔርም ቃል ከፍ ከፍ አለ፤ በኢየሩሳሌምም ምእመናን አጅግ በዙ፤ ከነህናትም መካከል ያመኑ ብዙዎች ነበሩ።

አይሁድ አስጠፋኖስን እንደ ተቃወሙት

፻፲፱አስጠፋኖስም የእግዚአብሔር ጸጋና ኅይወት የመላበት ሰው ነበር፤ በሕዝቡም መካከል ታላላቅ ተአምራትንና ድንቅ ሥራን ይሁራ ነበር። ፻፲፱የነጻ ወጭዎች ከምትባለው ምክራብም ከቀሪናና ከእስክንድርያ፣ ከቂልቅያና ከአስያ የሆኑ ሰዎችም ተነሥተው አስጠፋኖስን ይከራከሩት ነበር። ፻፲፱ገር ግን ይቃወሙት ዘንድ አልቻሉም፤ በጥበብና በመንፈስ ቅዱስ ይከራከሩቸው ነበርና። ፻፲፱ከዚህም በኋላ “ይህን ሰው በሙሴና በእግዚአብሔር ላይ የሰድብን ቃል

፩ “ጥርሳቸውንም አፋጩ” የሚለው በግሪኩ የለም።
 ፪ አንዳንድ የግእዝ ዘርዕ “ግብፃዊው ቴዎዳስ” ይላል።
 ፫ አንዳንድ የግእዝ ዘርዕ “ሕዝቡም ሁሉ ተሰማሙ” የሚል ይጨምራል።
 ሩ፡፴፰ ማቴ. ፲፭፡፲፫። ሩ፡፴፱ ምሳ. ፳፩፡፴። ሩ፡፵፩ ማቴ. ፭፡፲፩፡፲፪። ፮፡፲ ሉቃ. ፳፩፡፲፭።
 ፮፡፲፩ ስንገ. ፳፡፲-፲፫።

ሲናገር ስም ተነሣል።” የሚሉ የሐሰት ምስክሮችን አስነሡባት፤ ይህንኑን፤ ሽማግሌዎችንና ጸሓፊዎችንም አነሳሡአቸው፤ ከበውም እየጉተቱ ወደ ሸንጎ አቀረቡት። ይህ የሐሰት ምስክሮችንም አቆሙባት፤ እነርሱም እንዲህ አሉ፡ “ይህ ሰው በዚህ ቤተ መቅደስ ላይና በአራት ላይ የሰድብ ቃል እየተናገረ ዝም በል ቢሉት እንቢ አለ፤ ይህ የናዝራቱ ኢየሱስ ይህን ቤተ መቅደስ ያፈርስዋል፤ ሙሴም የስጦንን ኦሪታችንን ይሸራል ሲል ስም ተነሣል።” ይህንንም ተቀምጠው የነበሩት ሁሉ ትኩር ብለው ተመለከቱት፤ ፊትንም እንደ እግዚአብሔር መልአክ ፊት ሆኖ አዩት።

ምዕራፍ ፯

የእስጢፋኖስ ምስክርነት

፪ሊቀ ካህናቱም፡ “በእውነት እንዲህ ብለሃልን?” አለው፡ “እነርሱም እንዲህ አለ፡ “ወንድሞቻችንና አባቶቻችን ሆይ፡ ስሙ፤ የከብር አምላክ ለአባታችን ለአብርሃም በሁለት ወንዞች መካከል ሳለ ወደ ካራንም ሳይመጣ ተገለጠለት።” ። “ካገርህ ውጣ፤ ከዘመዶችህም ተለይ፤ እኔም ወደማሳይህ ሀገር ና” አለው። ይከዚህም በኋላ ከከለዳውያን ሀገር ወጥቶ በካራን ተቀመጠ፤ ከዚያም አባቱ ከሞተ በኋላ፡ ዛሬ እናንተ ወደ አላችሁባት ወደዚች ሀገር አመጣው። በውስጥም አንድ ጫማ ታህል ስንኳን ርስት አልሰጠውም፤ ነገር ግን እርሱ ከእርሱም በኋላ ዘሩ ሊገዛት ልጅ ሳይኖረው ያንጊዜ እርስዎን ያወርሰው ዘንድ ተስፋ ሰጠው። እግዚአብሔርም እንዲህ አለው፡- “ዘርህ በባዕድ ሀገር መጸተኞች ሆነው ይኖራሉ፤ አራት መቶ ዓመትም ባደረጉ አድርገው ይገዙአቸዋል፤ መከራም ያጸኑባቸዋል። ደግሞም እግዚአብሔር አለ፤ ባደረጉ አድርገው በሚገዙአቸው ወገኖች እኔ እፈርድባቸዋለሁ፤ ከዚህም በኋላ ይወጣሉ፤ በዚህም ሀገር ያመልኩኛል።” ይህንንም ሲናገሩት ስጦት፤

ከዚህም በኋላ ይስሐቅን ወለደ፤ በስምንተኛው ቀንም ገረዘው፤ እንዲሁ ይስሐቅም ያዕቆብን፤ ያዕቆብም ዐሥራ ሁለቱን የቀደሙ አባቶችን ገረዙ።

ስለ ዮሴፍ

፪“የቀደሙ አባቶችም በዮሴፍ ላይ ቀንተው ወደ ግብፅ ሀገር ሸጡት፤ እግዚአብሔር ግን ከእርሱ ጋር ነበረ።” ይከመከራውም ሁሉ አዳኝነው፤ በግብፅ ንጉሥ በፈርዖን ፊትም ሞገስንና ጥበብን ሰጠው፤ በግብፅና በቤቱ ሁሉ ላይ ቢትወደድ አድርጎ ሾመው። ይህንንም በከነዓን ሀገር ሁሉ ረጋብና ታላቅ ጭንቅ መጣ፤ አባቶቻችንም የሚበሉት አጡ። ይህ ያዕቆብም በግብፅ ሀገር እህል እንዳለ ሰማ፤ አባቶቻችንንም አስቀድሞ ላካቸው። ይወደ ግብፅም እንደ ገና በተመለሱ ጊዜ ወንድሞቹ ዮሴፍን ወወቁት፤ ፈርዖንም የዮሴፍን ዘመዶች ወወቃቸው። ይህ የዮሴፍም አባቱን ያዕቆብንና ዘመዶቹን ሁሉ እንዲጠሩአቸው ላከ፤ ቍጥራቸውም ስባ አምስት ነፍስ ነበር።

ያዕቆብ ወደ ግብፅ ስለ መውረዱ

፪“ያዕቆብም ወደ ግብፅ ወረደ፤ እርሱም አባቶቻችንም ሞቱ። ይወደ ሴኪምም አፍልሰው አብርሃም ከሴኪም አባት ከኤሞር ልጆች በገንዘቡ በገዛው መቃብር ቀበሩአቸው።

፪“እግዚአብሔርም ለአብርሃም የማለለት የተሰፋው ዘመን በደረሰ ጊዜ እስራኤል በዙ፤ የግብፅንም ሀገር መሉ። ይህም ዮሴፍን የማያውቀው ሌላ ንጉሥ በግብፅ እስከ ነገሠ ድረስ ነበር። ይህ እርሱም ወገኖቻችንን ተተንኩሎ አባቶቻችንን መከራ አጸናባቸው፤ ወንድ ልጅንም ሁሉ እንዲገድሉ አዘዘ።

ስለ ሙሴ

፪“ያንጊዜም ሙሴ ተወለደ፤ በእግዚአብሔር ፊትም የተወደደ ሆነ፤ ለምስት ወርም በአባቱ

፩፡፲፫፡፲፬ ማቴ. ጳጳ፡፶፰፡፶፱። ፯፡፪፡፫ ዘፍ. ፲፪፡፩። ፯፡፱ ዘፍ. ፲፩፡፴፩። ፲፪፡፱።
 ፯፡፭ ዘፍ. ፲፪፡፯፤ ፲፫፡፲፭፤ ፲፭፡፲፰፤ ፲፮፡፭። ፯፡፮-፯ ዘፍ. ፲፭፡፲፫-፲፬። ፯፡፯ ዘፍ. ፫፡፲፪።
 ፯፡፭ ዘፍ. ፲፮፡፲-፲፫፤ ጳጳ፡፪፡፱፤ ጳጳ፡፭፡፮፤ ጳጳ፡፴፩፡፴፭፡፲፭። ፯፡፱ ዘፍ. ፴፯፡፲፩፤ ጳጳ፡፴፱፡፱፤ ጳጳ።
 ፯፡፲ ዘፍ. ፵፩፡፴፬-፵፩። ፯፡፲፩ ዘፍ. ፵፪፡፩-፪። ፯፡፲፫ ዘፍ. ፵፯፡፩-፯፤ ፵፱፡፴፫።
 ፯፡፲፮ ዘፍ. ፳፫፡፫-፲፮፤ ፴፫፡፲፱፤ ፶፡፯-፲፫፤ ኢ.ዖሱ ጳጳ፡፴፱። ፯፡፲፮-፲፭ ዘፍ. ፩፡፮-፮።
 ፯፡፲፱ ዘፍ. ፩፡፲-፲፩፤ ጳጳ። ፯፡፭ ዘፍ. ፪፡፪።

ቤት እሳደጉት። ጩተጣሰም ጊዜ የፈርዖን ልጅ እነሣቸው፤ ልጅም ይሆናት ዘንድ አሳደገችው። ጩሙሴም የግብፅን ጥበብ ሁሉ ተማረ፤ በማናገረውና በሚሠራውም ሁሉ ብርቱ ሆነ።

ጩእርባ ዓመት ሲሞላውም ወንድሞቹን የእስራኤልን ልጆች ሊገቡበቸው በሌላ ዕለት፤ ጩእንድ ግብፃዊም ፅብራዊውን ሲበድሰው እገኘና ለዚያ ለተበደለው ረድቶ ግብፃዊውን ገደለው በአሸዋም ቀበረው። ጩእርሱም እግዚአብሔር በእጁ ድንገትን እንደሚያደርግላቸው የሚያስተውሉ መስሎት ነበር፤ እነርሱ ግን አላስተዋሉም። ጩበማግሥቱም ከመካከላቸው ሁለት ሰዎች አርስ በርሳቸው ሲጣሉ እገኘ፤ ሊያስታርቃቸውም ወድዶ፡- 'እናንተማ ወንድማማቾች ናችሁ፤ እርስ በርሳችሁ ለምን ትጣላላችሁ?' አላቸው። ጩያም ባልገጀራውን የሚበድለው ገፋው፤ እንዲህም አለው፡- 'አንተን በእኛ ላይ ዳኛና ፈራጅ እድርጎ ማን ሾመህ? ጩወይስ ትናንትና ግብፃዊውን እንደ ገደለኸው እኔንም ልትገድለኝ ትሻለህ?' ጩስሲዚህም ነገር ሙሴ ኮብልሎ በምድያም ሀገር ስደተኛ ሆኖ ኖረ፤ በዚያም ሁለት ልጆችን አደገ።

ጩእርባ ዓመትም በተፈጸመ ጊዜ በበረሃ በደብረ ሲና የእግዚአብሔር መልእክ በቊጥዳጦ መካከል በአሳት ነበልባል ታየው። ጩሙሴም እይቶ በአየው ተደነቀ፤ ሊያስተውለውም ቀረበ፤ እግዚአብሔርም እንዲህ ብሎ ተናገረው። ጩእኔ የአባቶችህ እምሳክ፤ የእብርሃም እምሳክ፤ የይስሐቅ እምሳክ፤ የያዕቆብም አምላክ ነኝ፤ ጩሴም ተንቀጠቀጠ፤ መረዳትም አልቻለም። ጩእግዚአብሔርም እንዲህ አለው፡- 'ሚማህን ከእግርህ እውልቅ፤ የቆሞህባት ምድር የተቀደሰች ናትና። ጩበግብፅ ያሉትን የወንኖቹን መከራ ማየትን አይቻለሁ፤ ጩኸታቸውንም ስምቻሰሁ፤ ላድናቸውም ወርጃለሁ፤ አሁንም ና ወደ ግብፅ ሀገር ልላከህ።'

ሙሴ ወደ ግብፅ ስለ መላኩ

ጩ“በእኛ ላይ እለቃና ፈራጅ ማን እድር ጎሃል? ብለው የካዱትን ያን ሙሴን በቊጥ

ዳጦው መካከል በታየው በመልእኩ እጅ እርሱን መልእክተኛና እዳኝ እድርጎ አግዚአብሔር ሳከው። ጩእርሱም እርባ ዘመን በግብፅ ሀገርና በኤርትራ ባሕር፤ በበረሃም ተአምራት ገና ድንቅ ሥራን እየሠራ አወጣቸው። ጩለእስራኤልም ልጆች፡- 'እግዚአብሔር ከወንድሞቻችሁ መካከል እንደ እኔ ያለ ነቢይ ያስነሣላችኋልና እርሱን ስሙት' ያላቸው ይህ ሙሴ ነው። ጩበምድረ በዳ በማጎብራ መካከል የነበረ እርሱ ነው፤ በደብረ ሲና ከእነጋገረው መልእክና፤ ከእባቶቻችንም ጋር ለእኛ ሊሰጠን የሕይወትን ቃል የተቀበለ እርሱ ነው። ጩአባቶቻችን ለእርሱ መታዘዝን እንቢ እሉ፤ ከዱትም፤ ልባቸውንም ወደ ግብፅ ሀገር መለሱ። 'ኃሎንንም፡- 'በፊት በፊታችን የሚሄዱ አማልክትን ሥራልን፤ ያ ከምድረ ግብፅ ያወጣን ሙሴ የሆነውን አናውቅምና' አሉት። ጩያንጊዜም የጥጃምስል ሠና፤ ለጣዖቱም መሥዋዕት አቀረቡ፤ በእጃቸው ሥራም ደስ አላቸው። ጩእግዚአብሔርም ተሰያቸው፤ የሰማይ ጭፍራን ያመልኩም ዘንድ ተዋቸው፤ የነቢያት መጽሐፍ እንዲህ እንዳለ፤ 'እናንት የእስራኤል ወገኖች ሆይ፤ በውኑ በምድረ በዳ ሳላችሁ እርባ ዐመት ያቀረባችሁልኝ ቊርባንና መሥዋዕት አለን? ጩነገር ግን የሞሎሆን ድንኳን እነሣችሁ፤ ረፋን የሚባለውንም ኮከብ አመለካችሁ፤ ትስግዳላቸውም ዘንድ ምስሎቻቸውን እበጃችሁ፤ እኔም ወደ ባቢሎን አንድትማረኩ አደርጋችኋለሁ።'

ጩሙሴን ተናግሮ እንደ እዘዘው በእሳየው ምሳሌ የሠራት የምስክር ድንኳን በአባቶቻችን ዘንድ በምድረ በዳ ነበረች። ጩኢያሱና አባቶቻችንም በተራ ተቀብለው እግዚአብሔር ከአባቶቻችን ፊት እስወጥቶ ወደ ስደዳቸው ወደ እሕዛብ ሀገር ከእነርሱ ጋር እገኙት፤ እስከ ዳዊት ዘመንም ነበረች። ጩዳዊትም በእግዚአብሔር ፊት ባለመዋልን ትን እማችሁ ለያዕቆብ አምላክ ማደሪያ ያገኘ ዘንድ ለመነ። ጩስሎሞን ግን ቤትን ሠራለት። ጩነገር ግን ልዑል የሰው እጅ በሠራው ቤት የሚኖር እይደለም፤ ነቢይ እንዲህ ብሎአልና። ጩእግዚአብሔር እንዲህ ይላል፡- 'ሰማይ ዙፋኔ ነው፤ ምድርም የአ

፩ “በአሸዋ ቀበረው” የሚለው በግሪኩ የለም።
፯፡፳፩ ዘፀ. ፪፡፫፡፲። ፯፡፳፫-፳፬ ዘፀ. ፪፡፲፩-፲፭። ፯፡፳፱ ዘፀ. ፲፭፡፫፡፱። ፯፡፴፬ ዘፀ. ፪፡፳፩።
፯፡፴፮ ዘፀ. ፲፱፡፩፡፳፩። ዘ፡፲፱፡፱። ፯፡፴፯ ዘዳ. ፳፡፲፭፡፲፰።
፯፡፴፰ ዘፀ. ፲፱፡፩፡፳፫። ዘዳ. ፳፡፩፡፱። ፯፡፵፱ ዘፀ. ፴፱፡፩። ፯፡፶፬ ዘፀ. ፴፱፡፪፡፯።
፯፡፶፱-፷፫። አሞላ. ፳፡፳፭-፳፮። ፯፡፵፱ ዘፀ. ፳፭፡፱። ፵። ፯፡፵፭ ሊ.ያሱ.፫፡፲፱-፲፯።
፯፡፶፯ ፪ሳሙ. ፯፡፩-፲፮። ፩ዜ.መ. ፲፯፡፩-፲፬። ፯፡፵፯ ፩ገ፡፯፡፱፮። ፪ዜ.መ. ፫፡፩-፲፯።

ግሬ መረገጫ ናት፤ ምን ዐይነት ቤት ትሠሩልኛላችሁ? የማርፍቦት ቦታስ ምን ዐይነት ቦታ ነው? ገይህን ሁሉ እጆቼ የሠሩት አይደለምን?"

ስለ እስጢፋኖስ የመጨረሻ ንግግር

“እናንተ አንገታችሁ የደነደነ፤ ልባችሁም የተደፈነ፤ ጆርአችሁም የደነቁረ፤ እንደ አባቶቻችሁ መንፈስ ቅዱስን ዘወትር ትቃወማላችሁ።” ጸአባቶቻችሁ ከነዚያት ያላሳደዱት ግን አለ? ዛሬም እናንተ አሳልፋችሁ የሰማችሁትንና የገደላችሁትን የጻድቁን መምጣት አስቀድመው የተናገሩትን ገደሉ አቸው። ጸበመላእክትም ሥርዐት ኦሪትን ተቀብላችሁ አልጠበቃችሁትም።”

የእስጢፋኖስ በድንጋይ መገደል

ጸይህንም ሰምተው ተበሳጩ፤ ልባቸውም ተናደደ፤ ጥርሳቸውንም አፋጩበት። ጸበእስጢፋኖስም ላይ መንፈስ ቅዱስ መላ፤ ወደ ስማይም ተመሰከተ፤ የእግዚአብሔርን ክብር፤ ኢየሱስም በእግዚአብሔር ቀኝ ቆሞ፤ አየ። “እነሆ ስማይ ተከፍቶ፤ የሰው ልጅም በእግዚአብሔር ቀኝ ቆሞ አያሰሁ” አለ። ጸእነርሱም በታላቅ ቃል ጮኹ፤ ጆሮ አቸውንም ደፈኑ፤ በአንድነትም ተነሥተው ከሰቡት። ጸከከተማም ወደ ውጭ ጎትተው አውጥተው ወገሩት፤ የሚወግሩት ሰዎችም ልብሳቸውን ሳውል በሚባል ጎልማሳ እግር አጠገብ አስቀመጡ። ጸእስጢፋኖስም፤ “ጌታዬ ኢየሱስ ሆይ፤ ነፍሴን ተቀበል” እያለ ሲጻልይ ይወግሩት ዝር። ጸጎጉልበቱም ተንበርክቶ፤ “አቤቱ፤ ይህን ኅጢአት አትቀጥጠላቸው” ብሎ በታላቅ ድምፅ ጮኹ። ይህንም ብሎ ሞተ፤ ሳውልም በእስጢፋኖስ ሞት ተባባሪ ዝር።

ምዕራፍ ፰

በቤተ ክርስቲያን ስለ ደረሰው ስደት

፤በዚያ ወራትም በኢየሩሳሌም ባለችው ቤተ ክርስቲያን ላይ ታላቅ ስደት ሆነ፤ ከሐዋርያትም በቀር ሁሉም በይሁዳና በስማርያ ባሉ አውራጃዎች ሁሉ ተበተኑ። ፤እስጢፋኖስንም ደጋግ ሰዎች አንሥተው ቀበሩት፤ ታላቅ ልቅ ሰም አስቀሱለት።

ሳውል ቤተ ክርስቲያንን እንደ አሳደደ

፤ሳውል ግን ገና አብያተ ክርስቲያናትን ይቃወም ነበር፤ የሰውንም ቤት ሁሉ ይበረብር ነበር፤ ወንዶችንም ሴቶችንም እየጎተተ ወደ ውሳኔ ቤት ያስገባቸው ነበር። ፤የተበተኑት ግን እየተዘዋወሩ የእግዚአብሔርን ቃል ሰበኩ፤ አስተማሩም። ፤ፊልጶስም ወደ ሰማርያ ከተማ ወረደ፤ ስለ ክርስቶስም ሰበከላቸው። ፤ሕዝቡም የነገራቸውን በስሙና ያደርገው የነበረውን ተአምራት በአዩ ጊዜ በአንድ ልብ የፊልጶስን ነገር ተቀበሉ፤ ክርስቲያን መናፍስት ያደሩባቸውም ብዙዎች ነበሩና፤ በታላቅ ቃል እየጮኹ ይወጡ ነበር፤ ብዙዎች ልምሾዎችና አንካሶችም ይፈወሱ ነበር። ፤በዚያችም ከተማ ታላቅ ደስታ ሆነ። ፤በዚያችም ከተማ ሲሞን የሚባል አንድ ሰው ነበር፤ የሰማርያ ሰዎችንም ያስትክር፤ ሰውየዉ ሥራየኛ ነበር፤ ራሱንም ታላቅ ያደርግ ነበር። ፤ከታናናሾቹም ጀምሮ እስከ ታላላቆቹ ድረስ “ታላቁ የእግዚአብሔር ኅይል ይህ ነው” እያሉ ሁሉም ያደምጡት ነበር። ፤ከብዙ ዘመንም ጀምሮ በጥንቄላው ያታልላቸው ስለ ነበር ያዳምጡት ነበር። ፤ነገር ግን ፊልጶስ ስለ እግዚአብሔር መንግሥትና ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ስብከላቸው በአጭር ጊዜ ሴቶችም ወንዶችም ተጠመቁ። ፤ሲሞንም ወዲያውኑ አምና ተጠመቀ፤ ፊልጶስንም ይከተል ጀመር፤ በፊልጶስም እጅ የሚደረገውን ተአምርና ታላቅ ኅይል ባየ ጊዜ ይደነቅ ነበር።

፤በኢየሩሳሌም የነበሩ ሐዋርያትም የሰማርያ ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል እንደ ተቀበሉ በሰሙ ጊዜ ጴጥሮስንና ዮሐንስን ወደ እነርሱ ላኩላቸው። ፤ወርደውም መንፈስ ቅዱስን እንዲቀበሉ ጸለዩላቸው። ፤በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ አንጂ ከመካከላቸው በአንዱ ላይ ስንኳ መንፈስ ቅዱስ ገና አልወረደም ነበርና። ፤በዚያ ጊዜም እጃቸውን ጫኑባቸው፤ መንፈስ ቅዱስንም ተቀበሉ። ፤ሲሞንም ሐዋርያት እጃቸውን በጫኑበት ሰው ላይ መንፈስ ቅዱስ እንደሚወርድ ባየ ጊዜ ገንዘብ አመጣላቸውና። ፤“እጄን በምጭንበት ሰው ላይ መንፈስ ቅዱስ ይወርድ ዘንድ ለእኔም ይህን ሥል

፪ አንዳንድ የግእዝ ዘርዕ “ተቀምጦ” ይላል።
፫ አንዳንድ የግእዝ ዘርዕ “ተቀምጦ” ይላል።
፬ ግሪኩና አንዳንድ የግእዝ ዘርዕ “ምስክሮች ልብሳቸውን ... አስጠበቁ” ይላል።
፭፡፱፻፱-፲ ኢ.ሳ. ጭፍፍ-፪። ፮፡፶፩ ኢ.ሳ. ጭፍፍ፤ ፭፡፫ ሐ.ሥ. ጭፍ፤ ፬-፭፤ ጭፍ፤፱-፲፩።

ጣን ስጡኝ” አላቸው። ጳጳሩ ስለ ግን እንዲህ አለው፡ “የአግዚአብሔርን ጸጋ በገንዘብ ልት ገዛ ዐስበሃልና ገንዘብህ ከአንተ ጋር ይጥፋ። ጳጳሩ በዚህ ገንር ዕድልና ርስት የለህም፤ በአግዚአብሔር ፊት ልብህ የቀና አይደለምና። ጳጳሱም ከከፋትህ ተመለስና ንስሐ ግባ፤ የልቡና ህንም ዐሳብ ይተውልህ እንደ ሆነ አግዚአብሔርን ለምን። ጳጳሩ ለሁሉ መርዝ ተመርዝ፤ በዐ መፃ ማሰሪያ ተተብትብህ የምትኖር ሆነህ አይሃ ስሁና።” ጳጳሩም መልሶ፡ “ካላችሁት ሁሉ ምንም እንዳይደርስብኝ እናንተ ወደ አግዚአብሔር ለምኑልኝ” አለ። ጳጳሩ እነርሱም ከመስከሩና የአግዚአብሔርን ቃል ከተናገሩ በኋላ ወደ ኢየሩሳሌም ተመለሱ፤ በብዙዎች የሰማርያ መንደሮችም የአግዚአብሔርን ቃል አስተማሩ።

ስለ ፊልጶስና ስለ ኢትዮጵያዊዉ ጃንደረባ

ጳጳሩ የአግዚአብሔር መልአከም ፊልጶስን ተናገረው፤ እንዲህም አለው፡ “በቀትር ጊዜ ተነሣና በደቡብ በኩል ከኢየሩሳሌም ወደ ጋዛ በሚያወርደው በምድረ በዳው መንገድ ሂድ።” ጳጳሩ ተነሥቶም ሄደ፤ አንሆም፤ የኢትዮጵያ ንግሥት የሕንደኬ ጃንደረባ ከሹዎችዋ የበለጠ፤ በሀብቷም ሁሉ ላይ በጅርገድ የነበረ፤ አንድ የኢትዮጵያ ስው ነበር፤ አርሱም ሊሰግድ ወደ ኢየሩሳሌም መጣ። ጳጳሩ ስለሰጠው ሰበረገላው ላይ ተቀምጦ የነበሩ የኢሳይያስን መጽሐፍ ያነብነበር። ጳጳሩም ጃንደረባን ፈልጎ፡ “ሂድ፤ ይህን ሰረገላ ተከተለው” አለው። ጳጳሩም ፈጥኖ ደርሶ የነበሩን የኢሳይያስን መጽሐፍ ሲያነብ ስማው፤ ፊልጶስም፡ “በውኑ የምታነበውን ታውቀላለህን?” አለው። ጳጳሩም ጃንደረባውን፡ “ሂድ፤ በቀትር ጊዜ ለውቀህ ለሁ?” አለው። ወደ ሰረገላውም ወጥቶ አብሮት ይቀመጥ ዘንድ ፊልጶስን ሰማው። ጳጳሩን በው የነበረ የመጽሐፍ ቃልም አንዲህ የሚል ነበር፤ “አንደ በግ ወደ መታረድ ተነዳ፤ የበግ ጠቦትም በሚሸልተው ፊት እንደማይናገር እንዲሁ አፋን አልከፈተም።” ጳጳሩ በውርደቱ ፍርዱ ተወገደ፤ ሕይወቱ ከምድር ተወግዶአልና ትውልዱን ማን ይናገራል?” ጳጳሩ ጃንደረባውን ለፊልጶስ መልሶ፡ “ነቢዩ ስለ ማን እንዲህ ይላል? ስለ ራሱ ነውን? ወይስ ስለ ሌላ? አባዜህ ንገ

ረኝ” አለው። ጳጳሩ ፊልጶስም አፋን ከፈተ፤ ስለ ኢየሱስም ከዚያው መጽሐፍ ጀምሮ አስተማረው። ጳጳሩ በመንገድ ሲሄዱም ወደ ውኃ ደረሱ፤ ጃንደረባውም፡ “አንሆ፤ ውኃ፤ መጠመቅን ምን ይከለከለኛል?” አለው። ጳጳሩም ፈልጎ፡ “በፍጹም ልብህ ብታምን ይገባል” አለው። ጳጳሩ ጃንደረባውን መልሶ፡ “ኢየሱስ ከርስቶስ የአግዚአብሔር ልጅ አንደ ሆነ እኔ አምናለሁ” አለው። ጳጳሩ ሰረገላውንም አንዲያቆሙ አዘዘ፤ አቁመውም ፊልጶስን ጃንደረባው በአንድነት ወደ ውኃው ወረዱ፤ አጠመቀውም። ጳጳሩ ከውኃውም ከውጦ በኋላ የአግዚአብሔር መንፈስ ፊልጶስን ነጥቆ ወስደው፤ ጃንደረባውም ከዚያ ወዲያ አላየውም፤ ደስ እያለውም መንገዱን ሄደ። ጳጳሩም አዛውን ወደምትባል ሀገር ደረሰ፤ በከተማዎችም ሁሉ እየተዘዋወረ ወደ ቁሳርያ እስኪደርስ ድረስ ያስተምር ነበር።

ምዕራፍ ፱

ሳውል እንደ ተጠራ

(ሐ.ሥ. ፳፪፣፮-፲፮፤ ፳፮፣፲፪-፲፮)

ሳውል ግን የጌታን ደቀ መዛሙርት ለመግደል ገና እየዛተ ወደ ሊቀ ካህናቱ ሄደ። ጳጳሩን አልባት በመንገድ የሚያገኘው ሰው ቢኖር ወንዶችንም ሴቶችንም እያሰረ ወደ ኢየሩሳሌም ያመጣቸው ዘንድ በደማስቆ ላሉት ምክራቦች የሥልጣን ደብዳቤ ከሊቀ ካህናቱ ለመገኘት ሲሄድም ወደ ደማስቆ ከተማ አቅራቢያ በደረሰ ጊዜ መብረቅ ድንገት ከሰማይ ብልጭ አስቦት። በምድር ላይም ወደቀ፤ ወዲያውም፡ “ሳውል፤ ሳውል፤ ለምን ታሳድደኛለህ?” የሚለውን ቃል ሰማ። ጳጳሩም ፡ “አቤቱ፤ አንተ ማነህ?” አለው፤ እርሱም፡ “አንተ የምታሳድደኝ የናዝሬቱ ኢየሱስ ነኝ፤ በሽላ ብረት ላይ ብትቆም ለአንተ ይብስሃል” አለው። እርሱም እየፈራና እየተንቀጠቀጠ፡ “አቤቱ፤ ምን እንዳደርግ ትሻለህ?” አለው፤ ጌታም፡ “ተነሣና ወደ ከተማ ግባ፤ በዚያም ልታደርገው የሚገባህን ይነግሩሃል” አለው። እከእርሱም ጋር የነበሩት ስዎች ድምፅ እየሰሙ ማንንም ሳያዩ ተደንቀው ቆሙ። ጳጳሩም ከምድር ተነሣ፤ ገንር ግን ዐይኖቹ ተገልጠው ሳሉ የሚያየው

፩ “በሾለው ብረት ላይ ብትቆም ለአንተ ይብስሃል” የሚለው በአንዳንድ የግሪክ ዘርዕ አይገኝም።
 ፳፡፳፩ መዘ. ፳፮፣፴፮። ፳፡፳፫ ዘዳ. ፳፱፣፲፮፤ ኢ.ሳ. ፱፳፣፮። ፳፡፳፮ ፩ነገ. ፳፡፴፩-፴፫።
 ፳፡፴፪-፴፫ ኢ.ሳ. ፱፫፣፮-፳። ፳፡፴፩ ሉቃ. ፳፱፣፳፮። ፳፡፴፮ ማር. ፲፮፣፲፮።

ነገር አልነበረም፤ እየመሩም ወደ ደማስቆ አገሩ ቡት። ፱በዚያም ሳይሳይ ሳይበላና ሳይጠጣ ሦስት ቀን ቁየ።

፲በደማስቆም ሰሙን ሐናንያ የሚሉት እንደ ደቀ መዝሙር ነበር፤ ጌታም በራእይ ተገልጦ። “ሐናንያ” ብሎ ጠራው፤ እርሱም፡ “አቤቱ፣ እነሆኝ” አለ። ፱ጌታም፡ “ተነሣና ቅን በምትባለው መንገድ ሂድ፤ በይሁዳ ቤትም ከጠር ሴስ ሀገር የመጣ ሳውል የሚባል ሰው ፈልግ፤ እርሱ አሁን ይጸልያልና” አለው። ፱ሳውልም በራእይ ሐናንያ የሚባል ሰው ወደ እርሱ ገብቶ ያይ ማንድ እጁን ሲጭንበት አየ። ፱ሐናንያ ግን መልሶ እንዲህ አለ፡ “አቤቱ፣ ሰለዚህ ሰው በኢየሩሳሌም በቅዱሳኖችህ ላይ የሚያደርገውን ክፉ ነገር ሁሉ ከብዙ ሰዎች ሰምቻለሁ። ፱ወደ ዚህም ከካህናቱ አለቃ አስፈቅዶ የመጣ ሰምህን የሚጠሩትን ሁሉ ሊያስር ነው።” ፱ጌታችንም እንዲህ አለው፡ “ተነሥና ሂድ፤ በአሕዛብና በነገሥታት፣ በእስራኤል ልጆችም ፈት ሰሜን ይኸከም ማንድ ለእኔ የተመረጠ ዕቃ አድርገዋለሁና። ፱እኔም ስለ ሰሜ መከራን ይቀበል ማንድ እንዳለው አሳየዋለሁ።” ፱ያንጊዜም ሐናንያ ሄደ፤ ወደ ቤትም ገባ፤ እጁንም ጫነበትና፡ “ወንድሜ ሳውል፣ በመንገድ ስትመጣ የታየህ ጌታችን ኢየሱስ ከርሱቶስ ታይና መንፈስ ቅዱስ ይመላብህ ማንድ ወደ አንተ ልኮኛል” አለው። ፱ያንጊዜም ፈጥኖ እንደ ቅርፊት ያለ ነገር ከዐይኖቹ ላይ ተገፎ ወደቀ፤ ዐይኖቹም ተገለጡ፤ ወዲያውም አየ፤ ተነሥቶም ተጠመቀ። ፱እህልም በላ፤ በረታም፤ ጥቂት ቀንም ከደቀ መዛሙርት ጋር በደማስቆ ሰነበተ። ፱ወዲያውኑም “የእግዚአብሔር ልጅ ነው” ብሎ ስለ ኢየሱስ ከርሱቶስ በየምክራራዎቹ ሰበከ፣ አስተማረም። ፱የሰሙትም ሁሉ አደነቁ፤ እንዲህም አሉ፡ “በኢየሩሳሌም ይህን ስም የሚጠሩትን ሁሉ ይጠላቸው የነበረው ይህ አይደለምን? ስለዚህ ወደዚህ የመጣው አያሰረ ወደ ሊቀ ካህናቱ ሊወሰዳቸው አይደለምን?” ፱ሳውል ግን እየበረታሔደ፤ በደማስቆም ለነበሩት አይሁድ ይህ ከርሱቶስ እንደ ሆነ እያሰረዳ መልሶ አሳጣቸው።

፱ከብዙ ቀንም በኋላ አይሁድ ሳውልን ይገድሉት ማንድ ተማከሩ። ፱ሳውል ግን በእርሱ ላይ ሊያደርጉት የሚሹትን ዐወቀባቸው፤ ሊገድሉትም በቀንና በሌሊት የከተማውን በር ይጠብቁ ነበር። ፱ደቀ መዛሙርትም በሌሊት ወሰ

ዱት፤ በቅርጫትም አድርገው በቅጽፍ ድምድማት ላይ አወረዱት።

፱ሳውልም ወደ ኢየሩሳሌም በደረሰ ጊዜ ሊገናኛቸው ደቀ መዛሙርትን ፈለጋቸው። ሁሉም ፈሩት፤ የጌታችን ደቀ መዝሙር እንደ ሆነ አላሙትም ነበርና። ፱በርናባሰም አግኝቶ ወደ ሐዋርያት ወሰደው፤ ጌታችንም በመንገድ እንደ ተገለጠለትና እንደ እነጋገረው፣ በደማስቆም በኢየሱስ ስም እንደ አስተማረ ነገራቸው። ፱በኢየሩሳሌምም አብሮአቸው ይገባና ይወጣ ነበረ፤ በጌታችን በኢየሱስ ስምም በግልጽ ያስተምር ነበር። ፱ከግሪክ ሀገር መጥተው የነበሩትንም አይሁድ ይክራክራቸው ነበር፤ እነርሱም ደግሞ ሊገድሉት ፈለጉ። ፱ወንድሞችም ይህን ባወቁ ጊዜ ወደ ቂሳርያ አወረዱት፤ ከዚያም ወደ ጠርሴስ ላኩት።

፱በይሁዳ፣ በሰማርያና በገሊላ ያሉ አብያተ ክርስቲያናት ሁሉ በሰላም ኖሩ፤ ታነጹም፤ እግዚአብሔርንም በመፍራት ጸንተው ኖሩ፤ ሕዝቡም በመንፈስ ቅዱስ አጽናኝነት በዙ።

ቅዱስ ጴጥሮስ ኤንያን እንደ ፈወሰ

፱ከዚህም በኋላ ጴጥሮስ በየቦታው ሲዘዋወር በልዳ ወደሚኖሩት ቅዱሳን ማንድ ደረሰ። ፱በዚያም ኤንያ የተሰኘ ሰውን አገኘ፤ እርሱም ታም በአልጋ ከተኛ ስምንት ዓመት ሆኖት ነበረ፤ ሽባ ነበርና። ፱ጴጥሮስም፡ “ኤንያ ሆይ፣ ኢየሱስ ከርሱቶስ ይፈውሰህ፤ ተነሥና አልጋህን አንጥና” አለው፤ ያንጊዜም ተነሣ። ፱በልዳና በሳርያ የሚኖሩም ሁሉ እርሱን አይተው ወደ ጌታችን ተመለሱ።

ስለ ጣቢታ

፱በኢዮጲ ሀገርም ጣቢታ የምትባል አንዲት ደቀ መዝሙር ነበረች፤ በትርጓሜውም ዶር ቃስ ይሉአታል፤ ፈቆ ማለት ነው፤ እርሷም ብዙ ደጋግ ሥራ ትሠራ ነበር፤ ምጽዋትም ትሰጥ ነበር። ፱ያንጊዜም ታማ ሞተችና በድንዋን አጥበው በሰገነት አስተኙአት። ፱ልዳም ለኢዮጲ ቅርብ ነበርና ደቀ መዛሙርት ጴጥሮስ በዚያ እንዳለ ስምተው ወደ እነርሱ መምጣት እንዳይዘገይ ይማልዱት ማንድ ሁለት ሰዎችን ወደ እርሱ ላኩ። ፱ጴጥሮስም ተነሥቶ አብሮ አቸው ሄደ፤ በደረሰም ጊዜ ወደ ሰገነት አወጡት፤ ባልቴቶችም ሁሉ ወደ እርሱ መጥተው

በፊቱ ቆሙ፤ ያለቅሱላትም ነበር፤ ድርቃሰም በሕይወት ሳሳች የሠራቸውን ቀሚሱንና መጉናጸፊያውን አሳዩት። ጳጳሮሱም ሁሉን ካስወጣ በኋላ ተንበርክኮ ጸለየ፤ ወደ በድንዋም መሰስ ብሎ። “ጣቢታ ሆይ፡ ተነሽ” አላት፤ እርሱም ዐይኖቻቸውን ገለጠች፤ ያንጊዜም ጴጥሮስን አየችው፤ ቀና ብላም ተቀመጠች። ጳጳሩንም ለእርሱም ሰጥቶ አስነሣት፤ ቅዱሳንንና ባልቴቶችንም ጠርቶ እርሱን አድኖ ሰጣቸው። ጳጳሩም ያሉ ሁሉ ይህን ሰሙ፤ ብዙዎችም በጌታችን አመኑ። ጳጳሮሱም በኢየሱስ በቀርቦት ፋቂው በስምዖን ቤት ብዙ ቀን ተቀመጠ።

ምዕራፍ ፲

የመቶ አለቃዉ ቆርኔሌዎስ

በቂርሳርያም ቆርኔሌዎስ የሚባል አንድ ሰው ነበረ፤ ኢጣሊቄ ለሚሉት ጭፍራም የመቶ አለቃ ነበር። ፤እርሱም ጻድቅና ከነቤተ ሰቡ እግዚአብሔርን የሚፈራ ነበር፤ ሰሕንዘሮም ብዙ ምጽዋት ይሰጥ ነበር፤ ዘወትርም ወደ እግዚአብሔር ይጸልይ ነበር። የእግዚአብሔር መልአከም በራኦይ ከቀት በዘጠኝ ሰዓት በግልጽ ታየው፤ ወደ እርሱም ገብቶ። “ቆርኔሌዎስ ሆይ።” አለው። “ወደእርሱም ተመልከቶ ፈራና። “አቤቱ፤ ምንድን ነው?” አሰ፤ መልአከም እንዲህ አለው። “ጸሎትህም ምጽዋት ህም መልካም መታሰቢያ ሆኖ ወደ እግዚአብሔር ዐርጎአል። ፤አሁንም ጴጥሮስ የሚባለውን ስምዖንን ይጠፋልህ ዘንድ ወደ ኢየሱስ ከተማ ሰዎችን ላክ። ፤እርሱም ቤቱ በባሕር አጠገብ ባለው በቀርቦት ፋቂው በስምዖን ቤት ከንግድነት ተቀምጦአል። ልታደርገው የሚገባ ህንፃ እርሱ ይነግርሃል።” ፤ያነጋገረውም መልአከ ከሄደ በኋላ ከሎሎዎቹ ሁለት፤ ከማይለዩት ጭፍሮቹም አንድ ለግ ወታደር ጠራ። ፤ነገሩንም ሁሉ ነግሮ ወደ ኢየሱስ ከተማ ላካቸው።

ጴጥሮስ ስለ አየው ራኦይ

የበማግሥቱም ሄደው ወደ ከተማዬቱ በርደረሱ፤ ጴጥሮስም በቀትር ጊዜ ሲጸልይ ወደ

ሰንገት ወጥቶ ነበር። ፤በተራብ ጊዜም ምሳ ሊበላ ወደደ፤ እነርሱም አያዘጋጁ ሳሉ ተመስጦ መጣ በት። ፤ሰማይም ተከፍቶ በአራቱ ማዕዘን የተያዘ እንደ ታላቅ መጋረጃ ያለ ዕቃ ወደ ምድር ሲወርድ አየ። ፤በውስጡም አራት እግር ያለው እንስሳ ሁሉ፤ አራዊትም፤ የሚንቀሳቀስም፤ የሰማይም ወፎች ነበሩበት። ፤“ጴጥሮስ ሆይ፤ ተነሥና አርደህ ብላ” የሚል ቃል ወደ እርሱ መጣ። ፤ጴጥሮስ ግን። “አቤቱ፤ ከቶ አይሆንም፤ ርኩስ፤ የሚያጸይፍም ከቶ በልጅ አለው ቅም” አለው። ፤ዳግመኛም። “አግዚአብሔር ንጹሕ ያደረገውን አንተ አታርክስ” የሚል ቃል ወደ እርሱ መጣ። ፤ይህንም ሦስት ጊዜ አለው፤ ወዲያውኑም ዕቃዉ ወደ ሰማይ ተመለሰ።

፤ጴጥሮስም ስለ አየው ራኦይ ምን እንደሆነ ሲያወጣና ሲያወርድ ከቆርኔሌዎስ ተልከው የመጡ ሰዎች የስምዖንን ቤት እየጠየቁ በደጅ ቆመው ነበር። ፤ተጣርተውም፡- ጴጥሮስ የተባለ ስምዖን በእንግድነት በዚያ ይኖር እንደሆነ ጠየቁ። ፤ጴጥሮስም ስለ ታየው ራኦይ ሲያወጣ ሲያወርድ መንፈስ ቅዱስ እንዲህ አለው። “እነሆ፤ ሦስት ሰዎች ይፈልጉሃል። ፤ተነሥና ወረድ፤ ግንም ሳትጠራጠር ከእነርሱ ጋር ሂድ፤ እኔ ልኬአቸዋለሁና።” ፤ጴጥሮስም ወደ እነዚያ ሰዎች ወረደና። “እነሆ፤ የምትፈልጉኝ እኔ ነኝ፤ ስምን መጥታችኋል?” አላቸው። ፤እነርሱም። “የመቶ አለቃ ቆርኔሌዎስ እግዚአብሔርን የሚፈራ ጻድቅ ሰው ነው፤ በአይሁድም ወገኖች ሁሉ የተመሰከረለት ነው፤ ቅዱስ መልአከ ተገልጦ አንተን ወደ ቤቱ እንዲጠራህ የምታስተምረውንም እንዲሰማ አዘዙታል፤” አሉት። ፤እርሱም ተቀብሎ አሳደራቸው፤ በማግሥቱም ተነሥቶ አብሮአቸው ሄደ፤ በኢየሱስ ከተማ ከሚኖሩት ወንድሞችም አብረውት የሄዱ ነበሩ። ፤በማግሥቱም ወደ ቂርሳር ከተማ ገባ፤ ቆርኔሌዎስም ዘመዶቹንና የቅርብ ወዳጆቹን ጠርቶ ይጠብቃቸው ነበር። ፤ጴጥሮስም በገባ ጊዜ ቆርኔሌዎስ ተቀበለው፤ ከአግሩ በታችም ወድቆ ሰገደለት። ፤ጴጥሮስም። “ተነሥ እኔም እንደ አንተው ስው ነኝ” ብሎ አነሣው። ፤ከእርሱም ጋር እየተነጋገረ ገባ፤ ወደ እርሱም የመጡ ብዙ ሰዎችን አገኘ። ፤ጴጥሮስም እንዲህ አላቸው።

፩ “አንተ ከቤተ ሰባችሁ ጋር የምትድንበትን ይነግርሃል” የሚል በአንዳንድ የግእዝ ዘርዕ ይገኛል።
 ፪ “እርሱም ወደ አንተ ልኩናል” የሚል በአንዳንድ የግእዝ ዘርዕ ይገኛል።
 ፫ ማቴ. ፱፥፳፭። ፬ ማቴ. ፲፩፥፵፭። ፲፯፥፲፮። ፲፮፥፱። ፲፯፥፳፮። ፲፯፥፳፯።
 ፲፯፥፳፰። ፲፯፥፳፯። ፲፯፥፳፰።

“ሰአይሁዳዊ ሰው ሄዶ ከባዕድ ወገን ጋር መቀላቀል እንደማይገባው ታውቃላችሁ፤ ለእኔ ግን ከሰው ግንንም ቢሆን እንዳልጸየፍና ርኩስ ነው እንዳልል እግዚአብሔር አሳኝኝ።” ጳጳሱንም ስለላካችሁብኝ ሳልጠራጠር ወደ እናንተ መጣሁ፤ በምን ምክንያት እንደ ጠራችሁኝ አጠይቃችኋለሁ።” ጳጳርኤሌዎስም እንዲህ አለው፡- “የዛሬ አራት ቀን በዘጠኝ ሰዓት በዚች ሰዓት በቤቴ ሰጸልይ የሚያንፀባርቅ ልብሰ የለበስ አንድ ሰው በሬቴ ቆሞ ታየኝ። ጳጳርኤሌዎስም አለኝ፡- ቆርኔሌ ሰላጣ፤ በእግዚአብሔር ፊት ጸሎትህ ተሰማ፤ ምጽቀትህም ታሰበልህ። ጳጳሱንም ወደ ኢየሱስ ከተማ ላክና በባሕር አቅራቢያ ባለችው በቀኑር በት ፋቂው በሰምዖን ቤት የሚኖረውን ጴጥሮስ የተባለውን ሰምዖንን ይጥሩልህ፤ አርሱ መጥቶ የምትድንበትን ይነግርሃል።” ጳጳርኤሌዎስ ወዲያ ውኑ ወደ እንተ ላከሁ፤ ወደ እኛ በመምጣትህም መልካም አደረግህ፤ እሁንም እግዚአብሔር ያዘዘህን ሁሉ ልንሰማ እነሆ፤ እኛ ሁላችን በእግዚአብሔር ፊት በዚህ አለን።”

የጴጥሮስ ንግግር

ጳጳርኤሌዎስ አፋን ከፈተና እንዲህ አለ፡ “እግዚአብሔር ሰሰው ፊት እንደማያዳሳ በእውነት አየሁ። ጳጳርኤሌዎስ ግን በሕዝብ ሁሉ ዘንድ አርሱን የሚፈራና አውነትን የሚያደርግ በአርሱ ዘንድ የተወደደ ነው። ጳጳሱን ሰአሰራኤል ልጆች ላከ፤ በኢየሱስ ክርስቶስም ስላምን ነገራቸው፤ አርሱም የሁሉ ገዢ ነው። ጳጳሱን ከሰበከው ጥምቀት በኋላ ከገሲላ ጀምሮ በይሁዳ የሆነውን ነገር ሁሉ እናንተ ራሳችሁ ታውቃላችሁ። ጳጳርኤሌዎስ ስለ ኢየሱስ እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ በገይልም እንደ ቀባው፡ እየሰራም መልካም እንደ አደረገ፤ ሰይጣን ያሸነፍቸውንም እንደ ፈወሰ ታውቃላችሁ። እግዚአብሔር ከአርሱ ጋር ነበርና። ጳጳርኤሌዎስም በኢየሱስ ስላም ባደረገውም ሁሉ እኛ ምስክሮች ነን፤ አርሱንም በዕንጨት ላይ ሰቅለው ገደሉት።” እግዚአብሔር ግን በምስተኛው ቀን ከሙታን ሰይቶ አስነግሠው፤ በግልጽ እንዲታይም አደረገው። ጳጳርኤሌዎስም ለሕዝቡ ሁሉ አይደለም፤ ነገር ግን አስቀድሞ ለመረጣቸውና ምስክሮች ለሚሆኑት ብቻ ነው እንጂ፤ የመረጣቸው የተ

ባልንም እኛ ነን፤ ከሙታንም ተለይቶ ከተነሣ በኋላ ከአርሱ ጋር የበላን የጠጣንም እኛ ነን። ጳጳርኤሌዎስም ዘንድ በሕያዋንና በሙታን ላይ ፈራጅ ሆኖ የተሾመ አርሱ እንደ ሆነ ለሕዝብ እናስተምር ዘንድ አዘዘን። ጳጳርኤሌዎስም ትም ሁሉ ገጠአታቸው በሰሙ እንደሚሰረይላቸው ነቢያት ሁሉ ምስክሮቹ ናቸው።”

በምእመናን ሁሉ ላይ መንፈስ ቅዱስ ስለ መውረዱ

ጳጳርኤሌዎስ ይህን ነገር ሲነግራቸው ይህን ትምህርት በሰሙት ሰዎች ሁሉ ላይ መንፈስ ቅዱስ ወረደ። ጳጳርኤሌዎስ ጋር የመጡ ከአይሁድ ወገን የሆኑ ምእመናን ሁሉ ደነገጡ፤ የመንፈስ ቅዱስ ጸጋ በአሕዝብ ላይ ወርዶአልና። ጳጳርኤሌዎስ ላይ ሀገር ቋንቋ ሲናገሩ፡ እግዚአብሔርንም ሲያመሰግኑ ሰምተዋቸዋልና። ጳጳርኤሌዎስም፡ “አንደ እኛ መንፈስ ቅዱስን ከተቀበሉ በኋላ እንግዲህ በውኃ እንዳይጠመቁ ውኃን ሊከለክላቸው የሚችል ማነው?” አለ። ጳጳርኤሌዎስም ከርስቶስም ስም እንዲጠመቁ አዘዛቸው። ከዚህም በኋላ ጥቂት ቀን አብርካቸው እንዲቀመጥ ጴጥሮስን ማሰዱት።

ምዕራፍ ፲፩

ጴጥሮስን ስለ ተቃወሙት ባልንጀሮች

የሐዋርያትና በይሁዳ የነበሩ ወንድሞችም አሕዛብ የእግዚአብሔርን ቃል እንደ ተቀበሉ ሰሙ። ጴጥሮስም ወደ ኢየሱስም በወጣ ጊዜ ከአይሁድ ወገን የሆኑት ወንድሞች ተቃወሙት። “ወደ አልተገረዙት ሰዎች ቤት ገብተህ አብረሃቸው በልተሃል” አሉት። ጴጥሮስም ከመጀመሪያ ጀምሮ ይነግራቸው ጀመረ፤ እንዲህም አላቸው። “በኢየሱስ ከተማ ሳለሁ ሰጸልይ ተመስጦ መጣብኝና ራዕይ አየሁ፤ ታላቅ መጋሪጃ የመሰለ ዕቃ በአራቴ ማዕዘን ተይዞ ከሰማይ ወረደ፤ ወደ እኔም መጣ። ፤በውስጡም አራት እገር ያላቸው እንሰላንና አራዊትን፤ ተንቀሳቃሾችንም፤ የሰማይ ወርቆችንም አየሁ። ፤ጴጥሮስ ሆይ፤ ተነሥና አርደህ ብላ የሚሰኝንም ቃል ሰማሁ። ፤አቤቱ፤ ከቶ አይሆንም፤ ገጹሕ ያልሆነ ርኩስ ነገር ወደ አፈ

፫ “አንተ ከነቤተ ሰብሀ የምትድንበትን” የሚለው በአንዳንድ የግእዝ ዘርዕ ይገኛል።
 ፲፡፴፬ ዘዳ. ፲፡፲፯። ፲፡፴፭ ርም. ፫፡፳፱። ፲፡፴፮ መዘ. ፳፬፡፳። ፲፡፴፰ አ.ሳ. ፳፩፡፩።
 ፲፡፵፩-፵፫ ሱታ. ፳፱፡፴፫-፵፰። ፲፩፡፪-፫ ገላ. ፪፡፲፱

ገብቶ እያውቅም አልሁ። ደግሞም፡- ሩጎዛ ቢሉብሔር ገዱሕ ያደረገውን አንተ አታርክ ስው። የሚል ቃል ከሰማይ መስበልኝ። ፤እንዲህም መላልስ ሦስት ጊዜ ነገረኝ፤ ዳግመኛም ሁሉ ተጠቅልሎ ወደ ስማይ ተመሰ። ፤በዚያችም ሰዓት ከቀላርያ ወደ እኔ የተላኩ ሦስት ሰዎች መጡ፤ እኔ ባለሁበት ግቢ በርም ቆሙ። ፤መንፈስ ቅዱስም፡- ሳትጠራጠር እብረሃቸው ሂድ። እሰኝ፤ እነዚህ ስድስቱ ወንድሞቻችንም ተከትለውኝ መጡና ወደዚያ ሰው ቤት ገባን። ፤እርሱም በቤቱ ቆሞ ሳስ የእግዚአብሔርን መልእክ እንዳየ 'ወደ ኢዮጲ ከተማ ልከህ ጴጥሮስ የተባለውን ስምያንን ይጥሩልህ። ፤እንተና ቤተ ስቦችህ ሁሉ የምትድኑበትን ነገር እርሱ ይነግርሃል' እንደ አለው ነገረን። ፤ላስተምራቸው በጀመርሁ ጊዜም ቀድሞ በእኛ ላይ እንደ ወረደ ሁሉ መንፈስ ቅዱስ በእነርሱም ላይ ወረደ። ፤የሐንስ በውኃ እጠመቀ፤ እናንተ ግን፤ በመንፈስ ቅዱስ ትጠመቃላችሁ' ያለውን የጌታችንን ቃል ዐስብሁ። ፤እንግዲህ እግዚአብሔር በጌታችንን በኢየሱስ ክርስቶስ ስለመንነው ለእኛ እንደ ሰጠን፤ ያን ጸጋውን እንደ እኛ አስተካክሎ ከሰጣቸው እግዚአብሔርን ልክለክል የምችል እኔ ማን ነኝ?" ፤ይህንም በሰሙ ጊዜ ዝም አሉ። "እግዚአብሔር ለእሕዛብ ደግሞ ለሕይወት የሚሆን ገስሐን ሰጣቸው" እያሉ እግዚአብሔርን አመሰገኑ።

በእስጢፋኖስ ሞት ስለ ተበተኑት ምእመናን ፤በእስጢፋኖስ ሞት ምክንያት የተበተኑት ግን፤ ወደ ፊንቄ ወደ ቆድሮስና ወደ አንጾኪያ ደረሱ፤ ቃሉንም ለአይሁድ ብቻ እንጂ ለአንድስ እንኳ አይናገሩም ነበር። ፤ከመካከላቸውም ወደ አንጾኪያ ሄደው ለእረማውያን የጌታችን የኢየሱስ ክርስቶስን ነገር ያስተማሩ የቆድሮስና የቄሪና ሰዎች ነበሩ። ፤የእግዚአብሔርም እጅ ከእነርሱ ጋር ነበረ፤ ወደ ጌታም ተመልሰው ያመኑ ሰዎች ቊጥራቸው በዛ። ፤ስለ እነርሱ የተነገረውም ይህ ነገር በኢየሩሳሌም ባለችው ቤተ ክርስቲያን ዘንድ ተሰማ፤ በርናባስንም ወደ አንጾኪያ ላኩት። ፤በደረሰ ጊዜም የእግዚአብሔርን ጸጋ እየና ደስ እለው፤ በፍጹም ልባቸውም በእግዚአብሔር ጸንተው ይኖሩ ዘንድ መከራቸው። ፤ደግ ሰው፤ መንፈስ ቅዱስ ያደረበት፤ ሃይማኖተኛም ነበርና፤

በጌታችንም እምነው ብዙዎች አሕዛብ ተጨመሩ።

ደቀ መዛሙርት ክርስቲያን ስለ መባላቸው ፤ከዚህም በኋላ በርናባስ ሳውልን ሊፈልግ ወደ ጠርሴስ ሄደ፤ በአገኘውም ጊዜ ወደ አንጾኪያ ወስደው። ፤በቤተ ክርስቲያንም አንድ ዓመት እብረው ተቀመጡ፤ ብዙ ሕዝብንም አስተማሩ፤ ደቀ መዛሙርትም መጀመሪያ በአንጾኪያ ክርስቲያን ተብለው ተጠሩ። ፤ያንጊዜም ነቢያት ከኢየሩሳሌም ወደ አንጾኪያ ወረዱ። ፤ከመካከላቸውም አጋቦስ የተባለ አንድ ሰው ተነሥቶ በዓለም ሁሉ ጽኑ ረኃብ እንደሚመጣ በመንፈስ ቅዱስ ተገልጦለት ተናገረ፤ ይህም በቄሃር ቀላውዴዎስ ዘመን ሆነ። ፤ከዚህም በኋላ ደቀ መዛሙርት እያንዳንዳቸው የሚችሉትን ያህል አወጣጥተው በይሁዳ ሀገር ለሚኖሩት ወንድሞቻቸው ርዳታን ይልኩ ዘንድ ወስኑ። ፤እንደዚህም አድርገው በበርናባስና በሳውል እጅ ወደ ቀሳውስት ላኩት።

ምዕራፍ 18

በአብያተ ክርስቲያናት ላይ የደረሰ ተጨማሪ ስደት

፤በዚያም ወራት ሄሮድስ የቤተ ክርስቲያንን ሹሞች ያዛቸው፤ መከራም አጸናባቸው። ፤የሐንስንም ወንድም ያዕቆብን በስይፍ ገደለው። ፤አይሁድንም ደስ እንዳላቸው አይቶ ጴጥሮስን ደግሞ ያዘው፤ ያንጊዜም የፋሲካ በዓል ነበር። ፤ይዞም ወደ ወገኒ ቤት አስገባው፤ ለሚጠብቁት ለዐሥራ ስድስቱ ወታደሮችም አሳልፎ ሰጠው፤ ከፋሲካም በኋላ ወደ ሕዝብ ሊያቀርቡ ወድዶ ነበር። ፤ጴጥሮስንም በወገኒ ቤት ይጠብቁት ነበር፤ በቤተ ክርስቲያንም ዘወትር ስለ እርሱ ወደ እግዚአብሔር ይጻልዩ ነበር።

መልእክ ጴጥሮስን ከወገኒ ቤት እንደ አወጣው

፤ሄሮድስም ማለዳ ያቀርበው ዘንድ በወደደባት በዚያች ሌሊት ጴጥሮስ ሁለቱን እጆቹን በሰንሰለት ታስሮ በሁለት ወታደሮች መካከል ተኝቶ ነበር፤ ጠባቂዎችም የወገኒ ቤቱን በር ይጠብቁ ነበር። ፤የእግዚአብሔርም መልእክ ወርዶ በእጠገቡ ቆመ፤ በቤትም ውስጥ ብርሃን ሆነ፤ ጴጥሮስንም ጎኑን ነኩቶ ቀስቀሰውና፤ "ፈጥነህ ተነሥ"

አለው። ሰንሰብቶቹም ከእጆቹ ወልቀው ወደቁ። ፤ መልአኩም። “ወንብህን ታጠቅ። ጫማህንም ተጫማ” አለው፤ እንደ አዘዘውም አደረገ። “ልብሰህንም ልበሰና ተከተለኝ” አለው። ፤ ተከትሎትም ወጣ፤ ጴጥሮስ ግን ራዕይ የሚያይ ይመስለው ነበረ እንጂ በመልአኩ የሚደረገው ነገር እውነት እንደ ሆነ አላወቀም ነበር። ፤ መጀመሪያውንና ሁለተኛውን ዘብ አልፈው ወደ ከተማ ወደምትወስደው ወደ ብረቱ መዝጊያ ደረሱ፤ ያንጊዜም መዝጊያው ራሱ ተከፈ ተላቸው፤ ወጥተውም በአንድ ስላች መንገድ ሄዱ። መልአኩም ጴጥሮስን ትቶት ሄደ። ፤ ያንጊዜም የጴጥሮስ ልቡና ተመስሰለትና። “እግዚአብሔር መልአኩን ልኮ ከሄሮድስ እጅና የአይሁድ ሕዝብ ይጠብቁት ከነበረው ሁሉ እንደ አዳነኝ በእውነት አሁን ዐወቅሁ” አለ። ፤ ከዚህም በኋላ በአስተዋለ ጊዜ ብዙዎች ወንድሞች ተሰብስበው ይጸልዩበት ወደ ነበረው ማርቆስ ወደተባለው ወደ ዮሐንስ እናት ወደ ማርያም ቤት ሄደ። ፤ ጴጥሮስም በሩን አንኳኳ፤ ሮዴ የምትባል ብላቴናም ልትከፍትለት መጣች። ፤ የጴጥሮስም ድምፅ መሆኑን ዐውቃ ከደሰታ የተነሣ አልከፈተችለትም፤ ነገር ግን ጴጥሮስ በበርቆም ሳስ ሮጣ ነገረችቸው። ፤ እነርሱም “አብደሻልን? አንድ ጊዜ ታገሺ”፤ አሉአት፤ እርሱም ግን እርሱ አንደ ሆነ ታረጋግጥ ነበር። እነርሱም። “ምናልባት መልአኩ ይሆናል” አሉ። ፤ ጴጥሮስ ግን በሩን ማንኳኳቱን ቀጠለ፤ ከፍተውም ባዩት ጊዜ ተደነቁ። ፤ እርሱ ግን ዝም እንዲሉ በእጁ አመስከታቸው፤ ከወሳኔ ቤትም እግዚአብሔር እንደ አወጣው ነገራቸው። “ይህንም ስያዕቆብና ለወንድሞች ሁሉ ንገሩ” አላቸው፤ ከዚያም ወጥቶ ወደ ሌላ ስፍራ ሄደ።

፤ በነጋ ጊዜም ወታደሮች። “ጴጥሮስ ምን ሆነ?” ብለው ታወኩ። ፤ ሄሮድስ ግን አሰፈላጎ ባጣው ጊዜ ጠባቂዎችን መረመረ፤ ይገድሉአቸውም ዘንድ አዘዘ፤ ከዚህም በኋላ ከይሁዳ ወደ ቂርሳያ ወርዶ በዚያ ተቀመጠ።

የሄሮድስ ሞት

፤ ሄሮድስም በጢሮስና በሲዶና ስዎች ተቈጥቶ ነበር፤ በአንድነትም ወደ እርሱ መጥተው

የንጉሡን ቤትወደድ በላስጦስን እንዲያስታርቃቸው ማለዱት፤ የሀገራቸው ምግብ ከንጉሥ ሄሮድስ ነበርና። ፤ ከዚህም በኋላ አንድ ቀን ሄሮድስ ልብስ መንግሥቱን ሰብሶ፤ በአደባባይ ተገኝቶ ይፈርድ ጀመረ። ፤ ሕዝቡም። “የእግዚአብሔር ቃል ነው፤ የሰው ቃልም አይደለም” እያሉ ጮኹ። ፤ ስለእግዚአብሔርም ክብር ስለአልሰጠ ያንጊዜ የእግዚአብሔር መልአክ ቀውፈው፤ ተልቶም ሞተ። ፤ የእግዚአብሔርም ቃል ከፍ አለ፤ በዛም። ፤ በርናባስና ሳውልም አገልግሎታቸውን ፈጽመው ከኢየሩሳሌም ተመሰሱ፤ ማርቆስ የተባለውን ዮሐንስንም አስከትሰውት መጡ።

ምዕራፍ ፲፫

በርናባስና ሳውል ለስብከተ ወንጌል እንደ ተመረጡ

፤ በአንደኪያ በነበረችው ቤተ ክርስቲያንም ነቢያትና መምህራን ነበሩ፤ እነርሱም በርናባስ፤ ኔጌር፤ የተባለው ስምዖን፤ የቀሪናው ሉቃስ፤ ከአራተኛው ክፍል ገዢ ከሄሮድስ ጋር ያደገው ምናሔ፤ ሳውልም ነበሩ። ፤ የእግዚአብሔርን ሥራ ሲሠሩ፤ ሲጸሙም፤ መንፈስ ቅዱስ፤ “በርናባስና ሳውልን እኔ ለፈሰግኳቸው ሥራ ለዩልኝ” አላቸው። ፤ ያንጊዜም ከጸሙና ከጸሉ፤ እጃቸውንም በራሳቸው ላይ ከጫኑባቸው በኋላ ሳኩአቸው።

በርናባስና ሳውል በቆድሮስ አንደ አስተማሩ

፤ ከመንፈስ ቅዱስም ተልከው ወደ ሴሌውቅያ ወረዱ፤ ከዚያም በመርከብ ወደ ቆድሮስ ሄዱ። ፤ ወደ ስልጣና ሀገርም ገብተው በአይሁድ ምክራቦች የእግዚአብሔርን ቃል አስተማሩ፤ ዮሐንስም እየሰጠገላቸው ከእነርሱ ጋር ነበር። ፤ በደሴቲቱም ሁሉ ሲዘዋወሩ ጳጳ ወደምትባል ሀገር ደረሱ፤ በዚያም አንድ አይሁዳዊ የሆነ ሐሰተኛ ነቢይና አስማተኛ ስው አገኙ፤ ስሙም በርያሱስ ይባላል። ፤ እርሱም ብልህ ስው በሆነ ስርግብ ጳጳሱን በሚባል አገረ ነገር ዘንድ ይኖር ነበረ። የእግዚአብሔርንም ቃል ሊስማ ወደዶ በርናባስና ሳውልን ወደ እርሱ ጠራ

፩ “አንድ ጊዜ ታገሺ” የሚለው በገሪኩ የለም።

፪ “ኔጌር” ጥቁር ማለት ነው።

፫ እንዳንድ የግእዝ ዘርዕ “ወደጸልዩ” የሚል ይጨምራል።

፲፪፡፲፪ ቆላ. ፱፡፲፱ ፲፪፡፲፮ ማቴ. ፲፰፡፲፱ ፲፪፡፲፯ ማቴ. ፲፫፡፱፮፤ ፩ቆር. ፲፭፡፯፤ ገላ. ፩፡፲፱።

ህን መፍረስ መበሰበስን ያይ ዘንድ አትሰጠውም።
 ጳጳሳዊት ግን በዘመኑ ለአግዚአብሔር ትእዛዝ አገልግሎት አልፈች፤ እንደ አባቶቹ ሞተ። ተቀብረም፤ መፍረስ መበሰበስንም አይቶአል። ጳጳሪው እግዚአብሔር ያሰነሳው ግን መፍረስ መበሰበስን አላየም። ጳጳሪው እንዲህ ወንድሞቻችን፤ በአርሱ ጎጠኦችሁ እንደሚሰረዙ ላችሁ ተሰፋ የሰጣችሁን ዕውቁ። ጳጳሪውም ይልቅ በመሴ ሕግ መጽደቅ የተሳናችሁ ናችሁ። በአርሱ ግን ያመገሁ ሁሉ ይጻፍታል። ጳጳሪው እንዲህ የሚለው የዘሊያት ቃል እንዳይደርስባችሁ ተጠንቀቁ። ጳጳሪውም፤ እናንተ የምታቃልሉ፤ እየ፤ ተደንቁም፤ ያለዚያ ግን ትጠፋላችሁ፤ ግንም በእግራችሁ የማታምግትን ሥራ አኔ በዘመናችሁ እሠራለሁና።”

፳፻፲፱። ጳጳሪው ከወጣ በኋላ ይህን ነገር በሁለተኛው ሰንበት እንዲነግሩአቸው ግለጹ አቸው። ጳጳሪውም በተፈታ ጊዜ ከአይሁድና ወደ ይሁዲነት ከተመለሱት ከደጋጉ ሰዎች ብዙዎች ጳጳሪውንና በርናባስን ተከተሉአቸው፤ እነርሱም በአግዚአብሔር ጸጋ ይድኑ ዘንድ እያሰረዱ ነገሯቸው።

፳፻፲፱። ጳጳሪው ሰንበትም የከተማው ሰዎች ሁሉ የአግዚአብሔርን ቃል ይሰሙ ዘንድ ተሰበሰቡ። ጳጳሪውም የተሰበሰበውን ብዙ ሕዝብ ባይ ጊዜ ቀትባቸው፤ እየተሳደዱም ጳጳሪው የተናገረውን ቃል ተቃወሙ።

፳፻፲፱። ጳጳሪው በርናባስም ደፍረው እንዲህ ብለው ተናገሩአቸው። “የአግዚአብሔርን ቃል ለእናንተ አስቀድሞ ልንገባችሁ ይገባል፤ እንቢ ብትሉና ራሳችሁን ለሰዎችም ሕይወት የተዘጋጀ ባታደርጉ ግን እነሆ፤ ወደ አሕዛብ አንመለሳለን። ጳጳሪው አብሔር፡- እስከ ምድር ዳርቻ ላሉት ሁሉ መድኃኒት ትሆን ዘንድ ለአሕዛብ ብርሃን አድርጌህ ለሁ” ብሎ አዝዞናል። ጳጳሪውም ይህን ሰምተው ደስ አላቸው፤ የአግዚአብሔርንም ቃል አከበሩ፤ ለዘላለም ሕይወትም የተዘጋጁ ሁሉ አመኑ። ጳጳሪውም አብሔርም ቃል በህገሩ ሁሉ ተዳረሰ። ጳጳሪው ግን አግዚአብሔርን የሚፈሩ የከበሩ ሴቶችንና የከተማውን ሽማግሌዎች አነሳሁአቸው፤ በጳጳሪውና በበርናባስ ላይም ስደትን አስነሱ፤ ከሀገራቸውም አባረሩአቸው። ጳጳሪው ግን የአግራቸውን ትቢያ አራግፈውባቸው ወደ ኢቆንዮን ሄዱ። ጳጳሪውን ቅዱስም በደቀ መዛሙርት ላይ ሞላ፤ ደሰም አላቸው።

ምዕራፍ ፲፩

ጳጳሪው በርናባስ በኢቆንዮን ስለ እስተማሩት ትምህርት

፳፻፲፱። ጳጳሪው በምትባል ከተማም እንደ ሁሉ ዜው ወደ አይሁድ ምክራብ ገቡ፤ ከአይሁድና ከአረማውያንም ብዙ ሰዎች እስኪያምኑ ድረስ እስተማሩ። ጳጳሪውን እንቢ ያሉት የአይሁድ ወገኖች ግን የአሕዛብን ልብ በወንድሞች ላይ እነሱ ሳይሆኑ፤ እስከፋም። ጳጳሪው ፊት ደፍረው እያስተማሩ፤ እርሱም የጸጋውን ቃል ምስክር እያሳየላቸው፤ በእጃቸውም ድንቅ ሥራና ተአምራትን እያደረገላቸው ብዙ ወራት ኖሩ። የከተማውም ሕዝብ ሁሉ ተለያዩ፤ እኩሎቶቹ ወደ አይሁድ፤ እኩሎቶቹም ወደ ሐዋርያት ሆኑ። ጳጳሪው ብና አይሁድ ግን ከአለቆቻቸው ጋር ሊያንገላት ዋቸውና በድንጋይ ሊደበድቧቸው ተነሡ። ጳጳሪውም ይህን ዐውቀው ወደ ሊቃኦንያ ከተሞች ወደ ልስተራንና ወደ ደርቢን፤ ወደየአውራጃውም ሸሹ። ጳጳሪውም ወንጌሉን ሰበኩ።

ቅዱስ ጳጳሪው ሽባውን ስለ መፈወሱ

፳፻፲፱። በልስተራንም እግሩ የሰለለ፤ ከእናቱም ግንወን ጀምሮ ሽባ የሆነ፤ ከቶም ሂዶ የማያውቅ አንድ ሰው ተቀምጦ ነበር። ጳጳሪውም ጳጳሪውን ሲያስተምር ሰማው፤ ጳጳሪውም ትኩር ብሎ ተመለከተው፤ እምነት እንዳለውና እንደሚድንም ተረዳ። ጳጳሪውም ከፍ አድርጎ። “ተነሥና ቀጥ ብለህ በእግርህ ቁም እልገህህ” አለው፤ ወዲያውኑም ተነሥቶ ተመለሰ። ጳጳሪውም ጳጳሪውን ያደረገውን ባይ ጊዜ። “አማልክት ሰዎችን መስለው ወደ እኛ ወረዱ” እያሉ በሊቃኦንያ ቋንቋ ጮኹ። ጳጳሪውና ባስን ድያ አሉት፤ ጳጳሪውንም የትምህርት መሪ እርሱ ነበርና ሄርሜን ብለው ጠሩት። ጳጳሪውም ፊት ለፊት ቤተ መቅደስ ያለው የድያ ካህን ኮርማዎችንና የአባባ አክሊሎችን ወደ ደጃፍ አመጣ፤ ከሕዝቡም ጋር ሆኖ ሊሠዋላቸው ወደደ።

፳፻፲፱። ጳጳሪው በርናባስና ጳጳሪውም በሰሙ ጊዜ፤ ልብላቸውን ቀደዱ፤ ፈጥነውም እየጮኹ ወደ ሕዝቡ ሄዱ። ጳጳሪውም አሉአቸው። “እናንተ ሰዎች፤ ይህን ነገር ለምን ታደርጋላችሁ? እኛስ

፩ የግእዙ ዘርዕ “ሰውነታቸውንም እስጩዳት” ይላል።
 ፲፫፡፱፮ አ.ሊ. ፱፻፺፫፤ ፱፱፡፮። ፲፫፡፱፩ ግብ ፲፡፲፬፤ ግር. ፯፡፲፩፤ ሉቃ. ፱፡፭፤ ፲፡፲፩።
 ፲፬፡፲፭ ዘዕ. ፳፡፲፩፤ መዝ. ፻፵፭፡፮።

እንደ እናንተ የምንምት ሰዎች አይደለንምን? ነገር ግን ይህን ከንቱ ነገር ትታችሁ ስማይና ምድርን፣ ባሕርንም በውስጣቸውም ያለውን ሁሉ ወደ ፈጠረ ወደ ሕያው እግዚአብሔር ትመሰሉ ዘንድ ወንጌልን እናስተምራችኋለን። ዩሐንዳዊን ሁሉ በቀድሞ ዘመን እንደ ክብት እንደ ጠባያቸው ሊኖሩ ተዋላቸው። ዩክሊህም ሁሉ ጋር መልካም ሥራን እየሠራ ከሰማይ ዝናምን፣ ፍሬ የሚሆንበትንም ወራት ሲሰጠን፣ ልባችንንም በሙብልና በደስታ ሲሞላው ራሱን ያለ ምስክር አልተወም። ዩይህንም ብለው እንዳይሠላቸው ሕዝቡን በግድ አስተዉአቸው። ዩአይሁድም ከእንጾኪያና ከኢቆንያ መጡ፤ ልባቸውንም እንዲያጠኑባቸው፤ ኢሕዛብን አባባሉአቸው፤ ጳውሎስንም አየገጠተቱ ከከተማው ጭ አውጥተው በድንጋይ ደበደቡት፤ የሞተም መሰላቸው። ፍደቀ መዛሙርቱም ከበቡት፤ ነገር ግን ተነሥቶ አብሮአቸው ወደ ከተማ ገባ፤ በማግ ሥቴም ከበርናባስ ጋር ወደ ደርቤን ሄደ።

ወደ አንጾኪያ ስለ መመለሳቸው

፻፲፱ ዓ.ም ከተማ ወንጌልን ሰበኩ፤ ብዙ ሰዎችንም ደቀ መዛሙርት አድርገው ወደ ልስጥራን፣ ወደ ኢቆንዮንና ወደ አንጾኪያ ተመለሱ። ፻፲፱ ዓ.ም መዛሙርትንም ልቡና አጽናኑ፤ በሃይማኖትም እንዲጸኑ። “ በብዙ ድካምና መከራ ወደ እግዚአብሔር መንግሥት እንገባ ዘንድ ይገባናል” እያሉ መከራአቸው። ፻፲፱ ዓ.ም ከርስቲያንም ቀላውስትን ሾሙ፤ ጸሎ፤ ጸለዩም፤ ለሚታመኑበት ለእግዚአብሔርም አደራ ሰጡአቸው። ፻፲፱ ዓ.ም ያም ዐልፈው ጵንፍልያ ደረሱ። ፻፲፱ ዓ.ም በተባሉት ከተማም ቃሉን ከተናገሩ በኋላ ወደ ኢጣሊያ ወረዱ። ፻፲፱ ዓ.ም ስለሚሠሩት ሥራ ለእግዚአብሔር ጸጋ አደራ ወደ ተሰጠብት ወደ አንጾኪያ በመርከብ ሄዱ። ፻፲፱ ዓ.ም በደረሱ ጊዜ ከሥላሞናኑን ሁሉ ሰብሰቡው እግዚአብሔር ያደረገላቸውን ሁሉ፣ ለኢሕዛብም የሃይማኖትን በር እንደ ከፈተላቸው ነገሩአቸው። ፻፲፱ ዓ.ም መዛሙርትም ጋር አያሌ ቀን ተቀመጡ።

ምዕራፍ ፲፭ ስለ ቢጽ ሐሳውያን

፻፲፱ ዓ.ም ሀገርም የወረዱ ሰዎች፣ “እንደ ሙሴ ሕግ ካልተገራችሁ ልትድኑ አትች

ሉም” እያሉ ወንድሞችን ያስተምሩ ነበር። ፻፲፱ ዓ.ም እጅግ ታወኩ፤ ጳውሎስንና በርናባስንም ተከራክሩአቸው፤ ስለዚህ ነገርም ጳውሎስንና በርናባስን፣ ጓደኞቻቸውንም በኢየሩሳሌም ወደ እሉት ወደ ሐዋርያትና ቀላውስት ሊልኳቸው ተማከሩ። ፻፲፱ ዓ.ም ከርስቲያንም በተላኩ ጊዜ ወደ ስማርያና ወደ ፊንቄ ደርሰው ኢሕዛብ ወደ ሃይማኖት እንደ ተመለሱ ነገሩአቸው፤ ወንድሞችንም ሁሉ እጅግ ደስ አሰኙአቸው። ፻፲፱ ዓ.ም ኢየሩሳሌም በደረሱ ጊዜም ምእመናንና ሐዋርያት፣ ቀላውስትም ተቀበሉአቸው፤ እግዚአብሔርም በኢሕዛብ መካከል ያደረገላቸውን ነገሩአቸው። ፻፲፱ ዓ.ም ካመኑት ከፈረሳውያን ወገን አንዳንዶች ተነሥተው፣ “ትገብሩአቸው ዘንድና የሙሴን ሕግ እንዲጠብቁ ታዝዙአቸው ዘንድ ይገባል” አሉ።

የመጀመሪያዬቱ የሐዋርያት ጉባኤ

፻፲፱ ዓ.ም ቀላውስትም ስለዚህ ነገር የሚያደርጉትን ያዩ ዘንድ ተሰበሰቡ። ፻፲፱ ዓ.ም ክርክርም ከተከራከሩ በኋላ ጳጥሮስ ተነሥቶ እንዲህ አላቸው፣ “ወንድሞች ሆይ፣ ስሙ፤ ለኢሕዛብ ከአፈ የወንጌሉን ቃል እንዳስማቸውና እንዲያምኑ እግዚአብሔር አስቀድሞ እንደ መረጠኝ እናንተ ራሳችሁ ታውቃላችሁ። ፻፲፱ ዓ.ም ውቅ እግዚአብሔርም ለእኛ እንደ ሰጠን መን ፈስ ቅዱስን በመሰጠት መሰከረላቸው። ፻፲፱ ዓ.ም በአምነት እንጽቶ ከእኛ አልለያቸውም። ፻፲፱ ዓ.ም እግዚአብሔርን አትፈታተኑት፤ እኛም አባቶቻችንም ልንሸከመው ያልቻልንውን ቀንበር በደቀ መዛሙርት ሚንቃ ላይ ለምን ትጭናላችሁ? ፻፲፱ ዓ.ም በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ጸጋ እንድን ዘንድ እንታመናለን፤ እነርሱም እንደ እኛ ይድኩ።”

፻፲፱ ዓ.ም ሕዝቡ ሁሉ ጸጥ ብለው እግዚአብሔር በኢሕዛብ ዘንድ ያደረገላቸውን ተአምራትና ድንቅ ሥራ ሁሉ ሲናገሩ ጳውሎስንና በርናባስን አዳመጡአቸው።

ስለ ያዕቆብ ንግግር

፻፲፱ ዓ.ም ጸጥ ባሉ ጊዜ ያዕቆብ መልሶ እንዲህ አለ፣ “ወንድሞች ሆይ፣ ስሙኝ። ፻፲፱ ዓ.ምንም፣ እግዚአብሔር አስቀድሞ ኢሕዛብን ይቅር እንዳላቸውና ከውስጣቸውም ለሰሙ ሕዝብን

፪ “ልባቸውንም እንዲያጠኑባቸው” የሚለው በግሪኩ የለም።
 ፫፩፣፩ ዘሌ. ፫፩፣፫። ፫፩፣፯ ሐ.ሥ. ፫፩፣፱፫። ፫፩፣፰ ሐ.ሥ. ፪፩፣፫ ፫፱፩።

አንደ መረጠ ተናግሮአል። ፲፮ በዚህም መጽሐፍ አንዲህ ብሎ አንደ ተናገረ የነቢያት ቃል ይስማማል። ፲፱ ከዚህም በኋላ የወደቀችውን የዳዊትን ቤት መልጼ አሠራታለሁ፤ ፍራሽዋንም አድሳለሁ፤ ፳ የቀሩት ስዎችና ስሜ የተጠራባቸው አሕዛብ ሁሉ እግዚአብሔርን ይፈልጉ ዘንድ፤ ይላል ይህን የሚያደርግ እግዚአብሔር፤ ፳፱ ከጥንት ጀምሮ ሥራው ሁሉ በእግዚአብሔር ዘንድ የታወቀ ነው።

፳፻ “አሁንም ወደ እግዚአብሔር በተመለሱ አሕዛብ ላይ ሥርዐት አታክብዱ እሳችኋለሁ። ፳፻፲ ግን ሰጣዮች ከሚሠዋው፤ ከዝሙት፤ ሞቶ የተገኘውንና ደም ከሙብላት እንዲርቁ፤ ለራሳቸው የሚጠሉትንም በወንድሞቻቸው ላይ እንዳያደርጉ እዘዙአቸው። ፳፻፳ ሌም ከጥንት ጀምሮ በየከተማው የሚሰብክላቸው ትምህርት ነበር፤ በየምኵራቡም በየሰንበቱ ያነብቡት ነበር።”

ስለ ሐዋርያት ጉባኤ መልእክት

፳፻፲፱ ከዚህም በኋላ ሐዋርያትና ቀሳውስት ሕዝቡም ሁሉ ከጳውሎስና ከበርናባስ ጋር ወደ አንጻኪያ የሚልኳቸውን ስዎች ይመርጡ ዘንድ ተሰማሙ፤ ከባልንጀሮቻቸው መካከልም የተማሩትን ስዎች በርናባስ የተባለ ይሁዳንና ሲላስን መረጡ። ፳፻፲፻ አንዲህ የምትል መልእክትም በእጃቸው ጻፉ፤ “ከሐዋርያትና ከቀሳውስት ከወንድሞችም በአንጻኪያ፤ በስርያና በኪልቅያ ሰሚኖሩ፤ ከአሕዛብ ላሎኑ ወንድሞቻችን ትድረስ፤ ስላም ሰእናንተ ይሁን፤ ደስ ይበሳችሁ። ፳፻፲፱ ዘዝናቸው ስዎች ከእኛ ወጥተው፡- ትገዝሩ ዘንድና የአራትንም ሕግ ትጠብቁ ዘንድ ይገባችኋል’ ብለው በነገር አንደ አወኩአችሁና ልባችሁን እንደ አናወጡት ሰምተናል። ፳፻፲፻፲ ከተሰበሰቡ በኋላ በአንድ ቃል በየን፤ አንድ ሆነንም ከወንድሞቻችን ከጳውሎስና ከበርናባስ ጋር ወደ እናንተ የምንልካቸውን ስዎች መረጥን። ፳፻፲፻፲፱ ስለ ጌታችን ስለ ኢየሱስ ክርስቶስ ስም ስውነታቸውን አሳልፈው የሰጡ ስዎች ናቸው። ፳፻፲፻፲፻ ይሁዳንና ሲላስን ልከናቸዋልና እነርሱ በቃሳቸው ይህን ያስረዱአችኋል። ፳፻፲፻፲፻ ሥርዐት እንዳናከብድ ሌላም ሸክም እንዳንጨምር መንፈስ ቅዱስ ከእኛ ጋር ነውና፤ ነገር ግን

ይህን በግድ ትተው ዘንድ እናዝባችኋለን። ፳፻፲፻፲፱ ማልክት የተሠዋውን፤ ሞቶ የተገኘውን፤ ደምንም እትብሉ፤ ከዝሙትም ራቁ፤ በራሳችሁ የምትጠሉትንም በወንድሞቻችሁ ላይ አታድርጉ፤ ከእነዚህ ሥራዎችም ስውነታችሁን ብትጠብቁ በስላም ትኖራላችሁ፤ ደኅና ሁኑ።”

፳፻፲፻፲፱ “እነርሱም ተልከው ወደ አንጻኪያ ወረዱ፤ ሕዝቡንም ሰብሰበው የተላከውን ደብዳቤ ሰጡአቸው። ፳፻፲፻፲፱ አንብበው አጅግ ደስ አላቸው። ተጽናኑም። ፳፻፲፻፲፱ ይሁዳና ሲላስም መምህራን ነበሩና አስተማሩአቸው፤ ወንድሞችንም በብዙ ቃል አጽናኑአቸው። ፳፻፲፻፲፱ በእነርሱም ዘንድ አያይ ቀን ከተቀመጡ በኋላ ወንድሞቻቸውን ተሰናብተው በሰላም ወደ ሐዋርያት ተመለሱ። ፳፻፲፻፲፱ ሲላስ ግን በዚያ ሊቄይ ወደደ። ፳፻፲፻፲፱ ጳውሎስና በርናባስም በአንጻኪያ ቄዩ፤ ከሌሎች ብዙ ስዎች ጋርም የእግዚአብሔርን ቃል ሰበኩ፤ አስተማሩም።

ጳውሎስና በርናባስ አንደ ተለያዩ

፳፻፲፱ ከጥቂት ቀን በኋላም ጳውሎስ በርናባስን፡- “አንግዲህስ እንመለስና የእግዚአብሔርን ቃል ባስተማርንባቸው ሀገሮች ያሉትን ወንድሞች እንጉብኛቸው፤ እንዴት እንዳሉም እንወቅ” አለው። ፳፻፲፱ በርናባስም ማርቆስ የተባለውን የሉቃስን ከእነርሱ ጋር ይዞት ሊሄድ ወደደ። ፳፻፲፱ ጳውሎስ ግን ከእነርሱ ጋር ሊወስደው አልፈቀደም፤ እነርሱ በጽንፍልያ ሳሉ ትቶአቸው ሄዶአልና፤ አብሮአቸውም ለሥራ አልመጣም ነበርና። ፳፻፲፱ ከዚህም ተከራርፈው እርስ በርሳቸው ተለያዩ፤ በርናባስም ማርቆስን ይዞ በመርከብ ወደ ቆጵሮስ ሄደ። ፳፻፲፱ ጳውሎስ ግን ሲላስን መረጠ፤ ወንድሞችም በእግዚአብሔር ጸጋ አደራ ከስጡት በኋላ ሄደ። ፳፻፲፱ በርናባስና በኪልቅያም አየዞረ አብያተ ክርስቲያናትን አጽናና።

ምዕራፍ ፲፮

ስለ ጢሞቴዎስ

፳፻፲፱ ወደ ደርቤንና ወደ ልስጥራን ከተማም ደረሰ፤ አነሆም፤ በዚያ የአንዲት ያመነች አይሁዳዊት ልጅ ጢሞቴዎስ የሚባል አንድ ደቀ መዝሙር ነበር፤ አባቱ ግን አረማዊ ነበረ። ፳፻፲፱ ደርቤንና፤ በል

፩ “ደርቤ” በግሪክ የለም።
 ፲፭፥፲፮-፲፱ አሞጽ ፱፥፲፭-፲፱፥ ፲፭፥ጳ ዘ። ፴፬፥፲፭-፲፮፥ ዘሌ. ፲፯፥፲-፲፯፥ ፲፰፥፮-ጳፍ፥ ፲፭፥፴፰ ሐ.ሥ. ፲፫፥፲፫፥ ፲፮፥፩ ጢሞ. ፩፥፭።

ሰጥራን በኢቆንዮንም ያሉ ወንድሞች ሁሉ ይመ ስከሩለት ነበር። ሰውሎሎም ከእርሱ ጋር ይዞት ሊሄድ ወደደ፤ በዚያም ሀገር ስለ አሉት አይሁድ ወስዶ ገረዘው፤ አባቱ አረማቂ እንደ ነበረ ሁሉም ያውቁ ነበርና። ፀየከተማውም ሲሔዱ፣ ሐዋርያ ትና ቀሳውስት በኢየሩሳሌም ያዘዙትን ሥርዐት አስተማሩአቸው። ፍለብያተ ክርስቲያናትም በሃ ይማናት ጸኑ፤ ዕለት ዕለትም ቍጥራቸው ይበዛ ነበር። ነገር ግን የእግዚአብሔርን ቃል በእስያ እንዳይናገሩ መንፈስ ቅዱስ ስለከለከላቸው ወደ ፍርግያና ወደ ገሳትያ አውራጃ ሄዱ። ኃሚሶያ በደረሱ ጊዜም ወደ ቢታንያ ሊሄዱ ወደዱ፤ የጌ ታችን ኢየሱስ መንፈስ ግን እልፈቀደላቸውም። ፀከሚሶያም ዐልፈው ወደ ጢርአዳ ወረዱ። ደለዳ ውሎሎም በሌሊት አንድ መቄዶናዊ ሰው ቁሞ። “ወደ እኛ ወደ መቄዶንያ ዕለፍና ርዳን” እያለ ሲግልደው በራእይ ተገለጸለት። “ፈለግንም ባየ ጊዜ ወዲያውኑ ወደ መቄዶንያ ልንሄድ ወደድን፤ ወንጌልን እንሰብከላቸው ዘንድ እግዚአብሔር የሚጠራን መስለኛልና። ፀከጢርአዳም ወጥተን ወደ ስምትራቄ ገባን፤ በማግሥቱም ናጸሊ ወደም ትባለው ሀገር በመርከብ መጣን። ፀከዚያም ወደ ፊልጵስየሶ ሄድን፤ ይህችውም የመቄዶንያ ዋና ከተማና የሮም ቅኝ ግዛት ነበረች፤ በዚያችም ሀገር ጥቂት ቀን ሰነበትን።

ስለ ሐር ነጋዴዬቱ ሴት

ፀበሰንበት ቀንም ከከተማዉ በር ወደ ባሕሩ ዳር ወጣን፤ በዚያ የጸሎት ቤት ያለ መስ ሎን ነበርና፤ በዚያም ተቀምጦን፤ በዚያ ለተ ሰበሰቡ ሴቶች እናስተምር ጀመርን። ፀበመ ካከላቸውም ቀይ ሐር የምትሸጥ ከትያጥሮን ሀገር የመጣች እግዚአብሔርን የምትፈራ እን ዲት ሴት ነበረች፤ እግዚአብሔርም ልቡናዋን ከፍቶላት ነበርና፤ ጳውሎስ የሚያስተምረውን ታዳምጥ ነበር፤ ስምምም ልድያ ይባል ነበር። ፀአርስዋም ከቤተ ሰቦችዋ ጋር ተጠመቀች፤ “ለእግዚአብሔር እማኝ ካደረጋችሁኝስ ወደ ቤቱ ገብታችሁ እደሩ” ብላ ማለደችን፤ የግ ድም አለችን።

ጋኔን ስለሚጥላት ሴት

ፀለጸሎት ስንሄድም የምዋርተኛነት መንፈስ ያደረባት አንዲት ልጅ አገኘችን፤ በጥንቄላም የምታገኘውን ብዙ እጅ መንሻ ለጌቶችዋ ታገባ

ነበር። ፀከዚህም በኋላ ጳውሎስንና እኛን እየ ተከተለች። “እነዚህ ሰዎች የልዑል እግዚአብ ሔር አገልጋዮች ናቸው፤ የሕይወትንም መን ገድ ያስተምሩአችኋል” እያለች ትጮኽ ነበር። ፀብዙ ቀንም እንዲሁ ታደርግ ነበር፤ ጳውሎ ሰንም አሳዘነችው፤ መለስ ብሎም። “መንፈስ ርኩሰ፤ ከእርስዋ እንድትወጣ በጌታችን በኢየ ሱስ ክርስቶስ ስም አዝገግላሁ” አለው። ወዲ ያውኑም ተዋት። ፀጌቶችም የምታገባላቸው የጥቅማቸው ተስፋ እንደ ቀረ ባዩ ጊዜ ጳው ሎስንና ሲላሰን ይዘው በገበያ እየጎተቱ ወደ ገዢዎች ወስዶአቸው። ፀወደ ገዢዎችም እቅ ርበው። “እነዚህ ሰዎች ከተማችንን ያሸብሩብ ናል፤ እነርሱም አይሁድ ናቸው። ፀእኛ የሮሜ ሰዎች ስንሆንም ልናደርገው የማይገባንን ሕግ ይናገራሉ” አሉ። ፀከዝቡም ተነሡባቸው፤ ገዢዎቹም ልብሳቸውን ገፍፈው በበትር ይመቱ አቸው ዘንድ አዘዙ። ፀበብዙም ደብድበው እስ ፋአቸው፤ የወሀኒ ቤቱን ዘበኛም እጽንቆ እንዲ ጠብቃቸው አዘዙት። ፀእርሱም ትእዛዙን ተቀ ብሎ ወደ ውስጠኛው ወገን ቤት አሰገባቸው፤ ስግራቸውንም በግንድ አጣብቆ ጠረቃቸው።

ፀበመንፈቀ ሌሊትም ጳውሎስና ሲላሰን ጸለዩ፤ እግዚአብሔርንም በዜማ አመሰገኑት፤ እስረኞቹም ይሰሙአቸው ነበር። ፀድንገትም ታላቅ ንውጭጽታ ሆነ፤ የወሀኒ ቤቱ መሠ ረትም ተናወጠ፤ በሮችም ሁሉ ያንጊዜ ተከ ፈቱ፤ የሁሉም እግር ብረቶቻቸው እየወለቁ ወደቁ። ፀየወሀኒ ቤቱ ጠባቂም ከእንቅልፉ በነቃ ጊዜ በሮች ሁሉ ተከፍተው አየ፤ ሰይ ፉንም መዝዞ ራሱን ሊገድል ወደደ፤ እስረ ኞቹ ያመለጡት መስሎት ነበርና። ፀጳውሎ ሰም። “በራስህ ከፉ ነገር አታደርግ፤ ሁላች ንም ከዚህ እለን” ብሎ በታላቅ ቃል ጮኸ። ፀመብራት አምጥቶ እየተንቀጠቀጠ ወደ ውስጥ ሄደና ለጳውሎስና ለሲላሰን ወድቆ ሰገደ። “ወደ ውጭም አውጥቶ “ጌቶቹ፣ እድን ዘንድ ምን ላድርግ?” አላቸው። ፀእነርሱም። “በጌ ታችን በኢየሱስ ክርስቶስ እመን፤ እንተና ቤተ ሰብሀም ሁሉ ትድናሳችሁ” አሉት። ፀየእግዚ አብሔርንም ቃል ለእርሱና በቤቱ ላሉት ሁሉ ነገሩአቸው። ፀወዲያውኑም በሌሊት ወስዶ ቍስላቸውን እጠባላቸው፤ እርሱም በዚያው ጊዜ ከቤተ ሰቡ ሁሉ ጋር ተጠመቀ። ፀወደ ቤቱም አግብቶ ማዕድ አቀረበላቸው፤ በጌታ

12:12 ሐ.ሥ. ቋ፤ 12:18 ዮ.ሐ. 2:29። 12:17 ማር. 6:2። 12:18 ዮ.ሐ. 1:16።

ችን ስለ እመነም እርሱ ከቤተ ስዌ ጋር ደስ አለው።

፳፮ በነጋ ጊዜም፡ ገዢዎቹ፡ “እነዚያን ስዎች ፈትታችሁ ልቀቋቸው” ብለው ብላቴኖቻቸውን ላኩ። ፳፯ የወህኒ ቤቱ ጠባቂም በስማ ጊዜ ሄዶ ገዢዎቹ “ይፈቱ” ብለው አንደ ላኩ ይህን ነገር ለጳውሎስና ለሲላስ፤ ነገራቸው፤ “እሁንም ውጤና በሰላም ሂዱ” አላቸው። ፳፰ ጳውሎስ ግን፡ “እኛ የሮም ስዎች ስንሆን፤ ያለ ፍርድ በአደባባይ ገረፉን፤ እስሩንም፤ አሁንም በስውር ሊያወጡን ይሻሉ፤ አይሆንም፤ ራሳቸው መጥተው ያውጡን” አላቸው። ፳፱ ብላቴኖቻቸውም ሄደው ይህንን ነገር ለገዢዎቹ ነገሩአቸው፤ የሮም ስዎች መሆናቸውንም ስምተው ደነገጡ። ፳፲ መጥተውም ከከተማቸው እንዲወጡ ማለጁ አቸው። ፳፯ ከወሳኔ ቤቱም ከወጡ በኋላ ወደ ልድያ ቤት ገብተው ወንድሞችን አገኙ፤ እጽናንተዎቻቸውም ሄዱ።

ምዕራፍ ፲፮

ስለ ጳውሎስና ስለ አይሁድ ክርክር

፳፲፭ አገሬዳና አጳሎንያ ወደሚባሉ ሀገሮችም ሄዱ፤ የአይሁድ ምክራብ ወደ አለበት ወደ ተሰሎንቄም ደረሱ። ፳፲፮ ጳውሎስም እንደ እስላ መደው ወደ እነርሱ ገብቶ ሦስት ሳምንት ከመጻሕፍት እየጠቀሰ ሲከራከራቸው ስነበተ። ፳፲፯ ስቶስ እንዲሞት ከሙታንም ተለይቶ እንዲነሣ፤ እየተረጉመና እየአስተማራቸው፡ “ይህ አኔ የነገር ጓችሁ ኢየሱስ እርሱ ክርስቶስ ነው” ይልከር። ፳፲፰ እነርሱና ከደጋጎች አረማውያንም ብዙ ስዎች፡ ከታላላቆች ቤቶችም ጥቂቶች ያይደሉ እምነው ከጳውሎስና ከሊላስ ጋር ሆኑ። ፳፲፱ የማያምኑ አይሁድ ግን ቀንባቸው፤ ከገቢያም ከፋዎች ስዎችን አምጥተው፡ ስዎችንም ስብስቦ በው ሀገራቱን አወኳት፤ ፈለጓቸውም፤ የኢያሶንን ቤትም በረብሩ፤ ወደ ሕዝቡም ሊያወጧቸው ሸተው ነበር። ፳፳ በእጧቸውም ጊዜ ኢያሶንን ጉተቱት፤ በዚያም የነበሩትን ጓደኞች ጭምር ወደ ሹሞቹ ወሰዱአቸው፤ እየሮሹም እንዲህ ይሉ ነበር፡ “ዓለምን የሚያውኳት እነዚህ ናቸው፤ ወደዚህም መጥተዋል። ፳፳፱ ኢያሶንንም ተቀበላቸው፤ እነርሱም በቁጣር ላይ የወ

ንጀል ሥራ ይሁራሉ፤ ሌላ ሕግንም ያስተምራሉ፤ ኢየሱስም ሌላ ንጉሥ ነው” ይላሉ። ፳፳፲ ሕዝቡና የከተማው ሹሞችም ይህን በሰሙ ጊዜ ታወኩ። ፳፳፯ ከኢያሶንና ከጓደኞቹም ዋስተቀብለው ለቀቁአቸው።

፳፳፰ ወንድሞች ግን ጳውሎስንና ሲላስን በሌሊት ወደ ቤርያ ሸችአቸው፤ ወደዚያም በደረሱ ጊዜ ወደ አይሁድ ምክራብ ገቡ። ፳፳፱ በተሰሎንቄ ካሉትም እነርሱ ይሻላሉ፤ በፍጹም ደስታ ቃላቸውን ተቀብለዋልና፤ ነገሩም እንደ አስተማሩ አቸው እንደ ሆነ ለመረዳት ዘወትር መጻሕፍትን ይመረምሩ ነበር። ፳፳፻ ከሐመክላቸውም የሆኑ ብዙዎች ነበሩ፤ ከአረማውያን ወገን የሆኑ ብዙ ደጋግ ቤቶችም ነበሩ፤ ወንዶችም ብዙዎች ነበሩ። ፳፳፻፲ በተሰሎንቄ የነበሩ አይሁድ ግን ጳውሎስ በቤርያ የእግዚአብሔርን ቃል እንደ አስተማረ ባወቁ ጊዜ፤ ወደዚያ መጥተው ሕዝቡን አወኩአቸው። ፳፳፻፯ የገንዘብ ወንድሞች ጳውሎስን ሸችተው ወደ ባሕር እደረሱት፤ ሲላስና ጢሞቴዎስ ግን በዚያው ቀሩ። ፳፳፻፳ ጳውሎስን የሸችተ ስዎችም እስከ አቴና ከተማ ድረስ አብረውት መጥተው ነበርና ፈጥነው ይከተሉት ዘንድ ወደ ሲላስና ወደ ጢሞቴዎስ ላካቸው፤ ተመልሰውም ሄዱ።

ስለ ጳውሎስ መታወክ

፳፳፻፶ ጳውሎስም በአቴና ሆኖ ሲጠበቃቸው ከተማው ሁሉ ጣያት ሲያመልኩ ባየ ጊዜ ልቡናው ተበሳጩ። ፳፳፻፶፱ ስለዚህም በምክራብ አይሁድንና እግዚአብሔርን የሚፈሩትን፤ ሁልጊዜም በገበያ የሚያገኛቸውን ሁሉ ይከራከራቸው ነበር። ፳፳፻፶፻ የኤፌቆስን ትምህርት ከተማና ፈላስፋዎች መካከልና ረዋቅያውያን ከሚባሉት ወገን የሆኑ ሌሎች ፈላስፎችም የተከራከሩት ነበሩ፤ እኩሌቶችም፡ “ይህ ስፍላፊ ምን ሊናገር ይፈልጋል?” ይሉ ነበር፤ ሌሎችም፡ “ስለ ኢየሱስ ከሙታን ስለ መንግሥቱም ስብከላቸዋልና የእዲስ እምላክ፤ ትምህርትን ያስተምራል” አሉ። ፳፳፻፶፻፲ ይዘውም እርዮስፋጎስ ወደሚባል ሸጎን ወስዱት፤ እንዲህም አሉት፡ “ይህን የምታስተምረውን እዲስ ትምህርት እናውቅ ዘንድ ይቻላልልን? እስት ንገረን? ፳፳፻፶፻፶ ጳውሎስን አንጻጻ ነገር ታስማናሰህና እኛም ይህ ነገር ምን አንደ ሆነ

፪ “ሲላስ” የሚለው በግሪኩ የለም።

፩ ግሪኩ “የአዲሶች አማልክት ...” ይላል።

፲፮፡፴፱ ማቱ. ፳፡፴፱

፲፮፡፫ ሉቃ. ፳፱፡፳፮፤፵፮።

፲፮፡፮ ሉቃ. ፳፫፡፪።

ልንጊሩ እንወዳለን።” ጳጳሳቲና ሰዎችና በዚያም የነበሩ እንግዶች ሁሉ አዲስ ነገርን ከመናገርና ከመስማት በቀር ሌላ ዐሳብ አልነበራቸውም።

ጳውሎስ በፍርድ ሸንጎ ውስጥ ስለ አደረገው ንግግር

ጳጳሳቲና ስለ አርያቶች ስሜት ሆኖ አንዲህ አላቸው። “እናንተ የአቴና ሰዎች! በሥራችሁ ሁሉ አማልክትን ማምለክ አንደምታበዙ አያችኋለሁ። ጳጳሳቲናም ሳልፍ ለማይታወቅ አምላክን የሚል ጽሕፈት ያስበትን የምታመልኩበትን መወደያችሁን አየሁ፤ እነሆ፤ አኔ ይህን ሳታውቁ የምታመልኩትን እገልጽ ላችኋለሁ። ጳጳሳቲናም በእርሱም ያለውን ሁሉ የፈጠረ አምላክ እርሱ የሰማይና የምድር ጌታ ነውና እጅ በሠራው መቅደስ አይኖርም። ጳጳሳቲናም ሕይወትንና እስትንፋስን፣ ሌላውንም ነገር ሁሉ ለሁሉ ይስጣልና እንደ ችግረኛ የሰው እጅ አያገለግለውም። ጳጳሳቲናም በምድር ሁሉ ላይ ይኖሩ ዘንድ ሰዎችን ሁሉ ከአንድ ስው ፈጠረ፤ ይኖሩባትም ዘንድ ዘመንንና ቦታን ወስኖ ሠራላቸው። ጳጳሳቲናም ያገኙት እንደ ሆነ እግዚአብሔርን ይፈልጉት ዘንድ፤ ነገር ግን ከሁላችን የራቀ አይደለም። ጳጳሳቲናም በእርሱ ሕይወትን እናገኛለን፤ በእርሱም አንንቀሳቀሳለን፤ በእርሱም ጸንተን እንኖራለን፤ ከመካከላችሁም፡- “እኛ ዘመዶቹ ነን” የሚሉ ፈላስፎች አሉ። ጳጳሳቲናም እኛ የእግዚአብሔር ዘመዶች ከሆንን በሰው ዕውቀትና ብልህነት በተቀረጸ በድንጋይና በብር፤ በወርቅም አምላክነትን ልንመስለው አይገባም። ጳጳሳቲናም ገን ያለ ማወቅ ዘመን እግዚአብሔር አሳልፎታል፤ ዛሬ ግን በመላው ዓለም ንስሐ እንዲገቡ ሰውን ሁሉ አገዞታል። ጳጳሳቲናም ስው እጅ በዓለም በእውነት የሚፈርድባትን ቀን ወስኖ አልፏል፤ እርሱን ከሙታን ለይቶ በማስነሣቱም ብዙዎችን ወደ ሃይማኖት መልዕክልና።”

ጳጳሳቲናም ትንሣኤ በስሙ ጊዜ አኩሪ ቶቶ አፈዙበት፤ ሌሎችም፡ “ስለዚህ ነገር በሌላ ቀን እናዳምጥሃለን” አሉት። ጳጳሳቲናም ከመካከላቸው ወጥቶ ሄደ። ጳጳሳቲናም የተከተሉት ሰዎችም ነበሩ፤ ከእነርሱም አንዱ ከአ

ርዮስፋንስ ባለሥልጣናት ወገን የሚሆን ዲዮና ስዮስ ነበር፤ ደማሪስ የምትባል ሴትም ነበረች፤ ሌሎችም አብረዋቸው ነበሩ።

ምዕራፍ ፲፰

ጳውሎስ በቆርንቶስ ከአቋላና ከጵርስቅላ ጋር እንደ ተነኘና

ከዚህ በኋላ ጳውሎስ ከአቴና ወጥቶ ወደ ቆርንቶስ ሄደ። ከአቋላ የሚባል አንድ አይሁዳዊም አገኘ፤ የትውልድ ሀገሩም ጳንጦስ ነው፤ እርሱም ከጥቂት ወራት በፊት ከአጣልያ ተሰዶ መጣ፤ ሚስቱ ጵርስቅላም አብራው ነበረች፤ ቀላውደዎስ አይሁድ ከሮም እንዲሰደዱ አገዞ ነበርና ወደ እነርሱ መጣ። ጳጳሳቲናም አንድ ስለ ነበረ ድንኳን ሰፊዎችም ስለ ነበሩ ከእነርሱ ጋር አብሮ ኖረ፤ በአንድነትም ይሠሩ ነበር። ጳጳሳቲናም በየሰንበቱ በምክራብ ይከራከራቸው ነበር፤ አይሁድንና አረማውያንንም ያሳምናቸው ነበር።

ጳጳሳቲናም ጢሞቴዎስም ከመቋደንያ በወረዱ ጊዜ ጳውሎስ፡ ኢየሱስ እርሱ ከርስቶስ እንደ ሆነ ለአይሁድ እየመሰከረ ቃሉን በማስተማር ይታጋ ነበር። እነርሱም በተቃወሙትና በሰደቡት ጊዜ ልብሱን አራግሮ፡ “እንግዲህ አኔ ንጹሕ ነኝ፤ ደማችሁ በራሳችሁ ላይ ነው፤ ከእንግዲህስ ወዲህ ወደ አሕዛብ እሄዳለሁ” አላቸው። ከዚያም አልፎ ስሙ ኢዮስጦስ ወደ ሚባል እግዚአብሔርን ወደሚፈራ ሰው ቤት ገባ፤ ቤቱም በምክራብ አጠገብ ነበር። ጳጳሳቲናም ራብ አለቃ ቀርስጶስም ከነቢተ ሰቡ በጌታችን በኢየሱስ ከርስቶስ አመነ፤ ከቆርንቶስ ሰዎችም ብዙዎች ሰምተው አምነው ተጠመቁ። ጳጳሳቲናም ጳውሎስን በሌሊት ራእይ እንዲህ አለው፡ “አትፍራ፡ ነገር ግን ተናገር፤ ዝምም አትበል፤ ኦኔ ከአንተ ጋር ነኝና ማንም ሊጉዳህ የሚነሣብህ የለም፤ በዚች ከተማ ብዙ ሕዝብ አሉኝና።” ጳጳሳቲናም የእግዚአብሔርን ቃል አየለት፤ ማራቸው ዓመት ከሰድስት ወር በቆርንቶስ ተቀመጠ።

ጳጳሳቲናም የአካይያ አገረ ገዢ በሆነ ጊዜ አይሁድ ተባብረው በጳውሎስ ላይ ተነሡ፤ ወደ ሸንጎም አመጡት። ጳጳሳቲናም አሉት፡ “ይህ

፲፯፡፳፱-፳፭ ስንገ. ፳፯፡፮ አ.ሳ. ማፎ፡፭ ሐ.ሥ. ፳፯፡፮ ፲፯፡፳፮ አ.ዮብ ፲፱፡፭ ፲፯፡፳፭ አ.ዮብ ፲፱፡፮ ፲፯፡፳፱ አ.ሳ. ማ፡፲፮ ፲፯፡፳፱ ማር. ፩፡፲፬ ፲፯፡፮ ነሀ. ፭፡፲፫ ሕዝ. ፫፡፲፭፡፲፱ ፲፯፡፱-፲ ኤር. ፩፡፭

ስው አራትን በመቃወም እግዚአብሔርን ያመልኩ ዘንድ ስዎችን ያባብላል።” ፲፮፻፳፫-ሰም ይመልሰላቸው ዘንድ አፋን ሊከፍት ወድዶ ሳለ አገረ ገዢው ጋልዮስ መልሶ እይሁድን እንዲህ አላቸው፡ “እናንተ አይሁድ ሆይ፣ የበደላችሁ በደል ቢኖር፣ ወይም ሌላ በደል ቢኖርበት እቤቱ ታችሁን በሰማሁና በከራከርኋችሁ፤ ነበር።” ፲፮፻፳፫ ትምህርትና ስለ ስሞች፣ ስለ ሕጋችሁም የምትከራከሩ ከሆነ ግን ስራሳችሁ ዕውቁ፤ እኔ እንዲህ ያለ ነገር ልስማ አልፈቅድም።” ፲፮፻፳፫ንጎውም አባረራቸው። ፲፮፻፳፫ውያንም ሁሉ የምኑራቡን አለቃ ሶስቱንን ይዘው በሸንጎ ፊት ደበደቡት፤ የእርሱም ነገር ጋልዮስን ምንም እላሳዘነውም።

፲፮፻፳፫ውም እንደ ገና በወንድሞቹ ዘንድ ጥቂት ቀን ተቀመጠ፤ በሰላምም ሸጉትና ወደ ሶርያ በባሕር ተጓዘ፤ ጵርስቅላና እቁላም እብረውት ነበሩ፤ ስእለትም ነበረበትና በከንክራ አስራሱን ተላጩ። ፲፮፻፳፫ ወደ ኤፌሶንም ደረሱ፤ በዚያም ተዋቸውና እርሱ ብቻውን ወደ ምኑራብ ገብቶ እይሁድን ተከራከራቸው። ፳እነርሱም ብዙ ጊዜ እንዲሰነብት ማለዱት፤ ነገር ግን አልወደደም። ፳፻ከዚህም በኋላ በሚሸጉት ጊዜ፣ “እግዚአብሔር ቢፈቅድ እንደገና እመስሳለሁ፤ አሁን ግን የሚመጣውን በዓል በኢየሱስ ሌም ላደርግ እወዳለሁ” አላቸው፤ ከኤፌሶንም በመርከብ ሄደ።

፳፻፲ ወደ ቂሳርያም ደረሰ፤ ከዚያም ወጥቶ ለቤተ ክርስቲያን ሰላምታ ከሰጠ በኋላ ወደ አንጻኪያ ሄደ። ፳፻፲፫ ቀንም ተቀመጠ፤ ከዚያም ወጥቶ በገላትያና በፍርግያ በኩል በተራ እየዞረ ሄደ፤ ደቀ መዛሙርትንም አጸናቸው።

፳፻፲፬ክንድርያም የሚኖሩት ንግግር የሚችልና መጽሐፍን የሚያውቅ እጅሎስ የሚባል አንድ እይሁዳዊ ሰው ወደ ኤፌሶን መጣ። ፳፻፲፭-ሰም የእግዚአብሔርን መንገድ የተማረ ነበር፤ ስለ ኢየሱስ ክርስቶስም ሊያስተምርና ሊመስከር ከልቡ የሚተጋ ነበር፤ ነገር ግን የዮሐንስን ጥምቀት ብቻ ተጠምቆ ነበር። ፳፻፲፮-ሰም በምኑራብ በግልጥ ይናገር ጀመር፤ ጵርስቅላና እቁላም በሰሙት ጊዜ ወደ ማደሪያቸው ወሰደው ፍጹም የእግዚአብሔርን መንገድ እስረዱት። ፳፻፲፱ ወደ አካይያም ሊሄድ በወደደ ጊዜ ወንድሞች እጽናኑት፤ እንዲቀበሉትም ወደ ደቀ መዛሙርት ጻፉለት፤ ወደ እነርሱም በደረሰ

ጊዜ፣ በእግዚአብሔር ጸጋ ላመኑት ብዙ አስተማራቸው፤ ትልቅ ርዳታም ረዳቸው። ፳፻፲፱ ብስበው ሳሉም በሕዝቡ ሁሉ ፊት እይሁድን በግልጥ እጅግ ይከራከራቸው ነበር፤ ስለ ኢየሱስም እርሱ ክርስቶስ እንደ ሆነ ከመጻፈፍት ማስረጃ ያመጣላቸው ነበር።

ምዕራፍ ፲፱

ጳውሎስ ወደ ኤፌሶን ስለ መምጣቱ

፻ከዚህም በኋላ እጅሎስ በቆሮንቶስ ሳለ፣ ጳውሎስ ላይ ላዩን ሄዶ ወደ ኤፌሶን መጣ፤ በዚያም ጥቂት ደቀ መዛሙርትን እገኘ። ፻፲-ሰም “ከመኖችሁ ጀምሮ በውኑ መንፈስ ቅዱስን ተቀብላችኋልን?” አላቸው፤ እነርሱም፣ “እል ተቀበልንም መንፈስ ቅዱስ እንዳስ ስንኳ እል ስማንም” አሉት። ፻፲፭-ሰም፣ “እንኪያ በምን ተጠመቃችሁ?” አላቸው፤ እነርሱም፣ “በዮሐንስ ጥምቀት” አሉት። ፻፲፱-ሰም፣ “ዮሐንስ ከእርሱ በኋላ በሚመጣው በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲያምኑ እየሰበከ የንስሐ ጥምቀትን አጠመቀ” አላቸው። ፻፲፱-ሰም ይህን በሰሙ ጊዜ በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም ተጠመቁ። ፻፲፱-ሰም እጁን በሚነባቸው ጊዜ መንፈስ ቅዱስ በእነርሱ ላይ ወረደ፤ ያንጊዜም በሀገሩ ሁሉ ቋንቋ ተናገሩ፤ ትንቢትም ተናገሩ። ፻፲፱-ሰም ሆኖም ሁሉ ዐሥራ ሁለት ያህሉ ነበር። ፻፲፱-ሰም ወደ ምኑራብ ገብቶ በግልጥ አስተማረ፤ ስለ እግዚአብሔርም መንግሥት እያስተማራቸውና እያሳመናቸው ሦስት ወር ቁየ። ፻፲፱-ሰም በተሰበሰበውም ሕዝብ ፊት አንዳንዶች በእግዚአብሔር ትምህርት ላይ ከፉ እየተናገሩ ባለሙኑ ጊዜ፣ ጳውሎስ ከእነርሱ ጠየቀ፤ ደቀ መዛሙርቱንም ይዞ ጢራኖስ በሚባል መምህር ቤት ሁልጊዜ ያስተምራቸው ነበር። ፻፲፱-ሰም ያሉ አይሁድና እረማውያን ሁሉ የእግዚአብሔርን ቃል አስኪሰሙ ድረስ እንደዚሁ ሁለት ዓመት ኖረ።

ለጳውሎስ ስለ ተሰጠው ሀብተ ፈውስ

፻፲፱-ሰም እግዚአብሔርም በጳውሎስ እጅ ታላላቅ ሥራን ይሠራ ነበር። ፻፲፱-ሰም ዘርፍና ከመጠምጠሚያዉ ጫፍ ቁርጠው እየወሰዱ በድውያኑ ላይ ያኖሩት ነበር፤ እነርሱም ይፈወሱ ነበር፤

፩ “በከራከርኋችሁ” የሚለው በግሪኩ የለም።
 ፲፰፡፳፫ ዙ። ፳፡፲፱። ፲፱፡፩ ማቴ. ፫፡፲፩፤ ማር. ፩፡፱፤ ዲ፡፮፤ ሉቃ. ፫፡፱፤ ፲፰፤ ዮሐ. ፩፡፳፮-፳፯።

ከፋዎች መናፍስትም ይወጡ ነበር። ።ከአይሁድም አስማት እያደረጉ የሚዘሩ ሰዎች ከፋዎች መናፍስት ባሉባቸው ላይ “ጳውሎስ በሚያስተምርበት በኢየሱስ ስም እናምላችኋለን” እያሉ የጌታችን የኢየሱስን ስም ይጠሩባቸው ነበር። ።እኒህ እንዲህ ያደርጉ የነበሩትም የካህናቱ አለቃ የአይሁዳዊው የአስቂዋ ልጆች ናቸው፤ እነርሱም ስባት ነበሩ። ።ይም ከፋ መንፈስ፣ “በኢየሱስ አምናለሁ፤ ጳውሎስንም አውቀዋለሁ፤ እንግዲህ እናንተ እነማን ናችሁ?” ብሎ መለሰላቸው። ።ይም ከፋ መንፈስ የያዘው ሰው ተነሣባቸው፤ አየለባቸውም፤ አሸነፋቸውም፤ አቀሰሎም ከዚያ ቤት እስወጥቶ አባረራቸው። ።ይህም ነገር በኤፌሶን በሚኖሩ በአይሁድና በአረማውያን ሁሉ ዘንድ ተስማሚ ሁሉም ፈሩ፤ የጌታችን የኢየሱስንም ስም ከፍ ከፍ አደረጉ። ።ይም ትም ሁሉ እየመጡ ስለ ሠሩት ንስሐ ይገቡ ነበር። ።የከዎች አስማተኞችም መጽሐፍቻቸውን እየሰበሰቡ እያመጡ በሕዝቡ ሁሉ ፊት በእሳት ያቃጥሉ ነበር፤ ያቃጠሏቸው የመጽሐፍት ዋጋም አምሳ ሺህ ብር ነበር። ።አንዲህም እያለ የአግብሐብሐር ቃል በንይል ያድግ ያይበረታ ነበር።

።ይህም ከተፈጸመ በኋላ ጳውሎስ በመቄዶን ያና በአካይያ በኩል አልፎ ወደ ኢየሩሳሌም ሊሄድ በልቡ ዐስበ፤ “እዚያም ከደረሰሁ በኋላ ሮሜን ላያት ይገባኛል” አለ። ።ከሚያገለግሉትም ሁለቱን ጢሞቴዎስንና እርስወስን ወደ መቄዶንያ ላከ፤ እርሱ ራሱ ጳውሎስ ግን ብዙ ቀን በእስያ ተቀመጠ።

በኤፌሶን ስለ ተደረገው ሁከት

።በዚያም ወራት ስለዚህ ትምህርት ብዙ ሁከት ሆነ። ።በዚያም ብር ሠሪ የሆነ ድሜጥ ሮስ የሚባል እንደ ሰው ነበር፤ ለአርጤምስም ከብር የቤተ መቅደስ ምስል ይሠራ ነበር፤ አንጥረኞችንም እያሠራ ብዙ ገንዘብ ይሰጣቸው ነበር። ።አንጥረኞችንና ይህን የመሰለውን ሥራ የሚሠሩትንም ሁሉ ሰብስቦ እንዲህ አላቸው፡ “እናንተ ሰዎች ሆይ፤ ጥቅም የምናገኘው በዚህ ሥራችን እንደ ሆነ እናንተ ታውቃላችሁ። ።እሁን ግን እንደምታይትና እንደምትሰሙት ይህ ጳውሎስ ኤፌሶንን ብቻ ሳይሆን መላውን

እስያን አሳተ፤ ብዙ ሕዝብንም መለሰ፤ በሰው እጅ የሚሠሩትንም ሁሉ አማልከት አይደሉም አላቸው። ።እሁን የምንቸገር በዚህ ነገር ብቻ አይደለም፤ እስያና መላው ዓለም የሚያመልካት የታላቁ የአርጤምስም መቅደስ ከብር ይቀራል፤ ገናናነቷም ይሻራል።”

።ይህንም በሰሙ ጊዜ ተቈጡና ድምፃቸውን ከፍ እድርገው፡ “የኤፌሶን አርጤምስ ከብርዋ ታላቅ ነው” አሉ። ።የከተማውም ሁሉ ታወከ፤ የመቄዶንያን ሰዎች የጳውሎስን ወዳጆች ጋይዮስንና አርስጥርኮስንም ከእነርሱ ጋር እየጉተቱበአንድነት ወደ ጨዋታው ቦታ ሮጡ። ።ጳውሎስም ወደ አሕላብ መካከል ሊገባ ወድዶ ነበር፤ ነገር ግን ደቀመዛሙርት ከለከሉት። ።ከእስያም የሆኑ ታላላቆች ወዳጆቹ ወደ ጨዋታው ቦታ እንዳይገባ ልከው ማለዱት። ።በዚያም በጨዋታው ቦታ የነበሩ ሰዎች እየሮጡ ቁዩ፤ በሌላም ቋንቋ የሚሮጡ ነበሩ፤ በጉባኤው ታላቅ ድብልቅልቅ ሆኖ ነበርና፤ ከእነርሱ የሚበዙት ግን በምንምክንያት እንደ ተሰበሰቡ አያውቁም ነበር። ።በዚያ የነበሩ አይሁድም እስክንድርስ የሚባል አይሁዳዊ ሰውን ከመካካላቸው አስነሡ፤ እርሱም ተነሥቶ በእጁ ምልክት ሰጠና ለሕዝቡ ሊከራከርላቸው ወደደ። ።አይሁዳዊ እንደሆነም ባወቁ ጊዜ “የኤፌሶን አርጤምስ ከብርዋ ታላቅ ነው” እያሉ ሁለት ሰዓት ያህል ሁሉም በአንድ ድምፅ ጮሁ። ።ከዚህም በኋላ የከተማው ጸሓፊ ተነሥቶ ሕዝቡን ጸጥ አሰኝቶ እንዲህ አላቸው፡ “እናንተ የኤፌሶን ሰዎች ሆይ፤ ስሙ፤ የኤፌሶን ከተማ ታላቁቱን አርጤምስንና ከሰማይ የወረደውን ጣያትዋን እንደ ምትጠብቅ የማያውቅ ማን ነው? ።ስለዚህም እርስዎን መቃወም የሚቻለው ያለ አይመስለኝም፤ አሁንም ይህን በጠብና በክርክር ሳይሆን በቀስት ልናደርገው ይገባናል። ።የአማልከትን ቤት ያልዘረፉትንና በአማልከቶቻችን ላይ ከፍ ቃልን ያልተናገሩትን እነዚህን ሰዎች እነሆ ወደ እዚህ አምጥታችኋቸዋል። ።ድሜጥ ሮስና ከእርሱ ጋር ያሉ አንጥረኞች ግን በማንም ላይ ጠብ እንዳላቸው እርስ በርሳቸው ይከራከሩ፤ እነሆም በከተማው ውስጥ ፍርድ ቤት አለ፤ ዳኞችም አሉ። ።የነገር ግን ይህ የምትከራከሩበት ነገር ሌላ ከሆነ በሕግ ሸንጎ ይፈ

፩ ግሪኩ “አውቀዋለሁ” ይላል።
 ፲፬፡፲፫ ማቴ. ፯፡፳፪፣፳፫። ፲፬፡፳፪ ሮሞ. ፲፮፡፳፫፤ ጢሞ. ፬፡፳።

ታል። ፻ፋሬም በደል ሳይኖር በአመጣችሁብን ከርከር እኛ እንቸገራለንና ስለዚህ ከርከር የምንወቃቀሰው ነገር የለም።” ይህንም ብሎ ሸንገውን ፈታ።

ምዕራፍ ፳

የጳውሎስ ጉዞ ወደ መቄዶንያና ወደ ግሪክ ሀገር

“ከርከሩም ከተፈጸመ በኋላ ጳውሎስ ደቀመዛሙርቱን ጠራና አጽናናቸው፤ ተሰናበታቸውም፤ ወጥቶም ወደ መቄዶንያ ሄደ። ፻በዚያ አውራጃም አልፎ ሄደ፤ በቃሎም ብዙ አስተማራቸው፤ ከዚያም በኋላ ወደ ግሪክ ሀገር ሄደ። ፻በዚያም ሦስት ወር ተቀመጠ፤ ወደ ሶርያም በመርከብ ለመሄድ ዐሰቦ ሳለ አይሁድ ስለተማከሩበት ወደ መቄዶንያ ሊመለስ ቈረጠ። ፻ከእርሱም ጋር የቤርያ ሀገር ሰው የሚሆን ሱሲጳጥሮስ፣ የተሰሎንቄም ሰዎች አርስጥሮኮስና ሲኮንዱስ፣ የደርቤቲ ሰው ጋይዮስና ጢሞቴዎስም፣ የአስያ ሰዎች የሚሆኑ ቲኪቆስና ጥሮፊሞስም አብረውት ሄዱ። ፻እነርሱም ቀድመውን ሄደው በጢሮአስ ቆዩን።

ጳውሎስ ጢሮአስን ለመጨረሻ ጊዜ አንደ ጉበኛ

“እኛ ግን ከፋሲካ በኋላ ከፊልጵስዩስ ተነሥተን በባሕር ላይ ተጉዞን በአምስት ቀን ወደ ጢሮአስ ደረሰን፤ በዚያም ሰባት ቀን ተቀመጥን። ፻ከሳምንቱም በመጀመሪያው ቀን አሑድ ማዕድ ለመባረክ ተሰብስበን ሳለን ጳውሎስ በማግሥቱ የሚሄድ ነውና ያስተምራቸው ጀመረ፤ እስከ መንፈቀ ሌሊትም ድረስ ትምህርቱን አስረዘመ። ፻ተሰብስበን በነበርንበት ስንትም ብዙ መብራት ነበር። ፻ሰሙ አውጤስ የሚባል አንድ ጉልማሳ ልጅም በመስኮት በኩል ተቀምጦ ሳለ ከባድ እንቅልፍ አንቀላፍቶ ነበር፤ ጳውሎስም ትምህርቱን ባስረዘመ ጊዜ ያ ጉልማሳ ከእንቅልፉ ብዛት የተነሣ ከተኛበት ከሦስተኛው ፎቅ ወደ ታች ወደቀ፤ ራሳውንም አነሡት። ፻ጳውሎስም ወርዶ በላዩ ወደቀ፤ አቅፎም ያዘው፤ እነርሱንም። “ነፍሱ አለችና አትደንግጡ” አላቸው። ፻ከዚህም በኋላ ወደ ስገነት ወጣ፤ ማዕዱንም ባርኮ በላ፤ እስኪነጋም ድረስ ብዙ ትምህርት አስተማራቸው፤ ከዚያ

በኋላም ተነሥቶ ሄደ። ፻ብላቴናውንም ደኅና ሆኖ ወሰዱት፤ እጅግም ደስ አላቸው።

“እኛ ግን በመርከብ ሆነን ወደ አሶስ ሄድን፤ ከዚያ ጳውሎስን ልንቀበለው እንሻ ነበርና፤ እንደዚሁ በእግር እንደሚመጣ ነግሮን ነበርና ተቀበልነው። ፻አሶስም ደረሰን፤ በመርከብም ይዞ ነው ወደ ሚጢሊኒ ሄድን። ፻በማግሥቱም ከዚያ ወጥተን በኪዮስ ፊት ለፊት ደረሰን፤ በማግሥቱም ወደ ሳሞስ አለፍን፤ በትሮጊ ሊዮም ተቀመጥን፤ ከዚህ ቀን በኋላም ወደ መሊጡ ደረሰን። ፻ጳውሎስም በአስያ እንዳይዞ ገይ በኤፌሶን በኩል ሊሄድ ቈርጠ ነበር፤ የሚቻለው ቢሆን ለበዓለ ነምሳ ኢየሩሳሌም ለመድረስ ቸኩሎ ነበርና።

“ከመሊጡም የቤተ ክርስቲያንን ቀላውስት ይጠሩአቸው ዘንድ ወደ ኤፌሶን ላኩ። ፻ወደ እርሱም በመጡ ጊዜ እንዲህ አላቸው። “ወደ አስያ ከገባሁበት ከመጀመሪያው ቀን ጀምሮ በዘመኑ ሁሉ ከእናንተ ዘንድ አንደ ተቀመጥሁ እናንተ ታውቃላችሁ። ፻እግዚአብሔርን እያገለገልሁ በፍጹም መከራና በልቅሶ ከአይሁድም ሴራ የተነሣ በደረሰብኝ ፈተና እየተጋደልሁ፤ ፻በጉባኤም ሆነ በቤት ስነግራችሁና ሳስተምራችሁ ከሚጠቅማችሁ ነገር አንዳች ስንኳን አላሰቀረሁባችሁም። ፻ወደ እግዚአብሔር መመለስ ነና በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ማመንን ለአይሁድና ለአረማውያን እየመሰከርሁ፤ ፻አሁንም እነሆ በመንፈስ ታሥሬ ወደ ኢየሩሳሌም እሄዳለሁ፤ ነገር ግን በዚያ የሚያገኘኝን አላውቅም። ፻ነገር ግን መንፈስ ቅዱስ፡- በየከተማው መከራና እስራት ይጠብቅሃል ብሎ ይመሰክርልኛል። ፻ነገር ግን የእግዚአብሔርን የጸጋውን ወንጌል አንዳስተምር ከጌታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ የተቀበልሁትን ፍጫዬን እንድጨርስና መልአክቲንም እንድፈጽም ነው እንጂ ለሰውነቱ ምንም እላስብላችሁም። ፻አሁንም እነሆ፣ የእግዚአብሔርን መንግሥት የሰበከሁላችሁ እናንተ ሁላችሁ ከእንግዲህ ወዲህ ፊቱን እንደማታዩኝ እኔ ዐውቄአለሁ። ፻እኔ ከሁላችሁም ደም ንጹሕ እንደሆንሁ እነሆ ዛሬ በዚች ሌሊት እመሰክርላችኋለሁ። ፻ከእግዚአብሔር ምክር ሁሉ የሰወርኋችሁና ያልነገርኋችሁ የለም። ፻አሁንም በነዛ ደሙ የዋጁትን የእግዚአብሔርን ቤተ ክርስቲያን ትጠብቁ ዘንድ መንፈስ ቅዱስ እናንተን ጳጳሳት አድርጎ ለሾመባት ለመንጋው ሁሉና ለራሳ

ችሁ ተጠንቀቁ። ሕዝብ በኋላ ለመንጋዬቱ የማይራራ ነጣቂዎች ተኩሳዎች እንደሚመጡ እኔ አውቃለሁ። ወደቀ መዛሙርትንም ወደ እነርሱ ይመልሱ ዘንድ ጠማማ ትምህርትን የሚያስተምሩ ሰዎች ከእናንተ መካከል ይነግሱ። ስለዚህም ትጉ፤ እኔ ሁላችሁንም ስለተምር ሦስት ዓመት ሙሉ ሌትም ቀንም እንባዩ እንዳልተገታ ዐስቡ። ለአሁንም ለእግዚአብሔርና ሲያን ጻችሁ፤ በቅዱሳንም ሁሉ መካከል ርስትን ሲሰጣችሁ ለሚችሉው ለጸጋው ቃል አደራ ስጥቻችኋለሁ። ወደወርቅም ቢሆን፤ ብርም ቢሆን፤ ልብ ስም ቢሆን ከእናንተ ከአንዱ ስንኳ አልተመኘሁም። ለእነዚህም እጆች ለምሻው ነገርና ከእኔም ጋር ላሉት እንዳገለገሉ እናንተ ታውቃላችሁ። ለደብዳቤዎችንና በሥራችን ነጻያንን እንቀበላቸው ዘንድ እንደሚገባን ይህን አስተምረንኋችኋለሁ። ካሚቀበል ይልቅ የሚሰጥ ብዕዕ ነው። ያለውንም የጌታችንን የኢየሱስን ቃል ዐስቡ።

ይህንም ከእለ በኋላ ተንበርከኮ አብረውት ካሉት ሁሉ ጋር ጸለዩ። ሁሉም እጅግ እስቀሱ፤ ጳውሎስንም አንገቱን አቅፈው ሳሙት። ይልቁንም “ከአንግዲህ ወዲህ ፊቱን አታዩ ትም” ስለ አላቸው እጅግ አዘኑ። እስከ መርከብም ድረስ ሸኙት።

ምዕራፍ ፳፩

የጳውሎስ ጉዞ ወደ ኢየሩሳሌም

ከእነርሱም ከተለየን በኋላ እኛ በመርከብ ተሳፍረን፤ መንገዳችንንም አቅንተን ወደ ቆስ መጣን፤ በበነጋውም ወደ ሮዶስ፤ ከዚያም ወደ ጳጥራ ገባን። ወደ ፊንቄም የሚያልፍ መርከብ አግኝተን በዚያ ላይ ተሳፍረን ሄድን። የቆጵሮስንም አየናት፤ በስተ ግራችንም ትተናት ወደ ስርያ ሄድን፤ ወደ ጢሮስም ወረድን፤ በመርከብ ያለውን ጭነት ሁሉ በዚያ ያራግፋ ነበርና። በዚያም ደቀ መዛሙርትን አገኘንና በእነርሱ ዘንድ ስባት ቀን ተቀመጥን፤ እነርሱም በመንፈስ ቅዱስ ተገልጾላቸው ጳውሎስን ወደ ኢየሩሳሌም እንዳይወጣ ነገሩት። ከዚህም በኋላ ለመሄድ ወጣን፤ ሁሉም ከሚስቶቻቸውና ከልጆቻቸው ጋር እስከ ከተማው ውጭ ሸኙን፤ በባሕሩም ዳር ተንበርከከን ጸለይን። እርስ በርሳችንም ተሳሰመን ተስነባበ

ትን፤ ከዚህም በኋላ ወደ መርከብ ወጣን፤ እነርሱም ወደ ቤታቸው ተመለሱ።

እኛም ከጢሮስ ወጥተን እካ፤ ወደምትባል ሀገር መጣን፤ ወንድሞቻችንንም አግኝተን ስላም አልናቸው፤ በእነርሱም ዘንድ አንድ ቀን አደርን። በግግሥቱም ወጥተን ወደ ቂርቆስ ሄድን፤ ወደ ወንጌላቂው ወደ ፊልጶስ ቤትም ገባን፤ እርሱም ከስባቱ ወንድሞች ዲያቆናት አንዱ ነው። ለእነርሱም ትንቢት የሚናገሩ አራት ደናግል ሴቶች ልጆች ነበሩት። በእርሱም ዘንድ ብዙ ቀን ኖርን፤ ከይሁዳም አጋቦስ የሚባል አንድ ነቢይ ወረደ። ወደ እኛም መጣና የጳውሎስን መታጠቂያ እንሥቶ እጁንና እግሩን በገዛ እጁ አስሮ እንዲህ አለ፡ “መንፈስ ቅዱስ እንዲህ ይላል፤ የዚህን መታጠቂያ ጌታ አይሁድ በኢየሩሳሌም እንዲህ ያስሩታል፤ ለእሕዛብም አሳልፈው ይስጡታል።”

ይህንም ስምተን የሀገሪቱን ሰዎች ይዘን ወደ ኢየሩሳሌም እንዳይወጣ ጳውሎስን ማለድ ነው። ለጳውሎስ ግን መልስ፡ “ለምን እንዲህ ታደርጋላችሁ? እያለቀሳችሁ ልቤን ትስብሩታላችሁ፤ እኔ እኮ ተስፋ የማደርገው መከራንና እግር ብረትን ብቻ አይደለም፤ እኔ ግን በጌታችን በኢየሱስ ክርስቶስ ስም በኢየሩሳሌም ለመምትም ቢሆን የቂረጥሁ ነኝ” አለ።

እንቢ ባለ ጊዜም ዝም አልገ፤ እኛም እግዚአብሔር የፈቀደው ይሁን ብለን ተውነው። ከእነዚያም ቀኖች በኋላ ተዘጋጅተን ወደ ኢየሩሳሌም ወጣን። ይከደቀ መዛሙርትም ከቂርቆስ አብረውን የመጡ ነበሩ፤ ሄደንም ከመጀመሪያዎቹ ደቀ መዛሙርት ወገን ከሆነው በቆጵሮስ በሚናገሩው በምናሰን ቤት አደርን።

ከኢየሩሳሌም በደረሰን ጊዜም ወንድሞቻችን በደስታ ተቀበሉን። በግግሥቱም ጳውሎስ ከእኛ ጋር ወደ ያዕቆብ ገባ፤ ቀሳውስትም ሁሉ በዚያ ነበሩ። ለጳውሎስም ስላምታ ካቀረበላቸው በኋላ በእርሱ ሐዋርያት እግዚአብሔር በእሕዛብ ያደረገውን ሁሉ ነገራቸው። ለእነርሱም ስምተው እግዚአብሔርን አመሰገን፤ እንዲህም አሉ፡ “ወንድማችን ሆይ፤ ከአይሁድ መካከል ያመኑት ስንት አእላፋት እንደ ሆኑ ታያለህ? ሁሉም ለአራት የሚቀኑ ናቸው። ስነገር ግን የማይሆነውን እንደምታስተምር፤ የሙሴንም ሕግ እንደምታስተዋቸው፤ በእሕ

፩ በግሪኩ “አቶሎማይስ” ይላል።
 ፳፡፳፱ ግቴ. ፯፤፲፭። ፳፡፴ ራእ. ፪፤፪። ፳፩፡፳ ሐ.ሥ. ፯፤፭፤ ፳፡፭። ፳፩፡፲ ሐ.ሥ. ፲፩፡፳፰።

ሰለ መጠራቱ

(ሐ.ሥ. ፱፥፩-፲፱፤ ፳፮፥፲፪-፲፭)

፤ “ከዚህ በኋላ ወደ ደማስቆ ስሄድ ቀትር በሆነ ጊዜ ወደ ከተማው እቅራቢያ ደርሼ ሳለሁ ድንገት ታላቅ መብረቅ ከሰማይ በእኔ ላይ አንፀባረቀ። ፤ በምድር ላይም ወደቅሁ ‘ሳውል ሳውል ለምን ታላቅ ደኛለህ?’ የሚል ቃልንም ሰማሁ። ፤ እኔም መልሼ፡- ‘እቤቱ፣ አንተ ማነህ?’ እልሁት፤ እርሱም፡- ‘እንተ የምታሳድደኝ የናዝሬቱ ኢየሱስ ነኝ’ አለኝ። ፤ እብረውኝ የነበሩትም መብረቁን እይተው ደነገጡ፤ ነገር ግን ይናገረኝ የነበረውን ቃል አልሰሙም። ፤ ‘እቤቱ፣ ጌታዬ ምን ላድርግ?’ አልሁ፤ ጌታም፡- ‘ተነሥና ወደ ደማስቆ ሄድ፤ ልታደርገው የሚገባህንም ሁሉ በዚያ ይነግሩ ሃል’ አለኝ። ፤ ከዚያም በኋላ ከመብረቁ ነፀብ ራቅ የተነሣ ዐይኔን ታወርሁ፤ አብረውኝ የነበሩትም እየመሩኝ ወደ ደማስቆ ደረሰሁ።

፤ “እንደ ሕጉም እግዚአብሔርን የሚፈራ ሐናንያ የሚባል አንድ ሰው ነበረ፤ በደማስ ቆም የሚኖሩ እይሁድ ሁሉ የመሰገኑት ነበር። ፤ ወደ እኔም መጥቶ በፊቱ ቆመ፡- ‘ወንድሜ ሳውል ሆይ፣ አይ፣ አላ፤ ያንጊዜም ወደ እርሱ እየሁ። ፤ አንዲህም አለኝ፤ የአባቶቻችን አምሳክ ፈቃዱን ታውቅና ጽድቁንም ታይ ዘንድ፣ ቃሉንም ከእንደበቱ ትሰማ ዘንድ መረጠህ። ፤ በሕዝብም ሁሉ ዘንድ ባየኸውና በሰማኸው ምስክር ትሆነሃለህ። ፤ እኔም የምታደርገውን ልንገርህ፡- ፤ ተነሥና ሰሙን እየጠራህ ተጠመቅ፤ ከንጢአትም ታጠብ።”

ወደ ኢየሩሳሌም ስለ መመለሱ

፤ “ከዚህም በኋላ ወደ ኢየሩሳሌም ተመልሼ በቤተ መቅደስ ስጳልይ ተመለሰ መጣብኝ። ፤ ስለ እኔ የምትመለከረውን ምስክርነት እይቀበሉህምና ከኢየሩሳሌም ፈጥህ ውጣ፤ ሲለኝ አየሁት። ፤ እኔም እንዲህ አልሁት፡- ‘ጌታዬ ሆይ፣ በእንተ የሚያምኑትን በየምኑራቦቻቸው ሳስራቸውና ስደበድባቸው የነበርሁ እኔ እንደሆንሁ እነርሱ ያውቃሉ። ፤ ስማዕትህን እስጢፋኖስን በገደሉትም ጊዜ እኔ እዚያ አብራክቸው

ነበርሁ፤ የገዳዮችንም ልብስ እጠብቅ ነበር።” ፤ እርሱም፡- ‘ሂድ ርቀው ወደ አሉ እሕዛብ እልክሃለሁና’ ” አለኝ።

፤ “ከዳውሎስም ይህን ነገር በሰሙ ጊዜ “ይህ በሕይወት ሲኖር እይገባውምና አንዲህ ያለውን ሰው ከምድር እስወግደው” እያሉ ጮሁ። ፤ እነርሱም አየጮሁና ልብላቸውንም እየወረወሩ ትቢያውን ወደ ላይ ሲበትኑ። ፤ የሻለቃው የሚጮሁበት ስለ ምን እንደሆነ ያውቅ ዘንድ ወደ ወታደሮች ስፈር እንዲያገቡትና አየገረፉ የሠራውን እንዲመረምሩት አዘዘ። ፤ ሲገርፉትም በእጋደሙት ጊዜ ዳውሎስ በእጠገቡ የነበረውን የመቶ አለቃ፣ “የሮማን ሰው ያለ ፍርድ ልትገርፉ ይገባችኋል?” አለው። ፤ የመቶ አለቃውም ይህን በሰማ ጊዜ፣ ወደ ሻለቃው ሄደና፣ “ይህ ሰው ሮማዊ ነው፣ የምታደርገውን ዕውቅ” ብሎ ነገረው። ፤ የሻለቃውም ወደ እርሱ ቀርቦ፣ “እንተ ሮማዊ ነህ? እስኪ ንገረኝ” አለው፤ ዳውሎስም፣ “እዎን” አለው። ፤ የሻለቃውም መልሶ፣ “እኔ ይህችን ዜግነት፤ ያገኘኋት ብዙ ገንዘብ ሰጥቼ ነው” አለው፤ ዳውሎስም፣ “እኔማ የተወለድሁ በዚያው ነው” አለው። ፤ ከዚህም በኋላ ይመረምሩት ዘንድ የሚሹት ተዉት፤ የሻለቃውም ሮማዊ መሆኑን በወቀ ጊዜ “ለምን አስርሁት?” ብሎ ፈራ። ፤ በማግሥቱም የሻለቃው አይሁድ የሚከሱት ስለ ምን እንደሆነ ያውቅ ዘንድ ወደደና ከእስራቱ ፈታው፤ ሊቃነ ካህናቱና ሸንጎውም ሁሉ እንዲመጡ አዘዘ፤ ዳውሎስንም እምጥቶ በፈታቸው እቆመው።

ምዕራፍ ፳፫

፤ ዳውሎስም በአደባባዩ ወደአሉት ሰዎች አተኮር ተመለከተና፣ “እናንተ ሰዎች ወንድሞቼ፣ እኔስ እስከዚች ቀን ድረስ በመልካም ሕሊና ሁሉ እግዚአብሔርን ሳንለግል ኑራአለሁ” አላቸው። ፤ ሊቀ ካህናቱ ሐናንያ ግን ዳውሎስን አፋን እንዲመቱት በአጠገቡ ቆመው የነበሩትን፤ አዘዘ። ፤ ዳውሎስም መልሶ፣ “እንተ የተለሰን ግድግዳ በሕግ ልትፈርድብኝ ተቀምጠህ ሳለ ያለ ሕግ እመታ ዘንድ ታዝባለህ? እግዚአብሔር በቀጣው መቅሠፍት ይመታሃል”

፩ ግሪኩ “አሁንስ ለምን ትዘገያለህ” ይላል።
 ፪ ግእዙ “ሣመት” ይላል።
 ፫ “በአጠገቡ ቆመው የነበሩትን” የሚለው በግእዙ የለም።
 ፳፮፥፳ ሐ.ሥ. ፯፥፶፭። ፳፫፥፫ ማቴ. ፳፫፥፳፮-፳፯።

ተመለሱ። ጭከዚህም በኋላ ወደ ቂርቆስ ገቡ፤ ወደ አገረ ገዢውም ደረሱ፤ የተላከውንም ደብ ዳቤ ለአገረ ገዢው ስጡት፤ ጳውሎስንም ወደ እርሱ አቀረቡት። ጭደብዳቤውንም ካነበበ በኋላ ከማን ግዛት አንደ ሆነ ጠየቀው። ከኪልቅያ የመጣ መሆኑንም ባወቀ ጊዜ፡- ጭ“እንኪያስ ከሳሾችህ ሲመጡ እንሰማሃለን” አለው፤ በሄሮ ድስም ግቢ እንዲጠብቁት አዘዘ።

ምዕራፍ ፳፬

ስለ ከሳሾች መምጣት

በአምስተኛውም ቀን ሊቀ ካህናቱ ሐናንያ ከመምህራኑና ጠርጠሱስ ከሚባል አንድ ጠበቃ ጋር ወረደ፤ ጳውሎስንም በአገረ ገዢው ዘንድ ከሰሱት። ፤ ጳውሎስም በቀረበ ጊዜ ጠርጠሱስ እንዲህ አያሌ ይከስሰው ጀመረ፤ “ከቡር ፊል ከስ ሆይ፤ በዘመንህ ብዙ ስላምን አግኝተናል፤ በጥበብም በየጊዜው በየሆገና የሕዝቡ ኑሮ የተ ሻሻለ ሆናክል፤ ሥርዐትህንም በሁሉ ዘንድ ስትመሰገን አግኝተናታል። ፤ ነገር ግን ነገር እን ቶላበዛብህ በአጭሩ ትስማኝ ዘንድ፤ አለምንሃ ለሁ። ፤ ይህን ስው ሲሳደብና ወንጀል ሲሠራ፤ አይሁድንም ሁሉ በየሆገና ሲያውክ፤ ናዝሬው ያን የተባሉት ወገኖች የሚያስተምሩትንም ከህ ደት ሲያስተምር፤ አግኝተነዋል። ፤ ቤተ መቅደ ስንም ሊያረከስ ሲሞክር ያዝነው፤ እንደ ሕጋ ችንም ልንፈርድበት ፈልገን ነበር። ፤ ነገር ግን የሻለቃው ሉስዮስ መጥቶ በብዙ ጭንቅ ከአ ጃችን ነጥቆ ወደ አንተ ላከው። ፤ ከሳሾቹንም ወደ አንተ እንዲመጡ አዘዛቸው፤ የከሰሰንበት ንም ነገር ሁሉ መርምረህ ከእርሱ ልትረዳ ትች ሳለህ።” ፤ አይሁድም፡ “አውነት ነው፤ እንዲሁ ነው” ብለው መለሱ።

የጳውሎስ መልእክት

፤ ሀገረ ገዢውም እንዲናገር ጳውሎስን ጠቀ ሰው፤ ጳውሎስም እንዲህ አለ፡ “ከብዙ ዘመን ጀምሮ የዚህ ሕዝብ አስተዳዳሪ አንደ ሆንህ አውቃለሁ፤ ጠባያቸውንም ታውቃለህ። አሁ ንም ደስ አያለኝ ክርክሬን አቀርባለሁ። ፤ እስ

ግድ ዘንድ ወደ ኢየሩሳሌም ከወጣሁ ዐሥራ ሁለት ቀን እንደማይሆን ልታውቀው ትችላ ለህ፤ ፤ በምክራብ ቢሆን፤ በቤተ መቅደስም ቢሆን፤ በከተማም ቢሆን ሕዝብን ሳውክ፤ ከማንም ጋር ስከራከር አላገኙኝም። ፤ በሚኒከ ስሱኝ ሁሉ በፈትህ ማስረጃ ማቅረብ አይች ሉም። ፤ ነገር ግን ይህን አረጋግጥልሃለሁ፤ እኔ በሕግ ያለውም፤ በነቢያትም የተጻፈውን ሁሉ አምኜ እነርሱ ክህደት ብለው በሚጠሩት ትም ህርት የአባቶቹን አምላክ አመልክቻለሁ። ፤ እነ ርሱም ስዳድቃንና ለጋጥክን የሙታን ትንሣኤ ይሆን ዘንድ እንደሚጠብቁ ለእኔም እንዲሁ በእግዚአብሔር ዘንድ ተስፋ አለኝ። ፤ እንዲሁ እኔም በእግዚአብሔርና በሰው ፊት ሁልጊዜ የማታወቀውል ሕሊና ትኖረኝ ዘንድ እጋደላ ለሁ። ፤ ከብዙ ዓመታትም በኋላ ለወገኖቹ ምጽ ዋትንና መሥዋዕትን ላደርግ መጣሁ። ፤ በዚ ያም ጊዜ ከአስያ የመጡ አይሁድ ከሕዝብ ጋር በመከራከር፤ ወይም በፍጅት ሳይሆን በመቅደስ ስነኦ አገኙኝ። ፤ እኩንም በእኔ ላይ ነገር ከአላ ችው ወደ አንተ ይምጡና ይከስሱኝ። ፤ ወይም እኔ በሸንን ቆሜ ሳለሁ ያገኙብኝ በደል እንደ አለ እንዚህ ራሳቸው ይመስክሩ። ፤ በመካከላ ችው ቆሜ ከአስተማርኋት አንዲት ትምህርት በቀር ያደረግሁት ከኛ ነገር የለም። ‘ሙታን ይነሣሉ’ በማለቴም ዛሬ በአንተ ዘንድ በእኔ ይፈረሩብኛል።”

፤ ፊልክስ ግን አይሁድ ከጥንት ጀምሮ የከ ርስቲያንን ወገኖች ሕግና ትምህርት እንደሚ ቃወሙ ያውቅ ነበር፤ ፤ ስለዚህም “እንኪያስ የሺ አለቃው ሉስዮስ በመጣ ጊዜ ነገራችሁን እናውቅ ዘንድ እንመረምራለን” ብሎ ቀጠራ ችው። ፤ የመቶ አለቃውንም ጳውሎስን እንዲ ጠብቀው፤ በስፈ ቦታም እንዲያኖረው፤ እንዳያ ጠብቅንም፤ ሊያገለግሉት በመጡ ጊዜም ከወዳ ጆቹ አንዱን ስንኳ እንዳይከሰክሰበት አዘዘ።

፤ ከጥቂት ቀንም በኋላ ፊልክስ ከአይሁዳዊት ሚስቱ ከድሩሲላ ጋር መጣ፤ ልኮም ጳውሎ ስን አስጠራው፤ በኢየሱስ ክርስቶስ ስለ ማመ ንም የሚናገረውን ነገር ሰማው። ፤ እርሱም ስለ ጽድቅና ስለ ንጽሕና፤ ስለሚመጣውም ነገንኔ

፩ ግሪኩ “በቸርነትህ” የሚል ይጨምራል።
፪ ግሪኩ “የመናፍቃን፤ የናዝሬውያን መሪ ሆና አግኝተነዋል” ይላል።
፫ ግሪኩ “ፊልክስ ግን የትምህርቱን ነገር አጥብቆ ዐውቀክልና” ይላል።
፬፥፭ ሐ.ሥ. ፳፫፥፪። ፳፬፥፲፭ ዳን. ፲፪፥፪። ፳፱፥፲፯-፲፰ ሐ.ሥ. ፳፩፥፲፮-፳፰።
፳፱፥፳፩ ሚክ. ፯፥፫፤ ሐ.ሥ. ፳፫፥፮።

በነገራቸው ጊዜ በዚህ የተነሣ ፊልክስ ፊራና ጳውሎስን፡ “አሁንስ ሂድ፤ በተመቸኝም ጊዜ ልኬ አስጠራሃለሁ” አለው። ፤፤ ፊልክስም እንዲፈታው ጳውሎስ ገንዘብ የሚሰጠው መስሎት ነበር፤ ስለዚህ ዘወትር ይጠራውና ያነጋግረው ነበር። ፤፤ ሁለት ዓመትም ካለፈ በኋላ፡ ፊልክስ ተሻረና ጳርቅዮስ ፊስጦስ የሚባል ሌላ ሀገረ ገዢ በእርሱ ቦታ መጣ፤ ፊልክስም በግልጽ ለአይሁድ ሊያዳላ ወደደ፤ ስለዚህም ጳውሎስን እንደ ታሰረ ተወው።

ምዕራፍ ፳፭

ፊስጦስ ስለ መምጣቱና ስለ አይሁድ ልመና

፤፤ ፊስጦስም ወደ ቂሣርያ ደርሶ ሦስት ቀን ስነበተ፤ ከዚህም በኋላ ወደ ኢየሩሳሌም ወጣ። ፤፤ ሊቃነ ካህናትና የአይሁድ ሽማግሌችም ከበቡት፤ የጳውሎስንም ነገር ነገሩት። ፤፤ ልኩም ወደ ኢየሩሳሌም አደባባይ እንዲያስመጣውና እንዲሰጣቸው ለመኑት፤ እነርሱ ግን ወደዚያ ሄደው በመንገድ ሽምቀው ሊገድሉት ፈልገው ነበር። ፤፤ ፊስጦስም ጳውሎስን በቂሣርያ እንደሚጠብቁት፡ እርሱም ራሱ ወደዚያው በቶሎ እንደሚሄድ መሰሰላቸው። ፤፤ አይሁድንም፡ “ከመካከላችሁ የሚችሉ ካሉ ከከሰላችሁት ከዚያ ሰው ጋር እንዲከራከሩ ከእኔ ጋር ይውረዱ” አላቸው።

፤፤ ስምንት ወይም ዐሥር ቀን በእነርሱ ዘንድ ከሰነበተ በኋላ ወደ ቂሣርያ ሄደ፤ በማግሥቱም በፍርድ ወንበር ተቀምጦ ጳውሎስን እንዲያመጡት አዘዘ። ፤፤ ጳውሎስም በቀረበ ጊዜ ከኢየሩሳሌም የወረዱ አይሁድ ከብበውት ቆሙ፤ ሊረቱ በማይችሉበትም ብዙና ከባድ ክስ ከሰሱት። ፤፤ ጳውሎስም ሲመልስ፡ “በአይሁድ ሕግ ላይ ቢሆን፡ በቤተ መቅደስም ላይ ቢሆን፡ በቂሣርያ ላይም ቢሆን እንዳች የበደሉት የሰም” አለ። ፤፤ ፊስጦስ ግን አይሁድ እንዲያመሰግኑት ወደ ጳውሎስን፡ “ወደ ኢየሩሳሌም ወጥተህ ስለዚህ ነገር በዚያ ከእኔ ዘንድ ልትከራከር ትሻለህን?” አለው። ፤፤ ጳውሎስም መልሶ እንዲህ አለው፤ “እኔ ወደ ቂሣርያ ዙፋን ችሎት እቀርባለሁ፤ ፍርደም በዚያ ሊታይልኝ ይገባል፤ በአይሁድም ላይ የበደሉት በደል እንደሌለኝ ከሰው ሁሉ ይልቅ አንተ ራስህ ታውቃለህ። ፤፤ ከበደሉህ ወይም ለሞት የሚያበቃኝ የሠራሁት ክፉ ሥራ ካለ ሞት አይፈረርብኝ አልላም፤ ነገር ግን እነዚህ በደል የሌላቸኝን በከ

ንቱ የሚከሰሱኝ ከሆነ፡ ለእነርሱ አሳልፎ ሊሰጠኝ ለማን ይቻለዋል? እኔ ወደ ቂሣርያ ይግባኝ ብያለሁ።” ፤፤ ከዚህም በኋላ ፊስጦስ ከአማካሪዎቹ ጋር ተማከሮ፡ “ወደ ቂሣርያ ይግባኝ ካልህ ወደ ቂሣርያ ትሄዳለህ” አለው።

ጳውሎስ በአግሪጳና በበርኒቄ ፊት ስለ መቅረቡ

፤፤ ከተቂት ቀን በኋላም ንጉሥ አግሪጳና በርኒቄ ወደ ቂሣርያ ወርደው ፊስጦስን ተገናኙት። ፤፤ በእርሱ ዘንድ ብዙ ቀን ከቁዩ በኋላ ፊስጦስ የጳውሎስን ነገር ለንጉሡ ነገረው፤ እንዲህም አለው፡ “ፊልክስ በእስር ቤት ትቶት የሄደ አንድ እለረኛ ሰው በእዚህ አለ። ፤፤ በኢየሩሳሌም ሳለሁም ሊቃነ ካህናትና የአይሁድ ሽማግሌዎች ወደ እኔ መጥተው እንደፈርድበት ማለዱኝ። ፤፤ እኔም፡- ተከላሹ በከላሹ ፊት ላይ ቆም፤ ለተከሰሰበትም ምላሽ ይሰጥ ዘንድ ፋንታ ሳያገኝ ማንም ቢሆን አሳልፎ መስጠት የሮማውያን ሕግ አይደለም ብዬ መሰስሁላቸው። ፤፤ ከዚህም በኋላ፤ በዚሁ በተሰበሰቡ ጊዜ ሳልዘገይ በማለጻ በፍርድ ወንበር ተቀምጬ፡ ያን ሰው እንዲያመጡት አዘዘሁ። ፤፤ የከሰሱትም በቆሙ ጊዜ፡ እኔ እንደ አሰብሁት በከሰሱት ክስ የሠራው ምንም ነገር የለም። ፤፤ ሆላ ሃይማኖታቸው ከሆነው ከርከርና ስለ ሞተው፡ ጳውሎስ ግን ሕያው ነው ስለሚለው ሰው ስለ ኢየሱስ ከሆነው ከርከር በቀር፤ ፤፤ ስለ ከርከራቸውም የማደርገውን አጥፎ ጳውሎስን ወደ ኢየሩሳሌም ሄደህ በዚያ ልትከራከር ትወዳለህን? አልሁት። ፤፤ ጳውሎስ ግን እንቢ ብሎ፡ እንዲድን ወደ ቂሣርያ ይግባኝ አለ፤ ከዚህም በኋላ ወደ ቂሣርያ እስክልከው ድረስ እንዲጠብቁት አዘዘሁ።” ፤፤ አግሪጳም ፊስጦስን፡ “እኔም ያን ሰው ልሰማው እወዳለሁ” አለው፤ ፊስጦስም፡ “እንግዲያስ ነገ ትሰማላለህ” አለው።

፤፤ በማግሥቱም አግሪጳና በርኒቄ በብዙ ግርማ መጡ፤ ከመላፍንጉቱና ከከተማው ታላላቅ ሰዎች ጋርም ወደ ፍርድ ቤት ገቡ፤ ፊስጦስም ጳውሎስን እንዲያመጡት አዘዘ። ፤፤ ፊስጦስም እንዲህ አለ፡ “ንጉሥ አግሪጳ ሆይ፡ እናንተም ከእኛ ጋር ያላችሁ ወንድሞቻችን ሁላችሁ፡ ስሙ፤ አይሁድ ከእንግዲህ ወዲህ በሕይወት ይኖር ዘንድ እንዳይገባው በኢየሩሳሌምም ሆነ በዚህ እየሮሙላ የለመኑኝ ይህ የምታዩት ስውእነሆ። ፤፤ እኔ ግን ለሞት የሚያደርሰው በደል እንዳልሠራ እጅግ መርምራ፡ እርሱም ራሱ

ወደ ቁዣር ይግባኝ ማለትን ስለወደደ እንግዲህ ልልከው ቁርጫሉሁ። ፳፯ነገር ግን ስለ እርሱ ወደ ጌታዬ የምጽፈው የታወቀ ነገር የለኝም። ስለዚህ ከተመረመረ በኋላ የምጽፈውን አገኝ ዘንድ ወደ እናንተ ይልቁንም ንጉሥ አግሪጳ ሆይ ወደ እንተ እመጣሁት። ፳፯የበደሉ ደብ ዳቤ ሳይኖር እስረኛን ወደ ንጉሥ መላክ አይገባምና፤ ለእኔም ነገሩም ሆነ እስሮ መላኩ እስ ቸግሮኛል።”፤

ምዕራፍ ፳፯

ጳውሎስ በአግሪጳ ፊት የተናገረው

፤አግሪጳም ጳውሎስን፣ “ስለ ራስህ ትናገር ዘንድ ፈቅደንልሃል” እለው፤ ከዚህም በኋላ ጳውሎስ እጁን አነሣና ይነግራቸው ጀመር፤ እንዲህም አለ፡- “ንጉሥ አግሪጳ ሆይ፣ እይ ሁድ እኔን ስለ ከሰሱሱት ነገር ሁሉ ዛሬ በእንተ ዳኝነት እከራከር ዘንድ ስለ ተገባኝ ራሴን እንደ ተመሰገን አድርጌ እቁጥረዋለሁ። የአይሁድን ጠባያቸውንና ክርክራቸውን አጥብቀህ ታውቃለህና ታግሠህ ታደምጠኝ ዘንድ እለምንሃለሁ። ፤“ከልጅነቴ ጀምሮ በወገኖቼ መካከል በኢየሩሳሌም የኖርሁትን ኑሮ አይሁድ ሁሉ የውቃሉ። ፤ለመሰከሩም ከወደዱ እኔ ፈረሳዊ ሆኜ በአባቶቻችን ሕግ እንደምኖር ከጥንት ጀምሮ እነርሱ ያውቁልኛል። ፤አሁንም ከጥንት ጀምሮ በእግዚአብሔር ዘንድ ለአባቶቻችን የተሰጠውን ተስፋ በመታመን ከፍርድ በታች ቆሜአለሁ። ፤ንጉሥ አግሪጳ ሆይ፣ ዐሥራ ሁለቱ ነገዶቻችን በመዓልትም በሌሊትም እርሱን እያገለገሉ ወደ እርሱዋ ይደርሱ ዘንድ ተስፋ ያደርጋሉ፤ እይሁድም የሚከሰሱኝ ስለዚህ ተስፋ ነው። ፤እንደ ትስ እግዚአብሔር ሙታንን እንደሚያስነሣቸው በእናንተ ዘንድ የማይታመን ሆኖ ይቁጠራል? ፤“እኔም ብዙ ጊዜ በናዝሬቱ በኢየሱስ ስም ሳይ ከፍ ነገር ላደርግ ቁርጫጭ ነበር። ፤ይህ ንም በኢየሩሳሌም አደረግሁት፤ ከሊቃነ ካህናትም ሥልጣን ተቀብዬ ከቅዱሳን ብዙዎችን ወደ ወሳኒ ቤት አስገባኋቸው፤ ሊገድሏቸውም አብረ እመክር ነበርሁ። ፤በየምክራራት ሁሉ የማስገደጃ ማዘገዣ እምጥቼ፣ በግድ የኢየሱስን

ስም እንዲሰድቡ ዘወትር መከራ እጸናባቸው ነበር፤ ይልቁንም ወደ ሌሎች ከተማዎች እያሳደድሁ ከፋሁባቸው።

ጳውሎስ ወደ ክርስቶስ መመለሱን ስለ መናገሩ (ሐ.ሥ. ፱፣፩-፲፱፣ ፳፻፯-፲፯)

፤“ይህንም ለመፈጸም ከሊቃነ ካህናት ሥልጣን ተቀብዬ ወደ ደማስቆ ከተማ ሄድሁ። ፤ንጉሥ ሆይ፣ እኩል ቅን በሆነ ጊዜ በመንገድ ስሄድ ከወሐድ ይልቅ የሚበራ መብረቅ በእኔና ከእኔ ጋር ይሄዱ በነበሩት ላይ ከሰማይ ሊያንፀባርቅ እየሁ። ፤ሁላችንም በምድር ላይ በወደ ቅን ጊዜ በዕብራይስጥ ቋንቋ፡- ‘ሳውል ሳውል ለምን ታሳድደኛለህ? በሾለ ብረት ላይ መርገጥ ለእንተ ይብስሃል? የሚለኝን ቃል ሰማሁ። ፤እኔም፡- ‘አቤቱ እንተ ማን ነህ?’ አልሁ፤ ጌታም አለኝ፡- ‘እኔ እንተ የምታሳድደኝ አያሱስ ነኝ። ፤ነገር ግን ተነሣና በእግርህ ቁም፤ እኔን ባየህበትና ወደፊትም በምታይበት ነገር እገልጋይኛለሁና። ፤እኔም ከሕዝቡና ወደ እነርሱ ከምልከህ ከእሕዛብ አድንሃለሁ። ፤ይኸውም ዐይናቸውን ትከፍትላቸው ዘንድ፣ ከጨለማም ወደ ብርሃን፣ ሰይጣንን ከማምለከም፤ ወደ እግዚአብሔር ትመልሳቸው ዘንድ፣ ኅጢአታቸውም ይሰረዳላቸው ዘንድ፣ በስሜም በማመን ከቅዱሳን ጋር እንድንትን ያገኙ ዘንድ ነው።”

ጳውሎስ ስለሚያስተምረው ትምህርት

፤“አሁንም ንጉሥ አግሪጳ ሆይ፣ ከሰማይ የተገለጠልኝን ራእይ አልካድሁም። ፤እስቀድሜ በኢየሩሳሌምና በደማስቆ ላሉት፣ ለይሁዳ እውራጃዎችም ሁሉ ነገርኋቸው፤ ስለሕዝብም ንስሐ ነበተው ወደ እግዚአብሔር መለሱ ዘንድ፣ ለገብሐቸውም የሚገባ ሥራን ይሠሩ ዘንድ እስተማርኋቸው። ፤ስለዚህም ብቻ እይሁድ በመቅደስ ያዙኝ፤ ሊገድሉኝም ወደዱ። ፤እግዚአብሔርም እዳነኝና ለታላቁም፣ ለታናሹም እየመሰከርሁ እስከ ዛሬ ደረሰሁ፤ ይደረግ ዘንድ ካለው፣ ነቢያት ከተናገሩት፣ ሙሴም ከተናገረው ሌላ ያስተማርሁት የለም። ፤ክርስቶስ እን

፩ “ለእኔም ነገሩም ሆነ እስሮ መላኩ እስቸግሮኛል” የሚለው በግእዝ ብቻ።
፪ ግሪኩ “ለሰይጣን ከመገዛት” ይላል።
፳፯፣፩ ሐ.ሥ. ፳፻፯፣ ፈ.ላ. ፫፣፭። ፳፯፣፱-፲፩ ሐ.ሥ. ፳፻፫፣ ፳፻፱-፳፻፲፩። ፳፯፣፳ ሐ.ሥ. ፱፣፳፣ ፳፻፳፱።
፳፯፣፳፫ አ.ሳ. ፵፱፣፮፣ ፵፱፣፮፣ ፩ቆሮ. ፲፭፣፳።

ደሚሞት፤ ከሙታን ተሰይቶም አስቀድሞ እንደሚነሣ፤ ሰሕንዝና ለእሕዛብ ሁሉ፤ ለመላውም ዓለም እንደሚያበራ።”

፻፱ህንም ስለ ራሱ ሲናገር ሀገረ ገዢው ፊስጦስ መለሰ፤ ድምፁንም ከፍ አድርጎ፤ “ጳውሎስ ሆይ፤ ልታብድ ነውን? ብዙ ትምህርት እኮ ልብን ይነሣል” አለው። ፻፳፬ውሎስም እንዲህ አለው፤ “ከቡር ፊስጦስ ሆይ፤ እውነትና የተጣራ ነገርን እናገራለሁ እንጂ ዕብደትሰ የለብኝም። ፻፳፫ሬቱ ገልጫ የምናገርለት እርሱ ራሱ ንጉሥ አግሪጳ ያውቅልኛል፤ ከዚህም የሚሳተው ነገር ያለ አይመስለኝም፤ ወደ ንን የተሰወረ አይደለምና። ፻፳፯ጉሥ አግሪጳ ሆይ፤ እነሆ፤ በነቢያት ቃል ታምናሰህን? እንደምታምንም አውቃለሁ።” ፻፳፯ግሪጳም ጳውሎስን፤ “አሁንስ ወደ ክርስቲያንነት ልታገባኝ ጥቂት ብቻ ቀርቶሃል” አለው። ፻፳፯ውሎስም፤ “በጥቂትም ቢሆን፤ በብዙም ቢሆን እንተ ብቻ ሳትሆን ዛሬ የሚሰሙኝ ሁሉ ደግሞ ከዚህ ከእስራቴ በቀር እንደ እኔ እንዲሆኑ ወደ እግዚአብሔር እጸልያለሁ።”

የአግሪጳ ንግግር

፻ከዚህም በኋላ ንጉሡ፤ ሀገረ ገዥውም፤ በርኒቂም፤ ሹዋቻቸውም ተነሡ። ፻፳፫ብቻቸውም ገሰል ብሰው እርስ በርሳቸው እንዲህ ብለው ተነጋገሩ፤ “ይህ ሰው እንዲሞት ወይም እንዲታሰር የሚያበቃ የሠራው በደል የለም።” ፻፳፫አግሪጳም ፊስጦስን፤ “ወደ ቄሣር ይግባኝ ባይል ኖሮ ይህ ሰው ይፈታ ዘንድ በተገባ ነበር” አለው።

ምዕራፍ ፳፯

ጳውሎስ ወደ ሮም በመርከብ ስለ መሔዱ

፻ከዚህም በኋላ ፊስጦስ ወደ ቄሣር ወደ ኢጣልያ በመርከብ እንሄድ ዘንድ ባዘዘ ጊዜ ጳውሎስ ከሌሎች እስረኞች ጋር አብሮ የአውግስጦስ ጭፍራ ለነበረ ዩልዮስ ለሚባል የመቶ አለቃ ተሰጠ። ፻፳፫ተነሣንም ጊዜ ወደ እሰያ በምትሄድ በአድራጫጢስ መርከብ ተሳፈርን፤ የተሰሎንቄ ሀገር ስው የሚሆን መቄዶንያዊው አርስጥርኮስም

አብሮን ሄደ። ፻፳፫ግሥቱም ወደ ሲዶና ደረሰን፤ ዩልዮስም ለጳውሎስ አዘነለት፤ ወደ ወዳጆቹ እንዲሄድና በእነርሱ ዘንድ እንዲያርፍም ፈቀደለት። ፻ከዚያም ወጥተን ነፋስ ፊት ለፊት ነበርና በቆጵሮስ በኩል ዐለፍን። ፻፳፫ ዲልቅያና ወደ ጵንፍልያ ባሕርም ገብተን የሉቅያ ክፍል ወደምትሆነው ወደ ሙራ ሄድን። ፻፳፫ዚያም የመቶ አለቃው ወደ ኢጣልያ የምትሄድ የእስክንድርያን መርከብ አገኘ፤ ወደ እርሰዋም አሰገባን። ፻፳፫ብዙ ቀንም እያዘገምን ሄድን፤ በጭንቅም ወደ ቀኒዶስ አንጻር ደረሰን፤ ወደዚያም በቀጥታ ለመድረስ ነፋስ ቢከሰክን በቀርጤስ በኩል በሰልሙና ፊት ለፊት ዐለፍን። ፻፳፫ጣገብዋም በጭንቅ ስናልፍ ላሲያ ለምትባለው ከተማ አቅራቢያ ወደ ሆኾው መልካም ወደብ ወደምትባለው ቦታ ደረሰን።

፻፳፫ዚያም ብዙ ቀን ቄየን፤ የአይሁድም የጾም ወራት አልፎ ስለ ነበረ፤ በመርከብ ለመሄድ የሚያስፈራ ነበርና ጳውሎስ እንዲህ ብሎ መክራቸው። ፻፳፫እናንተ ሰዎች ሆይ፤ ሰሙኝ፤ ጉዞ አችን በብዙ ጭንቀትና በከባድ ጥፋት ላይ ሆኖ አያሰሁ፤ ይህንም የምለው ጥፋቱ በራሳችንም ሕይወት እንጂ በጭነቱና በመርከቡ ብቻ ስላልሆነ ነው።” ፻፳፫የመቶ አለቃው ግን ለመርከቡ ባለቤትና ለመሪው ይታዘዝ ነበር። ፻፳፫የም ወደብ ከረምቱን ሊከርመብት የማይመች ነበር፤ ስለዚህም ብዙዎች ከዚያ ይወጡ ዘንድ ይቻላቸው እንደ ሆነ በቀኝ በኩል ወደ አለው ፊንቄ ወደ ሚባለው ወደ ሁለተኛው የቀርጤስ ወደብ ይደርሱ ዘንድ ወደዱ።

ስለ ማዕበሉ ጽናት

፻፳፫ልከኛ የአዜብ ነፋስም ነፈሰ፤ እነርሱም እንደ ወደዱ የሚደርሱ መስሎአቸው ነበር፤ መልሕቁንም እነሡ፤ በቀርጤስም አጠገብ ሄዱ። ፻፳፫ከጥቂት ጊዜ በኋላም አውራቂሰ፤ የሚሉት ጽኑዕ ዓውሎ ነፋስ መጣ። ፻፳፫መርከባችንም ተመትታ ተነጠቀች፤ ቀዛፊዎችም በነፋሱ ፊት ለፊት መቆም አልተቻላቸውምና ተዉአት፤ ብቻዎንም ሄደች። ፻፳፫ከዚህም በኋላ ቄዳ፤ ወደምትባል ደሴት እስክንገባ ድረስ ነፋሱ ነፈሰ፤ በጭንቅም ታንኳችንን ለመግታት

፩ ግእዝ “የአይሁድ ጾም እንዳለፈ ከረምቱ ስለሚገባ የባሕር ላይ ጉዞ እስቸጋሪ ነበር” ይላል።
፪ “አውራቂሰ” በግእዝ “ሰልቢባ” ተብሎ ተተርጉሞአል።
፫ ግርኩ “ቀላሙዳ” ይላል።
፬፮፡፱ ዘሌ. ፲፮፡፳፱።

ቻልን። ፤ከዚህ በኋላ ተጋግዞን በገመድ አጠና ከርናት፤ ከዚህም ቀጥሎ ቀዛፈዎች ወደ ጥልቁ ባሕር እንዳያወድቁ በፈሩ ጊዜ ሸራውን እወረዱ፤ እንዲሁም እንደገሄድ እደረግን። ፤በማግ ሥቴም ማዕበል ጸናብን፤ ከጭነቴም ወደ ባሕር ጣልን። ፤በሦስተኛውም ቀን በመርከብ ያለውን ሁሉ በአጃችን እያገሣን በባሕር ላይ ጣልን። ፤ብዙ ቀንም ፀሐይንና ጨረቃን፤ ከዋክብትንም ሳናይ ማዕበሉ ጸናብን፤ ለመዳንም ተስፋ ቁርጠን ነበር።

ጳውሎስ በመርከብ ላሉት ሰዎች ስለ ተናገረው ነገር

፤ከእኛም መብል የበላ እልንበረም። ጳውሎስም ተነሥቶ በመካከል ቆመና እንዲህ እላቸው፡ “እናንተ ሰዎች ሆይ፡ ቀድሞ ቃሌን ሰምታችሁኝ ቢሆን ከቀርጬስም ባትወጡ ኖሮ ከዚህ ጉዳትና መከራ በዳናችሁ ነበር። ፤እሁንም እላችኋለሁ፤ መርከባችን እንጂ ከመካከላችን እንድ ሰው ስንኳ አይጠፋምና አትፍሩ። ፤እኔ ስአርሱ የምሆንና የማመልከው እግዚአብሔር የላከው መልአክ በዚች ሌሊት በእጠገቤ ቆሞ ነበርና። ፤እርሱም እንዲህ እላኝ፡- ‘ጳውሎስ ሆይ፤ አትፍራ፤ በቁጥር ፊት ልትቆም ይገባሃል፤ ከእንተም ጋር የሚሄዱትን ሁሉ እነሆ፤ እግዚአብሔር ስለንተ ስጥቶሃል።’ ፤እሁንም ወንድሞቼ ሆይ፤ ደስ ይበላችሁ፤ እንደ ነገረኝ አንደሚሆን በእግዚአብሔር አምናለሁና። ፤ነገር ግን ወደ እንዲት ደሴት እንደርሳለን።”

፤በዐሥራ እራተኛውም ቀን በመንፈቀ ሌሊት በአድርያ ባሕር ስንጓዝ ቀዛፈዎች ወደ የብሱ የደረሱ መሰላቸው። ፤መስኪያ ገመድ ጣሉ፤ በሰው ቁመትም ሃያ እገኙ፤ ከዚያም ጥቂት ፈቀቅ ብለው ዳግመኛ ጣሉ፤ በሰው ቁመትም ዐሥራ አምስት አገኙ። ፤ድንጋያማ በሆነ ቦታም እንዳይወድቁ ፈሩ፤ ስለዚህም ከመርከቡ በስተኋላ እራት መልሕቅ በባሕሩ ላይ ጣሉ፤ ፈጥኛ እንዲነጋም ጸሰዩ። ፤ከዚህ በኋላም ቀዛፈዎቹ ከመርከብ ሊከበሉ በወደዱ ጊዜ ወደ ኋላ ሊመስሱ ከምድር ላይ ሆነው መርከባቸውን የሚያጠናክሩ መስሰው ጀልባቸውን ወደ ባሕር አወረዱ። ፤ጳውሎስም ይህን

ባየ ጊዜ ስመቶ እለቃውና ስወታደሮቹ፡ “እነዚህ ቀዛፈዎች በመርከብ ውስጥ ከሌሉ መዳን እትችሉም” እላቸው። ፤ወታደሮችም ወዲያ ወጡ ተነሥተው የታንኳይቴን ገመድ ቁርጠውት ወድቅ ዘንድ ተዉአት።

፤ሊነጋም በጀመረ ጊዜ ጳውሎስ እህል እንዲበሉ ሁሉንም ማስዳቸው፤ እንዲህም አላቸው፡ “እህል ከተዋችሁ ዛሬ ዐሥራ እራት ቀን ነው። ፤እሁንም አሺ በሉኝና ምግብ ብሉ፤ ራሳችሁንም እድጉ፡ ከእናንተ ከእንዱ የራስ ጠገር እንኳ እትጠፋምና።” ፤ይህንም ተናግሮ ጎብስቶን አንሥቶ በሁሉም ፊት እግዚአብሔርን እመስገን፤ ቁርሶም ይበላ ዘንድ ጀመረ። ፤እሁሉም ተጽናኑ፤ እህልም ቀመሱ። ፤በመርከቡ ውስጥ የነበሩትም ቀጥራቸው ሁለት መቶ ሰባ ስድስት ነፍስ ነበር። ፤በልተውም በጠገቡ ጊዜ በመርከቡ ውስጥ የነበረውን ስንዴ ወደ ባሕር ጣሉት፤ መርከቡንም አቃለሉ።

፤በነጋ ጊዜም ቀዛፈዎች ቦታውን እልለዩም፤ የሚሄዱበትንም አላወቁም፤ ነገር ግን ሰባሕሩ አቅራቢያ የሆነውን የደሴት ተራሮች እዩ፤ መርከባቸውንም ወደ እዚያ ሊያስጠጉ ፈሰጉ። ፤መልሕቁንም ፈትተው በባሕር ላይ ጣሉት፤ የሚያቆሙበትንም እመችቸው እንደ ነፋሱ አነፋፈሰ መጠንትንሹን ሸራ ሰቀሉ። ወደ ባሕሩ ዳርቻም ሄድን። ፤መርከቢቱም በሁለት ታላቅ ድንጋዎች መካከል ተቀረቀረች፤ ባሕሩም ጥልቅ ነበረ። ከወደፊቷም ተያዘች፤ አልተንቀሳቀሰችምም፤ ከማግዳም የተነሣ በስተኋላ በኩል ጎንዋን ተስብራ ተገራረደች፤ ቀዛፈዎችም ወደፊት ሊገፉ እት አልቻሉም። ፤ወታደሮቹም ዋኝተው እንዳያመልጡ እስረኞችን ለመግደል ተማከሩ። ፤የመቶ እለቃው ግን ጳውሎስን ሊያድነው ወድዶአልና ምክራቸውን እንቢ እለ፤ ዋና የሚያውቁትንም ዋኝተው ወደ ምድር እንዲወጡ አዘዛቸው። ፤የቀሩትም በመርከቡ ስብርባሪ ዕንጨትና በሳንቃው ላይ ተሻገሩ፤ ሌሎችም በመርከቡ ገመድ ላይ እየተጠላጠሉ ተሻገሩ፤ ሁሉም እንዲህ ባለ ሁኔታ በደኅና ወደ ምድር ደረሱ።

ምዕራፍ ፳፰

ጳውሎስ በመላጥ ደሴት

፤ከዚህም በኋላ በደኅና በደረሰን ጊዜ ደሴቷቱ መላጥ ደሴትም ተባል ዐወቅን። ፤በዚያ

፩ “ጨረቃን” የሚለው በግሪኩ የለም።
 ፪ “ቀዛፈዎች” ወደፊት ሊገፉ አት አልቻሉም” የሚለው በግሪኩ የለም።
 ፫ ፩፡፱፬ ማቴ. ፫፡፱፩ ፳፯፡፱፩ ማቴ. ፲፭፡፱፯፱

የሚኖሩት አረማውያንንም አዘቱልን፤ መልካም ነገርንም አደረጉልን፤ ከቅሩም ጽናትና ከዝናሙ ብዛት የተነሣ እሳት እንድደው እንድንሞቅ ሁላችንንም ሰበሰቡን። ፤ጳውሎስም ብዙ ጭራሮ ስብሰቦ በእሳቱ ላይ ጨመረው፤ እፋኝ ትም ከእሳቱ ወላፊን የተነሣ ወጥታ ጳውሎስን እጁን ነደፈችው። ፤አረማውያንም እፋኝቱ በጳውሎስ እጅ ላይ ተንጠልጥላ ባዩ ጊዜ እርስ በርሳቸው፡ “ይህ ስው ነፍስ ገዳይ ይመሰላል፤ ከባሕር እንኳ በደጎና ቢወጣ በሕይወት ይኖር ዘንድ የእግዚአብሔር ፍርድ አልተወውም” አሉ። ፤ጳውሎስ ግን እጁን እራግጫ እፋኝቱን በእሳት ውስጥ ጣላት፤ ጉዳትም አላገኘውም። ፤እነርሱ ግን ወዲያውኑ የሚያብጥ ወይም ሞቶ የሚወድቅ መሰሎአቸው ነበር። እያዩትም ብዙ ስጋት ቆሙ፤ እንዳችም እንደ አልጉዳው በእዩ ጊዜም፡ “ይህስ አምላክ ነው” ብለው ቃላቸውን ለወጡ።

፤በዚያ ቦታም አጠገብ ስሙን ፑፕልሶስ የሚሉት የደሴቲቱ አለቃ መሬት ነበር፤ እርሱም ሦስት ቀን ሙሉ በደስታ በቤቱ ተቀብሎ እስተናገደን። ፤የፑፕልሶስም እባት በንዳድና በተቅማጥ ታሞ ተኝቶ ይኖር ነበር፤ ጳውሎስም እርሱ ወዳለበት ገብቶ ጸለየለት፤ እጁንም በላዩ ጭኖ ፈወሰው። ፤ያደረገውንም ይህን ተአምር ባዩ ጊዜ በዚያች ደሴት ያሉትን ድውያን ሁሉ አመጡለት፤ ፈወሳቸውም። ፤እጅግ ታላቅ ከብርም አከበሩን፤ ከእነርሱም ዘንድ ለመሄድ በተነሣን ጊዜ የሚያስፈልገንን ስንቅ ሰጡን።

ከመላጥያ ወደ ሮም ስለ መጓዛቸው

፤ከሦስት ወር በኋላም በዚያች ደሴት ወደ ከረመችው ወደ እስክንድርያ መርከብ ወጣን፤ በዚያች መርከብ ላይም የዲዮስቆርስ ምልክት ነበረባት፤ ይኸውም “የመርከበኞች አምላክ”፤ የሚሉት ነው። ፤ከዚያም ሄደን ወደ ስራኩስ ደረሰን፤ በዚያም ሦስት ቀን ተቀመጥን። ፤ከዚያም ሄደን ሬቅዩን ወደምትባል ሀገር ደረሰን፤ በማግሥቱም ወጣን፤ ከአንድ ቀንም በኋላ ከጉንዋ ነፋስ በነፈሰ ጊዜ በሁለተኛው ቀን ወደ ፑቲዮሎስ፤ ደረሰን። ፤በዚያም ወንድሞችን እግኝተን ተቀበሉን፤ በእነርሱ ዘንድም ሰባት ቀን

እንድንቀመጥ ለመትን፤ ከዚያም በኋላ ሄደን ወደ ሮሜ ደረሰን። ፤በዚያም ያሉት ወንድሞች ስስ እኛ በስሙ ጊዜ፤ አፍዩስ ፋሩስ እስከሚባለው ገበያና እስከ ሦስተኛው ማረፊያ ድረስ ወጥተው ተቀበሉን፤ ጳውሎስም ባያቸው ጊዜ እግዚአብሔርን አመሰገን፤ ልቡም ተጽናና። ፤ወደ ሮሜም በገባን ጊዜ የመቶ እለቃው እስረኞችን ለሠራዊቱ አለቃ አስረከበ፤ ጳውሎስ ግን ከሚጠቀሰው እንድ ወታደር ጋር ስብቻው ይቀመጥ ዘንድ ፈቀደለት።

ጳውሎስ ከአይሁድ ሊቃውንት ጋር ስለ መነጋገሩ

፤ከሦስት ቀንም በኋላ ጳውሎስ የአይሁድን ታላላቅ ሰዎች ሰበሰባቸው፤ በተሰበሰቡም ጊዜ እንዲህ አላቸው፡ “ወንድሞቻችን ሆይ፤ እኔ በሕዝቡም ላይ ቢሆን፤ በአባቶቻችንም ሕግ ላይ ቢሆን ያደረግሁት ክፉ ነገር የሰም፤ ነገር ግን በኢየሩሳሌም እንደ ታስርሁ ስሮም ሰዎች አላልፈው ስጡኝ። ፤እነርሱም መርምረው ለሞት የሚያበቃ በደል ስለአላገኙ ብኝ ሊፈቱኝ ወደዱ። ፤እአይሁድ ግን ሊቃውሙኝ በተነሡ ጊዜ ወደ ቄሣር ይግባኝ ለማለት ግድ ሆነብኝ፤ ነገር ግን ወገኖቼን የምከስበት ነገር ኖሮኝ አይደለም። ፤ስለዚህም ላያችሁ፡ ልነግራችሁና ላስረዳችሁ ወደ እኔ እንድትመጡ ማለድኋችሁ፤ ስለ እስራኤል ተስፋ በዚህ ስንሰለት ታስፈላለሁና።” ፤የአይሁድ ታላላቅ ሰዎችም እንዲህ አሉት፡ “ለእኛስ ከይሁዳ ሀገር ስለ አንተ መልእክት አልደረሰንም፤ ከኢየሩሳሌም፤ ከመጡት ወንድሞችም ቢሆን እንድ ስንኳ ከዚህ አስቀድሞ ስለ አንተ ክፉ ነገር ያወራን፤ የነገረንም የለም። ፤የነገር ግን በዚህ ነገር በየስፍራው ሁሉ እንዲጣሉ በእኛ ዘንድ ታውቋልና የአንተን ዐሳብ ደግሞ ከአንተ እንሰማ ዘንድ እንወድዳለን።” ፤ከዚህም በኋላ ወደ እርሱ የሚመጡበትን ቀን ቀጠሩትና ብዙዎች ወዳረፈበት ወደ እርሱ መጡ፤ ከጥቀትም ጀምሮ እስከ ማታ ድረስ ስለ እግዚአብሔር መንግሥት እየመሰከረ ስለ ጌታችን ስለ ኢየሱስም ከሙሴ ኦሪትና ከነቢያት እየጠቀሰ ነገራቸው። ፤ከእነርሱም እኩሌቶቹ

፩ “የመርከበኞች አምላክ” የሚለው በግሪኩ የለም።
 ፪ እንዳንድ የግላዝ ዘርዕ “ፑቲዮሎስ እንተ ሀገረ ኢጣልያ” ይላል።
 ፫ “ከኢየሩሳሌም” የሚለው በግሪኩ ዘር የለም።
 ፳፰፡፭ ማር. ፲፮፡፲፭። ፳፰፡፲፱ ሐ.ሥ. ፳፰፡፲፩።

የተናገረውን አመኑ፤ እኩሌቶቹ ግን አልተቀሩትም። ፳፮ እርስ በርሳቸውም ባልተሰማሙ ጊዜ ጳውሎስ አንዲት ቃል ከተናገረ በኋላ ከእርሱ ተመለሱ፤ እንዲሁም አላቸው፡ “መን ፈስ ቅዱስ በነቢዩ በኢሳይያስ አንደበት ለእባቶቻችን በእውነት እንዲህ ብሎ መልካም ነገር ተናግሮአል። ፳፯ ወደዚህ ሕዝብ ሂድና እንዲህ በላቸው፡- መስማትን ትሰማሳችሁ፤ ግን እታስተውሉም፤ ማየትንም ታያላችሁ፤ ግን አትመለከቱም። ፳፰ በዐይናቸው እንዳያዩ፣ በጆሮአቸውም እንዳይሰሙ፣ በልባቸውም እንዳያስተውሉ፣ ወደ እኔም እንዳይመለሱና ይቅር እንዳልላቸው፣ የዚህ ሕዝብ ልባቸው ደንድኖአልና፣ ጆሮአቸውም ደንቁሮአልና፣ ዐይናቸውንም ጨፍነዋልና። ፳፯ እንግዲህ ከእግዚአብሔር የተገኘች ይህኛ ድኅነት ለአሕዛብ እንደምትሆን ዕወቁ፤ እነርሱም ይሰሙታል።” ፳፱ ይህ

ንም በተናገራቸው ጊዜ አይሁድ እርስ በርሳቸው እጅግ እየተከራከሩ ወጥተው ሄዱ። ፳፻ ጳውሎስም በገንዘቡ በተከራየው ቤት ሁለት ዓመት ተቀመጠ፤ ወደ እርሱ የሚመጣውንም ሁሉ ይቀበል ነበር። ፳፻፲ ግንም ሳይከለክለው የእግዚአብሔርን መንግሥት ይሰብክ ነበር፤ ስለ ጌታችን ስለ ኢየሱስ ክርስቶስም እጅግ ገልጦ ያስተምር ነበር። ፳፻፲፩ ጳውሎስም በመጀመሪያ ጊዜ ወደ ኔሮን ቁሣር ገብቶ ነበርና ረትቶ በሰላም ሄደ፤ ከዚህም በኋላ ሁለት ዓመት ኖሮ ከሮም ወጣ፤ ፳፻፲፪ ከዚህም በኋላ ወደ ሮም ተመልሶ የኔሮን ቁሣር ዘመዶችን አጠመቀ፤ በኔሮን ትእዛዝም በሰይፍ ተመትቶ መከራውንም ታግሦ ሰማዕት ሆነ። ፳፻፲፫ ወንጌላዊው ሉቃስ የጻፈው የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ተፈጸመ። ፳፻፲፬ ለእግዚአብሔር ምስጋና ይሁን እሚን።

፱ በግሪኩ “እንዳልፈውሳቸው” ይላል።

፳ ምዕ. ፳፰ ቀ. ፴፪ እና ፴፫ በአንዳንድ የግእዝ ዘርዕ ብቻ የሚገኝ ነው።

፳፰፣፳፱-፳፯ ኢ.ሳ. ፮፣፱-፲፱